

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2025/1.

Kegyelem és igazság egysége

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2024

A tanulmányokat összeállította:

Egerváriné Árvai Márta (5.), Farkas Ádám (6., 7.), Fodor Albert (4.),
Kovács Zoltán (9., 11.), Somogyi Lehel (13.), Soós Attila (2.),
Vankó Zsuzsanna (1., 8.), Vigh Ágnes (3., 10., 12.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Innovariant Nyomdaipari Kft., 6750 Algyő, Ipartelep 4.

www.innovariant.hu ■ Felelős vezető: Drágán György ügyvezető

ISBN 978-615-6599-10-0 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ JANUÁR 4. A kegyelem és az igazság egysége Isten szeretetében, teremtményeihez való viszonyulásában	8
II. TANULMÁNY ■ JANUÁR 11. Hogyan nyilatkozott meg Isten szeretete és igazsága az első emberpár iránt?	17
III. TANULMÁNY ■ JANUÁR 18. Hogyan nyilatkozott meg Isten kegyelme és igazsága Jákób iránt a csalással elvett áldás után?	26
IV. TANULMÁNY ■ JANUÁR 25. Hogyan érvényesítette Isten a kegyelmet és az igazságot Mózes vétke után? (4Móz 20,1–13)	40
V. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 1. Hogyan érvényesítette Isten a szeretetet és az igazságot Dávid bűnének elkövetése után?	55
VI. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 8. Hogyan viszonyult Jézus a házasságtörő nőhöz és Zákeushoz?	68
VII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 15. Hogyan viszonyult Jézus Júdáshoz?	82

VIII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 22.

Isten kegyelme és igazsága a váltságul szolgáló
helyettes áldozat meghozatalában 97

IX. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 1.

Hogyan érvényesült Isten kegyelme és igazsága
Pál apostol életében? 110

X. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 8.

Kegyelem és igazság:
Pál apostol közbenjárása Onésimusért 125

XI. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 15.

A kegyelem és az igazság érvényesítése
a végítélet során 138

XII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 22.

A kegyelem és az igazság érvényesítése
a hét utolsó csapás kitöltésekor 150

XIII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 29.

Isten kegyelmének és igazságának érvényesülése
Jézus dicsőséges visszajövetelekor 165

Igék minden napra

JANUÁR 180
FEBRUÁR 181
MÁRCIUS 182

BEVEZETÉS

A 2025-ös esztendő első negyedében heti Biblia-tanulmányaink a nemzetközi adventközösségben kijelölt témával foglalkoznak. Nevezetes a tömör meghatározás Isten erkölcsi lényét illetően: „Isten a szeretet.” (1Jn 4,8) Sok helyen másutt a Szentírásban viszont egy kettős kifejezéssel találkozunk Isten jellemzése kapcsán: „kegyelem és igazság” (lásd az ilyen igei kijelentések sorát az 1. tanulmánynál). Kétféle jellemzése ez Istennek, vagy e kettő összhangba hozható?

Emlékeznünk kell arra, hogy a Szentírás Isten erkölcsi törvényét is ugyanazzal a szóval határozza meg, amellyel Isten erkölcsi lényét: „A törvény betöltése a szeretet.” (Rm 13,10) Isten törvényét viszont az „igazság törvényének” is mondja az Írás (Rm 9,31). Ebből kitűnik, hogy a szeretet magában foglalja az igazságot. A szeretet igazságos magatartást jelent a felebarát iránt. Az igazság meghatározható úgy, hogy valójában nem más, mint a szeretet. A végső igazság nem elmélet, nem ismeret, hanem erkölcsi természetű. A végső igazság: a szeretet.

Mi, emberek azonban nehezen fogjuk fel az isteni szeretet, a valódi szeretet mibenlétét. A bűneset utáni ember nem ér fel hozzá. Istennek miattunk kell felbontania a szeretet fogalmát úgy, hogy az a kegyelem és az igazság egysége. Mi is ismerjük, használjuk ezt a két fogalmat, de ellentétesnek véljük. Úgy gondoljuk, hogy kizárják egymást. A mi felfogásunk szerint vagy az igazság érvényesül, vagy a kegyelem. E negyedévi tanulmányaink meg akarják láttatni velünk, hogy a szeretet mindkettőt magában foglalja, a kettő egységét jelenti.

A kegyelem és az igazság egysége Isten szeretetében, teremtményeihez való viszonyulásában

I Hogyan hangzik a Szentírásban Isten erkölcsi lényének rövid, tömör, de teljes meghatározása? És hogyan hangzik az egész világegyetemben érvényes erkölcsi törvény meghatározása? Mi a jelentősége annak, hogy ez a két meghatározás azonos?

1Jn 4,8 ■ „Isten: szeretet.”

Rm 13,10 ■ „A törvény betöltése a szeretet.”

.....

.....

.....

Isten erkölcsi lényé és a teremtményei számára adott egyetemes erkölcsi törvény tökéletes megfelelésben vannak egymással. Ez az azonosság a biztosítéka Isten világmindenség feletti uralma igazságosságának és stabilitásának. Az egyetemes erkölcsi törvény következetes érvényesülése mellett és egy olyan Isten uralma alatt, aki ezt a törvényt maga is maradéktalanul betölti, elképzelhető egy tökéletes világ, ahol az értelmes teremtmények összhangban működő, boldog közösséget alkotnak.

2 Mi a szeretet lényege a Szentírás kijelentései szerint?

1Kor 13,5-8 ■ „A szeretet nem keresi a maga hasznát... A szeretet soha el nem fogy ”

1Kor 10,24 ■ „Senki ne keresse, ami az övé, hanem ki-ki azt, ami a másé.”

Rm 15,2-3 ■ „Mindegyikünk... az ő felebarátjának kedvezzen, annak javára, épülésére. Mert Krisztus sem önmagának kedvezett...”

.....

.....

A szeretet nem csupán érzelem, és végképp nem önös alapú érzelem („szeretem, mert nekem jó, mert nekem hasznos”). A szeretet erkölcsi alapelv: a másikat és másokat maga elé helyező, maga helyett a középpontba állító gondolkodás, érzelmi viszonyulás és cselekvés. Mások értékét elismerő, mások javát kereső, szíves adásban és szolgálatban nyilatkozik meg. Ebből következően magában foglalja mások szabadságának tiszteletben tartását és védelmét is minden vonatkozásban.

„Az ember önző szívéen kívül semmi nincs az egész világegyetemben, ami csak önmagáért élne. A kéklő ég minden madara, a mező minden állata más-más életet szolgál. Minden zöldellő levél, minden fűszál az életet szolgálja. Minden fa, bokor és levél életelemet áraszt magából, mely nélkül sem ember, sem állat nem létezhetne... Az óceán, amely minden patak és folyam forrása, magába fogadja a Föld minden folyóját, azért, hogy továbbadhassa. A belőle felszálló párák mint záporok megöntözik a földet, hogy termővé tegyék.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Velünk az Isten” c. fej.)

3 Még milyen kettős meghatározással világítja meg a Szentírás Isten alapvető erkölcsi tulajdonságait? Milyen két – ember számára ellentétesnek látszó – tulajdonság vagy viszonyulás egysége nyilatkozik meg Isten szeretetében?

2Móz 33,18–19; 34,6 ■ „Mondta Mózes: Kérlek, mutasd meg nekem a te dicsőségedet! Mondta neki az Úr: Megteszem, hogy az én dicsőségem a te orcád előtt menjen el, és kiáltom előtted az Úr nevét... Az Úr elvonult előtte és kiáltott: Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú.”

Zsolt 101,1 ■ „Kegyelmet és igazságot énekelek, neked zengek éneket, ó, Uram!”

Zsolt 117,1–2 ■ „Dicsérjétek az Urat!... Mert nagy az ő kegyelmessége irántunk, és az ő igazsága megmarad örökké.”

Jn 1,14–17 ■ „Az Ige testté lett, és lakozott közöttünk (mi láttuk az ő dicsőségét mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), [láttuk őt] aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal... Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett.”

.....

.....

Ez a kettős meghatározás Isten erkölcsi lényét illetően nekünk, embereknek szól. A kegyelem vagy irgalmasság fogalmának ugyanis csak ránk, bűnnel fertőzött teremtményekre vonatkozóan van értelme, jelentősége. A kegyelem vagy irgalmasság azok iránt nyilatkozik meg, akik az igazságosság és jogosság alapján nem volnának erre érdemesek.

Mi, ösztönös természetünknel fogva önző és szűkkeblű emberek nehezen fogjuk fel és hisszük el, hogy Isten szeretete méltatlanságunk ellenére is megnyilatkozik irántunk mint kegyelem

és irgalmasság. Nem véletlenül olvasható János apostol első levelében ez a mondat: „Mi megismertük és elhittük Isten irántunk való szeretetét.” (1Jn 4,16) Hatalmas dolog ez. Ezért Isten Igéje sokszor és sokféle megfogalmazásban szól erről, hogy meggyőzzön minket.

Másrészt hajlamosak vagyunk arra, hogy úgy gondoljuk, ha Isten kegyelemmel és irgalommal fordul hozzánk, akkor ezzel félreteszi az igazságot. Emberi gondolkodás szerint ugyanis a kettő kizárja egymást. Szerintünk vagy a kegyelem érvényesül, vagy az igazság. Isten meg akarja értetni velünk, hogy Őbenne, Őnála tökéletes egységben van ez a kettő. Kegyelme sohasem érvényteleníti az igazságot, ellenkezőleg, inkább megerősíti.

„Ami a beszéd a gondolat számára, az Krisztus a láthatatlan Atya számára. Ő az Atya kinyilatkoztatása, Isten Igéje a neve... Krisztus ismertette meg az Atya szavait és jellemét, hatalmát és dicsőségét, természetét és tulajdonságait... Ő testesítette meg Isten törvényét, amely az Atya jellemének a tükré.” (Ellen G. White, 77. kézirat, 1899)

4 Miképpen nyilatkozik meg Isten kegyelme hozzánk, emberekhez való viszonyulásában?

Zsolt 103,3-13 ■ „[Isten] megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet. Megváltja életedet a koporsótól, kegyelemmel és irgalmassággal koronáz meg téged... Nem bűneink szerint cselekszik velünk, és nem fizet nekünk a mi álnokságaink szerint, mert amilyen magas az ég a földtől, olyan nagy kegyelme az Őt félők iránt. Amilyen távol van a napkelet a napnyugattól, olyan messze veti el tőlünk a mi vétkeinket. Amilyen könyörülő az atya a fiakhoz, olyan könyörülő az Úr az Őt félők iránt.”

Jón 4,2 ■ „Tudtam, hogy Te irgalmas és kegyelmes Isten vagy, nagy türelmű, nagy irgalmasságú és a gonosz miatt is bánkódó.”

Lk 6,35 ■ „[Isten] jótevő a hálátlanokkal és gonoszokkal is.”

Rm 5,20 ■ „Ahol a bűn megnövekedik, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik.”

Hós 11,7–8 ■ „Az én népem hajlamos megátalkodottan elfordulni tőlem. Ha hívogatják is őt a magasságos Istenhez, senki sem indul meg rajta. Miképpen adnálak oda, Efraim?... Megegett bennem a szívem, fellángolt minden szánalmam.”

.....

.....

.....

Micsoda bátorítás számunkra ez a hasonlat: „Amilyen magas az ég a földtől, olyan nagy kegyelme az őt félők iránt!” Nem is csupán ezen az egy helyen találkozunk ezzel a hasonlattal, hanem még másutt is a zsoltárokbán. A 36. zsoltárban például ilyen megfogalmazásban olvassuk: „Uram, az égig ér a te kegyelmességed, és a te hűséged a felhőig!” (6. vers, lásd még 57,11)

Tanulságos Jónás bizonyágtétele Isten erkölcsi jelleméről. Tudta, hogy Isten ilyen, mégis milyen nehezen értette meg és fogadta el Isten irgalmasságát Ninive lakói iránt. Sokatmondó vallomásának az a részlete, mely szerint Isten „a gonosz miatt is bánkódó”. Arra utal ez, hogy Isten szeretete soha nem fogy el, türelme, megbocsátókészsége soha nem fárad ki, soha nem szűnik meg. Még akkor sem, ha a bűnös végérvényesen visszautasítja kegyelmét, de ekkor már csak abban a formában tud megnyilatkozni, hogy fájjalja a bűnös vesztét, „bánkódik a gonosz miatt”.

Isten szeretete nemcsak az Őt szeretők iránt nyilatkozik meg, hanem mindenki iránt, a méltatlanok, hitetlenek, hálátlanok

íránt is. Csak, ha végérvényesen visszautasítják, akkor vonul végül vissza, mert a szabad választásukat tiszteletben tartja.

„A zsidók azt gondolták, hogy Isten csak azokat szereti, akik Őt szolgálják, vagyis akik a rabbik rendeleteit hűségesen teljesítik, a többiekre viszont rosszállással tekint és kárhoztatja őket. Jézus azonban azt mondta, hogy az egész világra – mind a jókra, mind a gonoszokra – szétáradnak Isten szeretetének napsugarai. Ezt az igazságot már a természetől is megtanulhatták volna, mert Ő felhossa napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak (Mt 5,45).” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, a Szeressétek ellenségeiteket c. fej.)

Minket énközéppontú embereket az jellemez, hogy ha rosszul és mind rosszabbul viselkedik valaki velünk szemben, akkor ezzel arányosan apad el szeretetünk iránta. Istennél viszont fordított arányosság érvényesül: „Ahol a bűn megnövekedik, a kegyelem annál inkább sokasodik.” A Hóseás könyvéből idézett ige erről tanúskodik. Mélyen megindíthat bennünket! Minél inkább a pusztulás szakadéka felé halad egy ember, annál inkább megsokszorozódik Isten fáradozása érte. Csakis Isten szeretete képes erre. Az ő szeretetéből kell kapnunk ahhoz, hogy mi is így tudjunk viszonyulni a minket bántalmazókhoz, akár az adáz ellenségeinkhez is. Tanulságos az alábbi bizonyágtétel:

„Isten szeretete sohasem hűl ki, nem szűnik meg, hanem szakadatlanul munkálkodik értünk. Kitért karral várja újra meg újra a vétkezőt, a lázadót, sőt a hitehagyót is... Bár mindnyájan értékesek vagyunk szemében, a kemény, konok, makacs emberek különösen vonzzák részvétteljes szeretetét... Aki a legkönnyebben kisérethető, a leginkább hajlamos a bűnre, Isten figyelmes törődésének a különleges tárgya.” (Ellen G. White: *Nevelés, A fegyelmezés* c. fej.)

5 Miképpen érvényesül az igazság is Isten hozzánk, emberekhez való viszonyulásában?

Zsolt 11,7 ■ „Mert az Úr igaz, igazságot szeret, az igazak látják az ő orcáját.”

Ésa 1,16–17 ■ „Mosódjatok, tisztuljatok meg, távoztassátok el szemeim elől cselekedeteitek gonoszságát, szűnjetek meg gonoszt cselekedni, tanuljatok jót tenni, törekedjete igazságra...”

Rm 2,4–6 ■ „Avagy megvted az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudva, hogy Isten jósága téged megtérésre indít? De te keménységed és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot, a haragnak és Isten igaz ítélete kijelentésének napjára, aki megfizet [akkor] mindenkinek az ő cselekedetei szerint.”

.....

.....

.....

Ha Isten akárcsak egy jottányit is feláldozna igazságából a bűnös iránti kegyelem kedvéért, akkor ez a világmindenség biztonságát veszélyeztetné. Ezenfelül Ő maradéktalanul igaz, és „Ő magát meg nem tagadhatja” (2Tim 2,13). Nem érvényesíti azonban azonnal az igazságos ítéletet a gonosszal szemben, mert időt, alkalmat ad neki a megtérésre. De ha az eredmény az, amiről a tiatirai levélben olvashatunk – „adtam neki időt is, hogy megtérjen, de nem tért meg” (Jer 2,21) –, akkor bizonyos, hogy az ítélet napján szembesülnie kell a bűnösnek bűnével, és elnyeri annak méltó büntetését. Mert az elkövetett bűnök mennyei nyilvántartása pontos és hiánytalan: „Még ha lúgban mosakodnál is, és megsokasítanád is szappanodat, feljegyezve marad a te álnokságod énelöttem, mondja az Úr Isten.” (Jer 2,22)

6 Mit szeretne látni Isten a benne hívők életében is? Hogyan válhatunk hasonlóná Őhozzá, hogy minket is a kegyelem és az igazság egysége jellemezzen felebarátainkhoz való viszonyulásunkban?

Mik 6,8 ■ „Megjelentette neked, ó ember, mi legyen a jó, és mit kíván az Úr tetőled! Csak azt, hogy igazságot cselekedjél, szeresd az irgalmasságot, és hogy alázatosan járj a te Isteneddel.”

Zak 8,16–17 ■ „Ezek azok a dolgok, amelyeket cselekedjete: Igazságot szóljon ki-ki az ő felebarátjával, igazságos és békességes ítélettel ítéljete a ti kapuitokban. És senki ne gondoljon szívében gonoszt az ő felebarátja ellen...”

Lk 6,36 ■ „Legyetek azért irgalmasok, mint a ti Atyátok is irgalmas!”

Eféz 3,18–21 ■ „A szeretetben meggyökerezvén és alapot vetvén, hogy megérthessétek minden szenttel együtt, mi a szélessége, hosszúsága, mélysége és magassága Isten jóvoltának, hogy megismerjétek Krisztus minden ismeretet felülhaladó szeretetét, hogy ekképpen beteljesedjetek Istennek egész teljességéig. Annak pedig, aki véghe-tetlen bőséggel mindent megcselekedhet, feljebb hogyanem mint kérjük vagy elgondoljuk, a bennünk munkálkodó erő szerint, annak legyen dicsőség az egyházban a Krisztus Jézusban nemzetségről nemzetségre, örökkön-örökké. Ámen!”

.....
.....
.....

„Ha Isten szeretetét magunkba fogadtuk, akkor nemcsak azok iránt tesz bennünket barátságossá és szívélyessé, akik

nekünk tetszenek, hanem a tévelygők, bűnösök és rossz-akaratók iránt is. Isten gyermekei azok, akik részesei az isteni természetnek. Nem a magas állás, nem a születés vagy nemzetiség, sem a vallási kiváltságok tesznek bennünket az isteni család tagjaivá, hanem egyedül a szeretet, olyan szeretet, amely minden embert átölel. Egyedül Isten Lelke ad a gyűlöletért cserébe szeretetet. A hálátlanokkal és gonoszokkal szemben tanúsított barátságos magatartás, a jóindulat azokkal szemben, akiktől semmit sem várhatunk, a menny királyi családjához való tartozásunk ismertetőjele. Ez a leghatározottabb bizonyosság, amellyel a Magasságos gyermekei igazolják küldetésüket.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, Szeressétek ellenségeketek c. fej.)

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.

– A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti, a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

Hogyan nyilatkozott meg Isten szeretete és igazsága az első emberpár iránt?

1 Miként vált azonnal láthatóvá a bűn okozta rontás az első emberpár Istenhez és egymáshoz fűződő kapcsolatában?

Móz 3,8-13 ■ „Megnyilatkoztak mindkettőjük szemei, és észrevették, hogy mezítelenek, fügefalevelet aggattak azért össze, és körülkötöket csináltak maguknak. Meghallották az Úr Isten szavát, aki hűvös alkonyatkor a kertben járt, és elrejtőzött az ember és az ő felesége az Úr Isten elől a kert fái között. Szólította ugyanis az Úr Isten az embert és monda neki: Hol vagy? Ő mondta: Szavadat hallottam a kertben, és féltem, mivelhogy mezítelen vagyok, és elrejtőztem. Mondta Isten: Ki mondta neked, hogy mezítelen vagy? Avagy talán ettél a fáról, melytől tiltottalak, hogy arról ne egyél? Mondta az ember: Az asszony, akit mellém adtál, ő adott nekem arról a fáról, úgy ettem. Mondta az Úr Isten az asszonynak: Mit cselekedtél? Az asszony pedig mondta: A kígyó ámitott el engem, úgy ettem.”

.....

.....

.....

Abból a szempontból tekintsük át most ezt a történetet, hogy Isten kérdéseiből, szavaiból, miképpen tűnik ki, hogy mind igazsága, mind szeretete azonnal megnyilatkozott a tőle érthetetlenül elfordult, engedetlen teremtményei iránt.

Isten megindult teremtményei kiszolgáltatottságán, összeza-
varodottságán, szégyenükön, amint megnyilatkozott szemük és
kezdtek felismerni állapotukat, szembesültek a valósággal. Isten
nem kárhóztatta, csupán kérdésekkel próbálta belátásra, bűn-
bánatra vezetni őket. Ők pedig inkább „fügefalevelekkel”, önvé-
delmi reflexekkel, bujkálással, öngazolással próbáltak kitérni a
felelősségre vonás elől. A legszomorúbb ebben a történetben az,
hogy Éva is, Ádám is rossz döntéseiket hozták, mégis mindket-
ten másra próbálták hárítani a felelősséget. Ádám az asszonyra,
illetve közvetve Istenre utalt („akit te adtál mellém”), az asszony
pedig a kígyóra mutogatott, miközben mindketten jól tudták,
hogy vétkeztek.

A bűn egyik legjellegzetesebb következménye tetteink fele-
lőségének áthárítása másokra, a körülményekre, vagy akár az
ősellenségre, illetve Istenre magára. Isten csak egy egyszerű kér-
dést tette fel, egyszerű választ várt tőlük, a beismerést. Valami
ilyesmit: Hibáztam, engedetlen voltam, bocsáss meg! Milyen
egyszerű lenne ez a fajta kommunikáció minden emberi kap-
csolatunkban, különösen a házasságban! De mégis ez az, ami
annyira nehezen megy nekünk: védekezés, hárítás, öngazolás,
magyarázkodás nélkül elismerni hibáinkat. Isten türelmesen
végighallgatta ezeket az átlátszó magyarázkodásokat, majd elő-
ször a kígyóra mondott átkot, a ravasz Kísértőre, az „ember-
ölőre” (vö. Jn 8, 44).

2 Milyen bátorító, reményteljes ígéretet adott Isten az
első emberpárnak, még mielőtt bűnük következmé-
nyeivel szembesítette volna őket? Megértették-e az „ős-
evangéliumot”? Várták-e az ígéret beteljesedését?

**1Móz 3,14–15; 4,1 ■ „Mondta az Úr Isten a kígyónak:... Ellen-
ségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te
magod és az ő magva között, ő neked fejedre tapos, te pe-
dig annak sarkába marsz.**

**Ismerte Ádám az ő feleségét, Évát, aki fogadott méhében,
és szülte Káint. Ezt mondta: Nyertem férfit, az urat.”***

.....

.....

.....

A Teremtő már előre elkészítette megváltási tervét. Így utal erre az Írás: „A Bárány... megöletett, e világ alapítása előtt.” (Jel 13,8, pontosított fordítás szerint) Milyen csodálatos Isten szeretete elbukott teremtményei iránt! Nem hagyta őket magukra, nem szolgáltatta ki őket a már szívükbe férközött nagy ellenségnek. A bűneset után rögtön meghirdette szabadító tervét:

– „Ellenségeskedést” szerez bennük a bűnnel szemben, bűnyűlöletet fejleszt ki szívükben, lelkiismeretükben, hogy ne legyenek „barátságban” a bűnnel, hanem felismerjék annak pusztító természetét. Továbbá ne tartsák természetesnek a szeretetlenséget, a vádaskodást, az öinigazolást.

– Megígérte egy olyan Szabadító eljövetelét, aki „az asszony magva” lesz, és „a kígyó fejére tapos”.

– Ez a Szabadító a saját élete árán szabadítja meg őket, mert közben a kígyó fejére tapos, az halálos mérget a sarkába ereszti.

Úgy is fogalmazhatunk, hogy Ádám és Éva voltak a történelem első „adventvárói”. Első gyermekük születésében már az isteni ígéret beteljesedését remélték. Igen vágyakoztak a bűntől és következményeitől való szabadulásra.

* Pontosított fordítás szerint.

3 Milyen testi-lelki következményekkel szembesítette Isten Évát, meggondolatlan tette miatt? Hogyan nyilatkozik meg ebben is Isten igazsága, ugyanakkor szeretete is?

1Móz 3,16 ■ „Az asszonynak mondta: Felette igen megsokasítom viselősséged fájdalmait, fájdalommal szülsz magzatokat, és epekedsz a te férjed után, ő pedig uralkodik rajtad.”

.....

.....

Isten nem törölte el az általa alapított házasságot a bűneset ellenére sem. Hiszen tudta, hogy a megváltozott, nehezebb körülmények között még inkább szüksége van az embernek „hozá illő segítőtársra”. Viszont felkészítette a házaspárokat, hogy törvényszegésük következménye miatt milyen nehézségekkel és fájdalmakkal kell majd együtt élniük ezután.

Az asszonyok számára a gyermekszülés legtöbbször nagy fájdalmakkal jár, de nemigen tudunk arról, hogy emiatt kevesebben vállalnának gyermeket. Sőt úgy tűnik, a gyermekek világra jöttének örömét semmilyen fájdalom nem tudja elvenni.

Súlyosabb probléma az, ami a házasság szépségét, felhőtlen boldogságát tönkreteszi. Ez a nemek közötti egyenlőtlenség, meg nem értés, rivalizálás, amelyek a megromlott emberi természetből és az Isten nélküli életből fakadnak. A feleségek gyakran azt érzik, hogy férjük nem szereti őket eléggé, nem fejezi ki szeretetét több gyengédséggel. Ezért a szeretet, a megértés, a „minőségi” figyelem hiánya miatt „epekednek” párjuk iránt, ami kapcsolatukban további konfliktusok forrása lehet. De természetesen a feleségek „epekedése” nemcsak a férjek hiányosságaiából fakadhat, hanem a feleségek természetéből adódó elégedetlenségből is. A problémát csak tovább mélyíti, hogy közben a férjek is hajlamossá válnak erejük, fölényük fitogtatására, sze-

retetlen „uralkodásra”, melynek következtében a feleségek gyakran megalázottnak, kiszolgáltatottnak érezhetik magukat.

Isten azonban minderre előre felkészítette az asszonyt, hogy tudjon együtt élni ezekkel a „hátrányokkal”, sőt Isten segítségével győzővé lenni ezek ellenére.

„A teremtésnél Isten Ádámmal egyenlővé tette Évát. Ha engedelmességek, akkor összhangban maradtak volna az Ő szeretettörvényével, és így örökké egyetértésben élhettek volna egymással. A bűn azonban vizsalyt hozott, és most egységük, illetve az összhang csak az egyik vagy a másik fél alárendelésével volt megőrizhető. Éva vétkezett először, és ő volt, aki elbukott a kísértésben, amikor az isteni utasítás ellenére eltávolodott férjétől. Az ő unszolására vétkezett Ádám, így Éva most alávettetett férjének. Ha az elbukott emberiség megtartotta volna az Isten törvényében foglalt alapelveket, akkor még ez az ítélet is áldására válik, noha a bűn következménye volt. Azonban a férfi is gyakran visszaél az így kapott uralommal, és annyira megkeserítheti az asszony sorsát, hogy teherré válhat számára az élet.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, Megkísértés és elbukás c. fejelet.)

4 Milyen következményekkel szembesítette Isten Ádámot, „mivelhogy hallgatott felesége szavára”?

1Móz 3,17–19 ■ „Az embernek pedig mondta: Mivelhogy hallgattál a te feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél, átkozott legyen a föld miattad, fáradságos munkával élj belőle életed minden idejében. Töviset és bogácskórót teremjen neked, s egyed a mező fűvét. Orcád veritékével egyed kenyeredet, mígnem visszatérsz a földbe, mert abból vétettél. Mert por vagy te és ismét porrá leszel.”

.....
.....

Isten Ádámnak is világossá tette, milyen következményeket vont magával a bűne. Az „átok” nem valami Istentől „küldött” átkot jelent itt, hanem annak a tettnek, illetve bűnnek a természetes következményét, amit az ember Isten törvényével szemben elkövetett. Az első emberpár nem engedelmeskedett Isten figyelmeztetésének (1Móz 2,15–16), ezért, ha nem is halt meg azonnal, a halál törvénye „életbe lépett” az öregedéssel, a természetben is megjelenő elmúlással. Ez pedig megnehezítette az egész életet. A megélhetés előteremtése is mind több és nehezebb, fáradságos munkavégzést igényelt. Isten azonban ezt is jóra fordította, nevelő célzattal engedte meg, hogy ezek a körülmények is a jellemfejlődést és az Istenben való bizalom növekedését segítsék elő.

„A bűn átkától sújtott természet az Isten elleni lázadás lényegét és következményeit mutatja be az embernek. Amikor Isten az embert megteremtette, uralkodóvá tette a föld és minden élőlény felett. Ameddig Ádám hű maradt Istenhez, az egész természet engedelmeskedett neki. Azonban amikor fellázadt az isteni törvény ellen, az alárendelt teremtmények is fellázadtak az ő uralma ellen. Az Úr nagy irgalmasságában így kívánta megmutatni az embernek a törvény szentségét, és saját tapasztalata árán rávezetni, hogy milyen veszélyt jelent, ha akár a legkisebb mértékben is mellőzi a törvényt.

A fáradságot és gondot, ami az ember osztályrésze azóta, szintén e szeretet rendelte el. Olyan iskola ez, amelyet a bűn tett szükségessé, hogy az étvágy és a szenvedély kielégítését fékezze, és az önuralom szokását fejlessze. Részét képezi Isten nagy tervének, hogy az embert a lealacsonyodásból és a bűn romlásából fölemelje, helyreállítsa.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Megkísértés és elbukás c. fejj.)

5 Hogyan fejezte ki Isten „változhatatlan szeretetét” az első emberpár iránt, látva kiszolgáltatott helyzetüket? Miért kellett távozniuk az Éden kertjéből?

1Móz 3,21–24 ■ „Csinált Isten Ádámnak és feleségének bőrruhákat, és azokba öltöztette őket. Mondta az Úr Isten: Íme olyanná lett az ember, mint miközülünk egy, jót és gonoszt tudva. Most tehát, hogy ki ne nyújtsa kezét, hogy szakasszon az élet fájáról, hogy egyék, s örökké éljen, küldte őt Isten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett, kiúzta az embert, és odahelyezte az Éden kertjének keleti oldala felől a kerubokat és villogó pallos lángját, hogy őrizzék az élet fájának útját.”

.....

.....

.....

Azzal, hogy Isten fügefalevelek helyett bőrruhákba öltöztette az első emberpárt, kifejezte bukott teremtményei iránti változhatatlan szeretetét. Egy ártatlan állatot ölt meg, hogy ezzel a tetteivel már előre kifejezze: Ő hoz áldozatot az ember bűn miatti kiszolgáltatott élete váltságáért (Rm 5,17; 6,23). Világos szemléltetés lehetett ez az első emberpár számára. Isten meg akarta értetni velük, hogy „vérontás nélkül nincs bűnbocsánat” (Zsid 9,22), hogy Isten az Ő „egyszülött Fiát adja oda az emberért áldozatul” (Jn 3,16).

„Az embernek folyamatosan táplálkoznia kellene az élet fájáról ahhoz, hogy örökké éljen. Enélkül életereje folyamatosan csökken, míg végül teljesen megszűnik. Sátánnak az volt a terve, hogy Ádám és Éva engedetlenségükkel magukra vonják Isten haragját. Ha nem sikerülne elnyerniük bocsánatát,

akkor azt remélte, hogy esznek majd az élet fájáról, s így örökre fennmaradna a bűn és a nyomor. Isten azonban – közvetlenül az ember bukása után – szent angyalokat rendelt az élet fájának őrzésére, akiket villámló fénysugarak vettek körül, melyek csillogó kardokhoz hasonlítottak. Ádám családjából senki sem juthatott át ezen az akadályon, hogy szakítson az életadó gyümölcsből, ezért nincs halhatatlan bűnös.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, Megkísértés és elbukás c. fej.)

6 Milyen örök érvényű törvényszerűséget érthetünk meg Isten igazságos és szeretetteljes eljárásából, abból, ahogyan az első emberpár esetében a bűnhöz és engedetlenségükhöz viszonyult?

Gal 6,7 ■ „Ne tévelyegjetelek, Isten nem csúfoltatik meg, mert amit vet az ember, azt aratja is.”

Gal 5, 9 ■ „Kis kovász az egész tésztát megkeleszti.”

Jób 36,21 ■ „Vigyázz, ne pártolj a bűnhöz, noha azt a nyomorúságnál jobban szereted!”

.....

.....

„A szenvedések özöne, amely őszüleink vétkének következménye, sokak szerint túlságosan rettenetes büntetés ilyen kis vétekért. Ezzel kétségbe vonják Isten eljárásának bölcs és igazságos voltát. Ha alaposabban megvizsgálnák a kérdést, felismerhetnék tévedésüket. Isten a saját képére, büntelennel teremtette az embert. Olyan teremtményekkel akarta benépesíteni a Földet, akik csak kevéssel voltak kisebbek az angyaloknál. Engedelmségüket azonban ki kellett próbálnia, mert nem akarta, hogy a világ olyan lényekkel teljék meg, akik figyelmen kívül hagyják törvényét. Nagy

irgalmában nem mért nehéz próbát Ádámra, és éppen a tilalom csekély volta tette a bűnt különösen nagygyá. Ha Ádám a legkisebb próbát sem tudta kiállni, még kevésbé viselte volna el a nagyobbat...

Ha Isten valamilyen nehéz próbát mért volna Ádámra, akkor a rosszra hajló emberek azzal mentegetőznének, hogy az ő esetük jelentéktelen, és Isten nem veszi szigorúan az effajta apróságokat. Ez esetben a csekélynek tartott dolgokban, melyek megrovás nélkül maradnak az emberek között, állandósult volna a törvénytisztelet. Azonban az Úr nyilvánvalóvá tette, hogy a bűn minden mértéke sértő számára.

Éva előtt csekélységnek látszott az Istennel szembeni engedetlenség, hogy evett a tiltott fa gyümölcséből, és férjét is törvénytiszteletre csábította, bűnük azonban olyan gátakat szakított fel, melyeken át szenvedés zúdult a világra. Ki tudja felmérni a kísértés pillanatában, milyen szörnyű következményei lesznek egyetlen rossz lépésének?

Sokan tanítják, hogy Isten törvénye nem kötelező az emberre nézve, mert lehetetlen eleget tenni követelményeinek. De ha ez igaz lenne, miért kellett elszünetnie Ádámnak törvénytisztelete büntetését? Összűleink bűne bajt és szenvedést hozott a világra, és csak Isten jóságán és irgalmán múlt, hogy az emberiség sorsa mégsem a reménytelen kétségbeesés lett. Senki ne csalja meg magát: »A bűn zsoldja a halál.« (Rm 6,23) Isten törvényét most éppoly kevésbé hágathatjuk át büntetlenül, mint amikor az emberiség atyja fölött hangzott el az ítélet.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Megkísértés és elbukás c. fejelet.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

Hogyan nyilatkozott meg Isten kegyelme és igazsága Jákób iránt a csalással elvett áldás után?

I Milyen fájdalmas következményei lettek Jákób életében a csalással elvett áldásnak? Miért nem háríthatta el ezt Isten?

1Móz 27,41-43 ■ „Gyűlölte azért Ézsau Jákóbot az áldásért, amellyel megáldotta őt az atyja, és mondta Ézsau az ő szívében: Közelgetnek az én atyámért való gyásznak napjai, és akkor megölöm az én öcsémet, Jákóbot. Amikor pedig hírül vitték Rebekának az ő nagyobbik fia, Ézsau beszédeit, elküldött és magához hívatta kisebbik fiát, Jákóbot, és mondta neki: Íme Ézsau, a te bátyád azzal fenyeget, hogy megöl téged. Most azért, fiam, hallgass szavamra, kelj fel, fuss Lábánhoz, az én bátyámhoz, Háránba.”

.....

.....

Jákób bűne nem csupán egy apró tévedés, botlás volt, hanem súlyos véték: csalás, hazugság, és még Istenre is hivatkozott, hogy neki köszönhetően talált „ilyen gyorsan vadat”. Minderre az sem lehetett elegendő mentség, hogy nem az ő elgondolása volt ily módon megszerezni az áldást. Ezzel a bűnnel nemcsak Izsákot csapta be Jákób, hanem szégyent hozott Isten nevére is az egész világegyetem előtt, okot adott Sátánnak a vádolásra.

„Sátán pontosan tudja, hogy milyen bűnök elkövetésére vette rá Isten népét, és felhossa vádjait ellenük. Kijelenti, hogy bűneikkel eljátszották Isten oltalmát, és joga van elpusztítani őket. Állítása szerint hozzá hasonlóan megérdemlik, hogy Isten kizárja őket kegyeiből. Ez az a nép – kérde –, amely elfoglalja majd helyemet, és a velem tartó angyalok helyét a mennyben? Azt vallják, hogy engedelmessé válnak Isten törvényének, de vajon megtartják-e előírásait?... Engem angyalaimmel elűzöl magadtól, őket pedig – akik ugyanolyan bűnösök – megjutalmazod? Ez nem igazság, Isten! Az igazság kárhózatukat követeli!” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*, Józsuá és az angyal c. fejelet)

A bűnnek megvannak a következményei, melyeket Isten – igazságánál fogva – nem háríthat el, és a mi érdekükben is teszi ezt, hogy megtanuljunk, „mily gonosz és keserves dolog” a bűn (Jer 2,19). Nincs abban áldás, lelki béke, nyugalom, és sohasem lesz jó vége, még ha származik is belőle pillanatnyi földi előny. „Gyönyörűséges az embernek az álnokság kenyere, de utána betelik szája kavicsokkal.” (Péld 20,17) Jákóbnak is, Rebekának is el kellett hordoznia a keserű következményeket.

„Jákób és Rebeka sikeresen keresztülvitték tervüket, de csalásuk csak bánatot, fájdalmat hozott számukra. Isten kijelentette, hogy az elsőszülöttségi jog Jákóbé, és beváltotta volna szavát a maga idejében, ha hittel, türelemmel várnak teljesülésére. Azonban, hasonlóan azokhoz, akik ma Isten gyermekeinek vallják magukat, szintén nem voltak hajlandók ügyüket Isten kezébe helyezni. Rebeka keservesen megbánta a Jákóbnak adott rossz tanácsot. El kellett válnia emiatt szeretett fiától, akit soha többé nem láthatott viszont. Jákóbot pedig, attól az órától kezdve, hogy elnyerte az elsőszülöttségi jogot, önvád marcangolta. Vétkezett atyja, fivére, a saját lelke és Isten ellen. Egyetlen rövid óra élet-

hosszig tartó bűnbánó töredelemre adott okot. Élénken élt emlékezetében ez a jelenet még évek múltán is, amikor fiatal gonosz életmódja nyomta lelkét.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Jákób és Ézsau c. fej.)

2 Hogyan nyilvánult meg Isten kegyelme a menekülő, kétségbeesett Jákób életében a csalás elkövetése után?

1Móz 28,11-15 ■ „**Jutott egy helyre, ahol meghált, mivelhogy a nap lement. Vett egyet annak a helynek kövei közül, feje alá tette, és lefeküdt azon a helyen. Álmodt látott: Íme egy lajtorja [létra] volt a földön felállítva, melynek teteje az eget érte, és Isten angyalai fel-alá jártak azon. Íme az Úr állt azon, aki szólt: Én vagyok az Úr, Ábrahám, te atyád Istene és Izsák Istene. Ezt a földet amelyen fekszel, neked adom és a te magodnak. A te magod olyan lesz, mint a föld pora, és terjeszkedsz nyugatra és keletre, északra és délre, és megáldatik tebened és a te magodban a föld minden nemzetsége. Íme én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged valahova mész, és visszahozzalak e földre, mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem, amit neked mondtam.**”

.....

.....

„Jákób, akit Ézsau haragja halállal fenyegetett, száműzöttként menekült el az apai háztól. Magával vitte azonban atyja áldását... Jákób mégis aggodalmakkal teli szívvel indult magányos útjára... Félt, hogy örökre elvesztette azt az áldást, melyet Isten akart adni neki, Sátán pedig ott settenkedett, hogy kísértéseivel elcsüggyessze. Másnap este már messzire járt atyja sátraitól. Számkivetettnek érezte

magát, és tudta, hogy mindez saját bűne következménye. Sötét kétségbeesés nehezedett lelkére, imádkozni is alig mert. Elhagyatottsága annyira nyomasztóan hatott rá, hogy Isten oltalmának szükségességét úgy érezte, mint soha azelőtt. Sírva és mélyen megalázkodva vallotta meg bűnét, és bizonyítékért könyörgött, hogy Isten nem hagyta el végleg. Szíve bánata azonban nem enyhült. Minden önbizalmát elvesztette, és attól félt, hogy atyái Istene elvetette őt.

Isten azonban nem feledkezett meg Jákóbról. Kegyelmét kiárasztotta tévelygő, bizalmatlan szolgáljára. Az Úr irgalmában éppen azt nyilatkoztatta ki Jákóbnak, akire szüksége volt: az Üdvözítőt. Jákób bűnt követett el, szíve azonban hálával telt el, amikor feltárult előtte az az út, amelyen visszajuthat Isten kegyelmébe.

A vándor a hosszú úttól kimerülten feküdt le a földre, egy követ tett feje alá vánkosul. Álában egy ragyogó, fényes létrát látott, amelynek legalsó foka a földet, a legfelső pedig a mennyet érte. Ezen a sugárzó létrán angyalok szálltak fel és alá, fölötte a dicsőség Ura állt, és az Ő szava hallatszott a mennyből: »Én vagyok az Úr, Ábrahámnak, a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene.« A földet, amelyen mint száműzött vándor feküdt, neki és utódainak ígérte Isten, azzal a megerősítéssel, hogy »tebenned és a te magodban áldatik meg a föld minden nemzetsége«. Ugyanazt az ígéretet nyerte el Ábrahám és Izsák, amit most Isten Jákóbnak is megújított. Majd a vigasz és bátorítás szavait hallhatta: »Íme én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged, valahová menni fogsz, és visszahozlak e földre, mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem, amit neked mondtam.«” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Jákób menekülése és száműzetése c. fej.)

Az Úr látta Jákób őszinte bűnbánatát, visszafogadó kegyelme utáni vágyát, és az elsőszülöttségi jog áldását ígéri, erősíti meg, melynek elvesztésétől félt.

„Krisztus követői vétkeztek ugyan, de nem engedték át magukat Sátán hatalmának. Megbánták bűneiket, és alázas, töredelmes szívvel keresték az Urat, a mennyei Szószóló pedig védelmébe veszi őket. Akit legjobban sért hálátlanságuk, aki ismeri bűneiket, de bűnbánatukat is, kijelenti: »Dorgáljon meg téged az Úr, Sátán! Én életemet adtam ezekért a lelkekért. Markaimba metszettem őket. Lehet, hogy jellemük tökéletlen és igyekezetük kudarcba fulladt, de megbánták bűneiket, én pedig megbocsátok nekik, és elfogadom őket.«” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Józsuá és az angyal c. fej)

3 Milyen megcsalást élt át Jákób? Milyen fájdalmas következményei lettek ennek? Milyen további keserves tapasztalaton kellett átesnie, miután tizennégy évig szolgált apósának? Hogyan mutatkozott meg Isten kegyelme Jákób életének ebben az időszakában is?

1Móz 29,25–30 ■ „Reggelre kelve [látta Jákób]: Íme, ez Lea! Mondta azért Lábánnak: Mit cselekedtél énvelem? Avagy nem Rákhelért szolgáltalak-e téged? Miért csaltál meg engem?... Bement azután Rákhelhez is, és inkább szerette Rákhelt, mint Leát, és szolgált őnála [apósánál] még más hét esztendeig.”

1Móz 29,31; 30,1–2 ■ „Meglátta az Úr Lea megvetett voltát, és megnyitotta annak méhét. Rákhel pedig magtalan volt. És látta Rákhel, hogy ő nem szült Jákóbnak, irigykedni kezdett Rákhel az ő nénjére, és mondta Jákóbnak: Adj nekem gyermekeket, mert ha nem, meghalok. Felgerjedd azért Jákób haragja Rákhel ellen, és mondta: Avagy Isten vagyok-e én, ki megtagadta tőled a méh gyümölcsét.”

1Móz 31,38–41 ■ „Immár húsz esztendeje vagyok nálad, juhaid és kecskéid nem vetéltek el, és nyájad kosait nem

ettem meg. Amit a vad megszaggatott, nem vittem hozzád, én fizettem meg. Tőlem követelted mind a nappal lopottat, mind az éjjel lopottat. Úgy voltam, hogy nappal a hőség emésztett, éjjel pedig a hideg, és az álom távol maradt szemeimtől. Immár húsz esztendeje hogy házádnál vagyok, tizennégy esztendeig szolgáltalak két leányszerűen, és hat esztendeig juhaidért, te pedig béremet tízszer is megváltoztattad.”

.....

.....

.....

Jákóbnak hasonló jellegű csalódást és megrázkódtatást kellett átélnie, mint atyjának, Izsáknak, amikor rádöbbsent, hogy nem Ézsaut áldotta meg az elsőszülöttség áldásával. Ekkor Jákób nyilván még jobban át tudta érezni, milyen fájdalmat okozott atyjának a csalással, mert a saját bőrén tapasztalta, hogy milyen csalás áldozatának lenni. Sokszor van így az életben, hogy akkor tudjuk átélni, milyen fájdalmat okoztunk másoknak, amikor hasonló helyzeteket kell nekünk is megélnünk. Ezeket a helyzeteket Isten megengedi az igazság miatt is, de kegyelméből a mi érdekünkben is. Ilyenkor mélyül el bennünk a bűnbánat, és egyre inkább vágyódunk Isten visszafogadó kegyelmére, arra a közösségre, melyből bűnünk miatt kiestünk.

„Jákób hét évig szolgált Rákhelért, és a szolgálat évei »csak néhány napnak tetszettek neki, annyira szerette őt« (1MÓZ 29,20). Azonban az önző és kapzsi Lában, mivel meg akarta tartani ezt az értékes segítséget, kegyetlen csalást követett el azzal, hogy Leát adta oda Rákhel helyett. Mivel Lea is részese volt a csalásnak, Jákób úgy érezte, nem tudná őt szeretni. Méltatlankodó szemrehányására apósa felajánlot-

ta Rákhelt is feleségül, további hét évi szolgálat fejében. Lábán ragaszkodott ahhoz, hogy Jákób tartsa meg Leát is, különben szégyent hozna a családra. Jákób így kínos és kétnyes helyzetbe került, végül elhatározta, hogy megtartja Leát, és feleségül veszi Rákhelt. Rákhel maradt mindvégig Jákób egyetlen szerelme, iránta tanúsított előzékenysége azonban irigységet és féltékenykedést ébresztett, Jákób életét pedig megkeserítette a testvérfeleségek egymás közti versengése.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Jákób menekülése és száműzetése c. fej.)

Jákób ezek után még hat évig szolgált Lábánnál, aki visszatartotta lányai hozományát, őt pedig ravaszul megcsalta és keményen dolgoztatta. Amikor az Úr hívására – „Térj meg atyáid földjére, a te rokonságod közé, és veled leszek” – elindult családjával hazafelé, Lábán üldözőbe vette, és újabb veszedelem leselkedett rá és családjára. Azonban Isten kegyelme és védelme ebben a helyzetben is megmutatkozott.

„Az, hogy Lábán nem vihette véghez ellenséges szándékát, annak volt köszönhető, hogy Isten személyesen lépett közbe szolgája védelmére. »Volna erőm hozzá, hogy rosszat tegyek veletek – mondta Lábán –, de a ti atyátok Istene tegnap éjszaka megszólított engem, ezt mondván: Vigyázz magadra, Jákóbnak se jót, se rosszat ne szólj.« (1Móz 31,24.29) Tehát ne kényszerítse, de ne is csábítsa a visszatérésre.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Jákób menekülése és száműzetése c. fej.)

Isten a tüzes kemencében tisztít bennünket, amíg leolvad ró-lunk az összes salak, de a megpróbáltatásban és a nehézségben is folyton rajtunk tartja szemét, és egy pillanatig sem hagy tovább a tűzben, mint az szükséges, és közben az erőt és kimenedést is megadja.

4 Hogyan lett „Jákób”-ból „Izráel”?

1Móz 32,24–28 ■ „Jákób pedig egyedül maradt és tusakodott vele egy férfiú, egészen a hajnal feljöveteléig. Amikor látta, hogy nem vehet rajta [Jákóbon] erőt, megillette csipőjének forgócsontját, és az kiment helyéből... a vele való tusakodás közben. És mondta: Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal. Felelt Jákób: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem. Ekkor mondta neki: Mi a te neved?... Nem Jákóbnak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.”

.....

.....

Sátán minden igyekezetével arra törekszik, hogy elhomályosítsa előttünk Isten szeretetét és kegyelmét. Amikor bűnököt követünk el, melyeknek esetleg súlyos következményei vannak, azt sugallja, hogy örökre eljátszottuk a kegyelmet, imáinkat sem hallgathatja meg Isten, nem is szabadíthat meg bennünket szorult, nehéz helyzetünkben. Jákób és más bibliai személyek (például Jónás) történetén keresztül is arra bátorít Isten, hogy bármit is követtünk el, ha őszinte bűnbánattal fordulunk hozzá, Ő nem hagy el minket, és tapasztalni fogjuk segítségét, kegyelmét. „Én ugyan azt gondoltam ijedtemben, hogy elvitettem szemeid elől, de mégis meghallgattad esedezéseim szavát, amikor kiáltottam hozzád.” (Zsolt 31,23)

„Miközben így küzdött életéért, bűnösségének tudata nehezedett a lelkére, felelevenedtek előtte bűnei, hogy elzárják őt Istentől. De rettenetes szorultságában megemlékezett Isten ígéreteiről, és teljes szívvel könyörgött kegyel-

méért... Töredelmes bűnbánattal, megtörve kapaszkodott az angyalba, »sírt és könyörgött neki« (Hós 12,4), áldásért esedezve. Biztosítékot akart kapni, hogy bűne megbocsátott... Ha Jákób korábban nem bánta volna meg a bűnét, hogy bátyjától csalással szerezte meg az elsőszülöttségi jogot, Isten nem hallgathatta volna meg imáját, nem oltalmazta volna meg életét...

Annak bizonyítékául, hogy bűnei megbocsátattak, Jákób neve is más lett. A régi helyett, amely bűnére emlékeztette, új nevet kapott, amely győzelmének emlékét őrizte. »Nem Jákóbnak [’más helyét elfoglaló’-nak], mondatik ezután a te neved – mondta az angyal –, hanem Izráelnek. Mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.« ...Kétségbeesés és lelkiismeret-furdalás keserítették eddig Jákób életét, de most mindez megváltozott: az Istennel való megbékélés édes nyugalma töltötte el a lelkét...

Jákób a hitbeli örökségre vágyakozott. Ravaszsgal, áru-lással, majd csalással próbálta célját elérni, ám Isten úgy akarta, hogy bűne a javára szolgáljon. Jákóbot életének további keserű tapasztalatai sem tántorították el céljától. Később belátta, hogy amikor az áldás elnyeréséért emberi ügyességhez, fortélyhoz folyamodott, Isten terve ellen hadakozott. De a Jabbok partján, tusakodásban töltött éjszaka után Jákób más ember lett. Magabízása gyökerestől eltűnt. Ettől kezdve a régi ravaszkodásnak nyoma sem volt többé. A korábbi fortély és csalás helyett életét egyenes lelkület és igazságosság jellemezte. Megtanulta útjait a Mindenhatóra bízni, megpróbáltatás és ínség közepette pedig megadással és alázattal meghajolni Isten akarata előtt. Jelleméből minden salak kiégett a megpróbáltatás tüzes kemencéjében, és »tűzben megpróbált aranyként« (Ésa 4,3; 1Pt 1,7), tompítatlan fénnel világított Ábrahám és Izsák hite Jákób lényéből is.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Visszatérés Kánaánba c. fejelet)

5 Milyen fájdalmas következménye lett Jákób Józseffel szemben kimutatott kivételező szeretetének?

1Móz 37,3–36 ■ „Izráel pedig minden fiánál inkább szerette Józsefet, mivelhogy vén korában nemzette őt, és cifra ruhát csináltatott neki. Amikor pedig látták bátyjai, hogy atyjuk minden testvére közt őt szereti legjobban, meggyűlöltek, és jó szót sem bírtak hozzá szólni...

Mentek arra midiánita kereskedő férfiak. Kivonták és felhozták ekkor Józsefet a kútból, és eladták őt az ismáelitáknak húsz ezüstpénzért. Azok pedig elvitték Józsefet Egyiptomba...

Akkor vették József felső ruháját, és leöltek egy kecskebakot, belemártották azt a vérbe. Majd elküldték a cifra ruhát, elvitték atyjukhoz, és mondták: Ezt találtuk, ismerd meg, fiad ruhája-e vagy nem? Megismerte Jákób, és mondta: Fiam felső ruhája ez, fenevad ette meg őt, bizony széjjelszaggatta Józsefet. Megszaggatta ekkor Jákób a ruháit, zsákba öltözött, és gyászolta fiát sokáig. Felkeltek pedig fiai és leányai mind, hogy vigasztalják őt, de nem akart megvigasztalódni, hanem mondta: „Sírva megyek fiamhoz a sírba.” És siratta őt az atyja.

A midiániták pedig eladták Józsefet Egyiptomba Potifárnak, a fáraó főemberének, a testőrök főhadnagyának.”

.....

.....

.....

„Jákób bűne és az ebből következő események sorozata éreztette gonosz hatását, s az idők során keserű gyümölcsöket termett fiai életében és jellemében. Mire férfikorba léptek, súlyos jellemhibák fejlődtek ki bennük... Édesanyja

halála után [József] még szorosabban ragaszkodott atyjához, és Jákób szíve is időskorában született gyermekéhez kötődött. Minden fiánál jobban szerette Józsefet. De éppen ez a ragaszkodás vált mérhetetlen bánat és szenvedés okozójává. Jákób balga módon kimutatta József iránti megkülönböztetett szeretetét, és ez felszította fiai féltékenységet... Az apa meggondolatlan ajándéka, hogy Józsefnek olyan drága ruhát csináltatott, amelyet egyébként csak az előkelőségek viseltek, az elfogultság újabb bizonyítéka volt a többiek szemében, és felébresztette bennük a gyanút, hogy Jákób, idősebb gyermekeit megkerülve, Rákhel fiának akarja adni az elsőszülöttnak járó áldást.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták, Visszatérés Kánaánba c. fej.*)

Jákób nem tette helyesen, amikor ennyire nyilvánvaló módon kimutatta, hogy jobban szereti Józsefet, mint a többi fiát. Ennek is nagyon fájdalmas következményei lettek. Természetesen a testvérek tetteire nincs mentség, ugyanakkor azt is megláthatjuk, hogy az irigység, féltékenység milyen gonosztettek elkövetésére vezethet. Nem is tudjuk elképzelni, mit élhetett át Jákób, amikor azt hitették el vele, hogy szeretett fiát vadak ölték meg. Megpróbáltatásokkal teli életének talán ez lehetett a legkeserűbb tapasztalata, ez a megcsalás lehetett a legfájdalmasabb számára.

6 Miként mutatkozott meg Isten végtelen, a rosszat, gonoszt is jóra fordítani képes kegyelme a sok megpróbáltatáson keresztülment Jákób iránt, élete végén?

1Móz 45,26 ■ „Amikor tudtára adták [Jákóbnak], mondván: József még él, és uralkodik egész Égyiptom földén, szíve elalélt, mert nem hitt nekik.”

1Móz 46,2–30 ■ „Szólt Isten Izráelnek éjjeli látomásban, és mondta: Jákób, Jákób. Ő pedig mondta: Ímhol vagyok.

És mondta: Én vagyok a te atyáid Istene. Ne félj lemenni Egyiptomba, mert nagy néppé teszek ott téged. Én lemegyek veled Egyiptomba, és bizonyos fel is hozlak, és József fogja be a te szemeidet... Befogatott József az ő szekérébe, és elébe ment Izráelnek, az ő atyjának Gósenbe, s amint maga előtt látta, nyakába borult, és sírt az ő nyakán sok ideig. És mondta Izráel Józsefnek: Immár örömmel meghalok, miután láttam a te orcádat, hogy még élsz.

1Móz 50,20 ■ „[József így szólt testvéreihez:] **Ti gonoszt gondoltatok ellenem, de Isten jóra gondolta azt fordítani, hogy cselekedjék úgy, amint ma, hogy sok nép életét megtartsa.**”

.....

.....

.....

„A tíz testvérnek volt azonban még egy kötelessége. Alázattal vallották meg atyjuknak csalásukat, és Józseffel való kegyetlen elbánásukat, a bűnt, ami oly sok éven át keserítette meg valamennyiük életét. Jákób nem is tudta elképzelni, hogy fiai ilyen aljas tettekre voltak képesek, de látta, hogy a jó győzött bennük. Kész volt megbocsátani, és megáldotta tévelygő gyermekeit.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, József és bátyjai c. fejezet)

Jákób felismerte Isten nagy kegyelmét, ahogyan vele bánt súlyos vétke után, és ugyanez az irgalom mutatkozott meg benne gyermekei iránt. Ahogy neki megbocsátott Isten, ő is ezt tette fiaival. Aki átéli az elveszettség érzését, hogy bűnei elválasztották Istentől, de bűnbánata nyomán bűnbocsánatot nyert, az tud szívből megbocsátani az ellene vétkezőknek.

„Semmi sem igazolja az engesztelhetetlen lelkületet. Az irgalmatlan ember arról tanúskodik, hogy ő maga nem részesült Isten megbocsátó kegyelmében. Ha a vétkező tudatában van annak, hogy Isten megbocsátott neki, szíve együtt dobban a végtelen Szeretet szívével. A bűnös lelkét átjárja Isten könyörülete, és ezzel a könyörülettel fordul mások felé. Az az irgalom és az a szerető gondoskodás, amely Krisztus életében megmutatkozott, látható lesz azokban, akik részesültek kegyelmében.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A megbocsátás mértéke c. fejelet)

„Nem sokkal később apa és fiai családjakkal, nyájaikkal és kíséretükkel együtt útban voltak Egyiptom felé. Vidám szívvel haladtak útjukon, és amikor Beérsebába jutottak, a pátriárka hálaáldozatot mutatott be Istennek, megerősítést kérve arra vonatkozóan, hogy elkíséri őket. Egy éjjeli látomásban isteni szót hallott: »Ne félj lemenni Egyiptomba, mert nagy néppé teszlek ott téged. Én lemegyek veled Egyiptomba, és én bizonyosan fel is hozlak.« (1Móz 46,3–4)

A megerősítés – »Ne félj lemenni Egyiptomba, mert nagy néppé teszlek ott téged« – különleges jelentőségű volt. Az Ábrahámnak adott ígéret szerint utódai megszámlálhatatlanul sokan lesznek, mint az ég csillagai, de a kiválasztott nép eddig csak lassan növekedett. Kánaán földjén abban az időben nem volt elég hely az olyan hatalmas nemzet felnövekedéséhez, amelyről a jövődőlés szólt. Az egész terület felett erős pogány törzsek uralkodtak, amelyeket Isten szava szerint csak négy emberöltő után lehetett onnan kiűzni. Ha pedig az izraeliták itt fejlődnének nagy néppé, vagy el kellene űzniük a pogány lakosságot, vagy elvegyülnének közöttük. Az elsőt Isten rendelete értelmében nem teheték, ha pedig összevegyülnének a kánaánitákkal, a bálványimádás veszélye fenyegetné őket. Egyiptomban azonban adottak voltak az isteni ígéret teljesedéséhez szükséges

feltételek. Bővizű és jól termő területet kaptak, ami lehetővé tette gyors szaporodásukat. Az egyiptomiak ellenszenvre pedig – »mert minden juhpásztor utálatos az egyiptomiak szeme előtt« – arra volt jó, hogy mint különálló nép fejlődhessenek, és ezáltal távoltarthassák magukat Egyiptom bálványaitól.

Amikor elérték Egyiptomot, egyenesen Gósen földére mentek. József eléjük jött díszes szekeren, fényes kísérettel. Környezete pompáját, hivatala méltóságát mind-mind elfelejtette, elméjében csak egyetlen gondolat élt, szívét csak egyetlen vágy dobogtatta. Amikor a közeledő sereget meglátta, a régóta visszafojtott, sóvárgó szeretetet nem lehetett tovább visszatartani. Leugrott kocsijáról és gyalog sietett atya üdvözlésére. »Amint maga előtt látta, nyakába borult és sírt sok ideig. Azután mondta Izráel Józsefnek: Immár örömet meghalok, hogy láttam a te orcádat, hogy még élsz.« Első találkozásukkor Jákób úgy beszélt Józseffel, mintha a sok gyötrelmet és bánatot után, túláradó örömeiben kész lenne azonnal meghalni. Pedig az Úr még tizenhét évvel ajándékozta meg, amelyet békességben tölthetett el Gósen földjének csendes magányában. Ezek az esztendőik boldogabban, nyugodtabban teltek, mint előző évei. Látta fiait igaz bűnbánatának biztos jeleit, családját pedig olyan ígéretes körülmények között élt, hogy könnyen nagy néppé fejlődhetett. Hite megragadta Isten ígését, hogy egykor birtokba veszik majd Kánaán földjét. Fia, József, az ország főembere, szeretetének minden jelével elhalmozta, és így rég elveszettnek hitt gyermeke szeretetét élvezve, megelégedetten és békességgel hunyt el.» (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, József és bátyjai c. fejelet)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

Hogyan érvényesítette Isten a kegyelmet és az igazságot Mózes vétke után?

(4Móz 20,1-13)

A pusztai vándorlás végén, az ígéret földje határán, Kádesben történt Mózes életének egyik legdrámaibb eseménye. A második vízfakasztás során vétkezett az Úr ellen, ezért sem ő, sem Áron nem mehetett be az ígéret földjére. Isten kegyelmének és igazságának különleges megnyilvánulását fedezhetjük fel abban, ahogyan ezután Mózzal bánt.

1 Mi volt a történet előzménye? Hogyan tudósít a Szentírás a korábbi esetről, amikor – még a pusztai vándorlás kezdetén – Isten vizet fakasztott a kősziklából?

2Móz 17,5-7 ■ „Az Úr mondta Mózesnek: **Eredj el a nép előtt, végy magad mellé Izráel vénei közül, pálcádat is [vedd magadhoz], mellyel a folyót megsújtottad! Vedd kezedbe, és indulj el. Íme én odaállok eléd a sziklára a Hóreben, te sújts a sziklára, és víz jön ki abból, hogy igyék a nép. Úgy cselekedett Mózes Izráel vénei szeme láttára. Nevezte annak a helynek nevét Masszának és Méribának, Izráel fiainak versengéséért, mert kísértették az Urat, mondván: Vajon köztünk van-e az Úr, vagy nincs?”**

Ésa 48,21 ■ „Nem szomjaznak, még ha pusztaságon vezeti is át őket: kősziklából vizet fakaszt nekik, meghasítja a sziklát, és víz ömöl belőle.”

1Kor 10,4 ■ „Mindnyájan egy lelki italt ittak, mert ittak a lelki kősziklából, amely követte őket, e kőszikla pedig Krisztus volt.”

.....

.....

.....

A kősziklából fakadó víz csodája a zsidó nép egyik legjelentősebb emléke volt a kivonulás idejéből. A manna mellett a kősziklából kifolyó víz is az életet jelentette számukra. Ettől kezdve negyven éven át mindig volt vizük. Erről még Krisztus idejében is évente megemlékeztek a sátoros ünnep alkalmával.

„A Hóreben megütött kősziklából fakadt és ömlött ki először élő vízszugár, amely felfrissítette Izráelt a pusztában. Egész vándorlásuk alatt, ahol szükségük volt rá, Isten irgalmasságának csodája ellátta őket vízzel. A víz azonban nem ömlött folyamatosan a Hóreben fakadt forrásból. Vándorlásuk közben, ahol szomjasak voltak, ott mindig víz bugyogott fel a táborhely mellett emelkedő kősziklák hasadékai-ból... A kősziklából folyó víz emlékét, amely a pusztai vándorlásuk alatt csodálatos és életet mentő élmény volt, az izraeliták nagy örömmük kinyilvánításával ünnepelték meg Kánaánban való letelepedésük után. Krisztus idejében ez az ünneplés egyike lett a leghatásosabb szertartásoknak. Ezt a sátoros ünnep alkalmával tartották meg, amikor az emberek az egész országból Jeruzsálemben gyűltek össze.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. feje.)

A vízfakasztásnak azonban volt egy jelképes értelme is, amely a zsidó nép számára igen fontos tanítást tartalmazott. Isten arra a helyre állt (emberi szem számára láthatatlanul), ahová Mózes a pálcájával sújtott. Így az ütés valójában Őt érte. Mégis ennek az ütésnek nyomán fakadt fel az éltető víz. A jelképben a megsújtott kőszikla és az éltető víz is Krisztust jelképezte, utalt helyettes áldozatára és szabadítására. A nép tagjai közül azok, akik vágyakoztak megismerni Istent, sok mindent megérthettek a megütött szikla jelenetéből. De ez a jelképes cselekedet nem csak a pusztában vándorló népnek szólt: a testi, majd később a lelki Izráel életében is generációk sokasága tanulmányozhatta és érthette meg a vízfakasztásban rejlő tanítást.

„A megütött kőszikla Krisztus egyik jelképe volt. E jelkép segítségével Isten a legdrágább lelki igazságokat tanítja velünk. Amiként az életet adó víz sugárban ömlött ki a megütött kősziklából, éppen úgy Jézus Krisztusból – aki »megsebesítettetett bűneinkért« (Ésa 53,4–5) – az üdvösség élő vize árad az elveszett nemzetségre...

Ugyanez a Krisztus Jákób kútjánál, a szamaritánus aszszonnyal folytatott beszélgetésében a következőt mondta: »Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha örökké meg nem szomjazik, hanem az a víz, amelyet én adok neki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne.« (Jn 4,14)

Megváltónk ezzel összeköti a két hasonlatot. Krisztus a kőszikla és az élő víz is.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fej.)

2 Milyen esemény történt Kánaán elfoglalása előtt Cin pusztájában, Kádesnél? Mi volt a nép bűne, és mi volt Mózes bűne? Melyik bűn látszik súlyosabbnak?

4Móz 20,2–11 ■ „Nem volt vize a gyülekezetnek, összegyűltek azért Mózes és Áron ellen. Perlekedett a nép Mózessel, és szóltak, mondván: Bárcsak haltunk volna meg, amikor meghaltak a mi atyánkfiái az Úr előtt! Miért hoztátok az Úr gyülekezetét e pusztába, hogy meghaljunk itt mi és a mi barmaink? Miért hoztátok fel minket Egyiptomból, hogy e rossz helyre hozzatok minket, ahol nincs vetés, sem füge, sem szőlő, sem gránátalma, és inni való víz sincs!

Elmentek azért Mózes és Áron a gyülekezet színe elől, a gyülekezet sátorának nyílása elé, és arcukra borultak. Megjelent nekik az Úr dicsősége, és szólt az Úr Mózesnek, mondván: Vedd ezt a vesszőt, és gyűjtsd össze a gyülekezetet te és Áron, a te atyádfia, és szóljatok ím e kősziklának az ő szemeik előtt, hogy adjon vizet, fakassz vizet nekik e kősziklából, adj inni a gyülekezetnek és az ő barmaiknak.

Vette azért Mózes azt a vesszőt az Úr színe elől, amint azt parancsolta neki. Összegyűjtötték Mózes és Áron a gyülekezetet a kőszikla elé, és mondta nekik: Halljátok meg most, ti lázadók! Avagy e kősziklából fakasszunk-e nektek vizet? Felemelte Mózes a kezét, és megütötte a kősziklát az ő vesszejével két ízben, és sok víz ömlött ki, ivott a gyülekezet és az ő barmai.”

.....

.....

.....

Nem sokkal pusztai vándorútjuk vége előtt megint bekövetkezett, hogy nem volt a népnek vize. Isten már utasította Mózeset, hogy az előttük álló Moáb földjén pénzért vegyenek az élelem mellett vizet is. A nép mégis fellázadt. Ez atyáik negy-

ven évvel korábbi lázadásánál is súlyosabb bűn volt. Jól emlékeztek az első vízfakasztásra és az azt követő évek el nem apadó forrásaira. Tudták, hogy atyáik éppen lázadásuk miatt nem mehettek be az ígért földjére. Naponként tapasztalták az Úr jelenlétét, jeleit, csodáit, a felhőoszlopot és a tűzoszlopot. A kivonuláskor tapasztaltakhoz képest összehasonlíthatatlanul gazdagabb ismeretekkel rendelkeztek Isten jóságáról. Ennek ellenére mégis úgy lázadtak fel, mintha semmit nem tudnának Istenről.

„Éppen mielőtt a héberek serege elérte Kádest, az az élő vízsugár, amely táborhelyük mellett éveken át ömlött a kősziklából, hirtelen elapadt, nem folyt tovább. Az Úr szándéka az volt, hogy újból megpróbálja népét. Meg akart bizonyosodni arról, hogy vajon igazán bíznak-e gondviselésében, vagy pedig utánozzák atyáik hitetlenségét...

Onnan, ahol most voltak, már láthatták Kánaán hegyeit. Néhány napi meneteléssel már eljuthattak volna az ígért földje határáig... Az irányt és a betartandó szabályokat Isten így adta meg Mózesnek: »Elég már e hegyet kerülgetnetek, forduljatok észak felé. Parancsolj azért a népnek, mondván: Amikor átmentek a ti atyátokfiainak, az Ézsau fiainak határán, akik Szeirben lakoznak:... Pénzen vásároljatok tőlük ennivalót, hogy egyetek, és vizet is pénzen vegyetek tőlük, hogy igyatok.« (5Móz 2,3–6) E rendelkezés elegendő volt annak megvilágítására, miért szűnt meg váratlanul a víz-ellátás... Isten zavartalan átkelést ígért nekik Edomon, és ellátásukra elegendő étel és víz vásárlásának a lehetőségét. A víz csodálatos folyásának megszűnése örömmre kellett volna hogy készítse őket, mivel a pusztai vándorlásuk végének jelét láthatták volna benne. Ők azonban nem az ígéretek beteljesedését látták ebben, hanem ismét alkalmat találtak a kételkedésre és a zúgolódásra... Hitük első megpróbáltatása... belőlük is azt a zajongó és hálátlan lelkületet

váltotta ki, amely atyáikban is megnyilatkozott. Abban a pillanatban, amikor megfélekedtek arról az isteni kézről, amely sok-sok éven át ellátta őket mindazzal, amire szükségük volt, már el is kezdődött a táborban a vízárt való ordítózás. Ahelyett, hogy Istenhez fordultak volna segítségért, zúgolódtak ellene, és kétségbeesetten így kiáltottak fel: »Bárcsak meghaltunk volna, amikor meghaltak a mi atyánkfiai az Úr előtt!« (4Móz 20,3) Más szóval azok közé kívántak tartozni, akik Kóré lázadása miatt elpusztultak.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fej.)

A nép ilyen arcátlan lázadása rendkívül elcsüggesztette Mózeset. Egészen eddig feddhetetlenül állt Isten szolgálatában, de most egy pillanatra teret engedett az elkeseredésnek. Türelme elfogyott, és egy rövid időre átengedte magát indulatainak.

„A két testvér a nép elé lépett. Mózes kezében tartotta Isten pálcáját. Már mindketten idős emberek voltak, és hosszú időn át türelemmel hordozták Izrael lázadását, konokságát, de most már Mózes béketűrése is elfogyott. »Halljátok meg most, ti lázadók! – kiáltotta a népnek. – Avagy e kősziklából fakasszunk-e nektek vizet?« (4Móz 20,10)

Ahelyett, hogy elkezdett volna a kősziklához beszélni – amint Isten megparancsolta –, a vesszővel kétszer megütötte azt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fej.)

Mózes negyven év alatt egyszer követte el ezt a bűnt, akkor is Isten ügye miatt jött indulatba. Vajon mi milyen gyakran engedünk meg indulatosságot személyes életünkben? Talán ezért is lennénk elnézőek Mózesrel, akinek hibája jelentéktelennek tűnik a nép lázadásához képest. Isten viszont nem volt elnéző a nép vezetőjének magatartásával szemben.

3 Hogyan szolgáltattott igazságot az Úr Mózes és Áron bűnével szemben? Igazságosnak érezzük az Úrnak ezt a végzését? Hajlamos-e az ember felülbírálni Isten igazságosságát vagy kegyelmét?

4Móz 20,12 ■ „Mondta az Úr Mózesnek és Áronnak: Mivelhogy nem hittetek nekem, hogy megdicsőítettetek volna engem Izráel fiai szemei előtt, nem viszitek be e közösséget a földre, amelyet adtam nekik.”

4Móz 20,23-24 ■ „Szólt az Úr Mózesnek és Áronnak, a Hór hegyénél, Edom földjének határán, mondván: Áron az ő népeihez takaríttatik, mert nem megy be a földre, amelyet Izráel fiainak adtam, mivelhogy ellene szegültetek az én szavamnak a versengés vizénél.”

5Móz 3,23-26 ■ „Könyörgött [Mózes] az Úrnak abban az időben, mondván: ...Hadd menjek át, kérlek, és hadd lássam meg azt a jó földet, amely a Jordánon túl van, és azt a jó hegyet, és a Libanont! De megharagudott az Úr énrám miattatok, nem hallgatott meg engem, hanem ezt mondta az Úr nekem: Elég, ne szólj többet már nekem e dolog felől!”

5Móz 34,5 ■ „Meghalt ott Mózes, az Úr szolgálja a Moáb földjén, az Úr szava szerint.”

.....

.....

.....

.....

Az ember könnyen úgy véli, hogy Isten ítélete könyörtelen és kíméletlen volt. Mózes és Áron sok fáradsággal, küszködéssel hordozta a népet négy évtizedig, miközben hűségesen szol-

gálták Izráel Istenét. Amikor végre odaértek az ígéret földjének határára, egyetlen hibájuknak kétszeresen is súlyos volt a büntetése. Nemcsak a halállal kellett szembenéznük, de a régóta áhított Kánaánt sem láthatták meg. A lázadók sorsában kellett osztozniuk.

„Keserű és megalázó volt számukra az az ítélet, amelyet Isten közvetlenül az eset után kimondott ellenük: »Mivelhogy nem hittetek nekem, hogy megdicsőítettetek volna engem Izráel fiai szemei előtt: azért nem vizitek be a községet a földre, amelyet adtam nekik.« (4Móz 20,12)

A lázongó Izráellel együtt nekik is meg kell halniuk, mielőtt átkelnének a Jordánon.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fejelet)

Igazságérzetünket próbára teszi ez a szokatlan keménység az Úr részéről. Amikor a nép aranyborjút öntött, nem pillanatnyi botlás történt, hanem tudatos, szervezett lázadás, az Úr mégis megkegyelmezett a népnek. Most miért nem bocsátott meg Mózesnek és Áronnak?

Az emberi mérték másképpen működik, mint az isteni. Mi gyakran túl szigorúnak gondoljuk Istent, máskor pedig túlságosan könyörületesnek. Tegyük fel magunknak a kérdést: Nem az lett volna igazságos – Isten előre adott figyelmeztetése alapján –, hogy az első törvényszegés nyomán a bűnös azonnal meghaljon (1Móz 2,17)? Ha ebből indulunk ki, akkor azt mondhatjuk, hogy Isten egyszerűen igazságot cselekedett Mózesrel, mi viszont csak a Teremtő irgalmasságának köszönhetjük, hogy az ítélet nem sújt le azonnal ránk. Nem érvényesítette-e Isten túlságosan szigorúan az igazságot Mózesrel szemben? A későbbiekben látni fogjuk, hogy ugyanakkor a kegyelmét sem vontta meg tőle. És azt se felejtjük el, hogy amikor a mi bűneinkkel szemben kegyelmet gyakorol, ez nem jelenti azt, hogy mi kevesebb büntetést érdemelnénk, mint amit Mózes kapott!

4 Mi az oka annak, hogy az Úr Mózes és Áron bűnével szemben ennyire következetes szigorral lépett fel, miközben a nép bűnének látszólag nem is volt következménye?

3Móz 10,3 ■ „Ez az, amit szólt az Úr: Akik hozzám közel vannak, azokban kell megszenteltetnem, és az egész nép előtt megdicsőíttetnem.”

.....

.....

.....

.....

Különös, hogy Isten nem lépett fel a nép bűnével szemben, annak ellenére, hogy az vezetett Mózes és Áron vétkéhez is. Ez az eset jól szemlélteti a vezetők rendkívüli felelősségét. Isten rajtuk kéri számon a rájuk bízott nyáját, annak vétkeit és az ezzel szembeni fellépést is. Mózesnek és Áronnak a nép bűnét Isten elé kellett volna vinniük, de nem ezt tették. Indulatos fellépésükkel a maguk módján „igazságot szolgáltatnak”, ezért az Úr ezúttal nem lépett közbe.

„Ez alkalommal Isten nem mondott ítéletet azokra, akiknek gonosz viselkedése annyira felingerelte Mózeset és Áront, hogy vétkeztek ellene. Minden rosszállás, feddés a vezetőkre hárult. Azok, akik Isten képviselőiként szerepeltek, nem becsülték meg és nem tisztelték Istent. Mózes és Áron megsértődtek, és így szem elől tévesztették, hogy a nép zúgolódása nem ellenük tört ki, hanem Isten ellen. Mivel csak saját elgondolásukat akarták érvényre juttatni, és megbántott önérzetükre hallgattak, akaratlanul maguk

is bűnbe estek és így elmulasztották a nép nagy bűnét Isten elé tárni.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fej.)

Isten szemében nincs kisebb vagy nagyobb bűn. Egyformán súlyos mindegyik. Bármilyen kis dologban vétünk a törvény ellen, annak következménye végzetes. Mózes esete jól szemlélteti, hogy egy olyan, látszólag jelentéktelen bűn, mint a pillanatnyi indulatosság, milyen súlyos, messzeható következményekkel járhat.

„Mózes részéről ezúttal nyilvánvalóvá lett a türelem és az önuralom hiánya. Így a népnek okot és alkalmat adott annak megkérdőjelezésére, hogy vajon a múltban megtett útjukon Isten irányítása, vezetése alatt álltak-e vagy sem? Sőt saját bűneikre is mentséget találtak. Mózes éppen úgy megsértette Istent, mint ők. Azt mondták, hogy Mózes életútja és magatartása kezdettől fogva kiérdemelte a kritikát és a megrovást. Most végre megtalálták azt az ürügyet, amely után vágyakoztak, és amire hivatkozva elvethették mindazokat a dorgálásokat, amelyekben Isten részesítette őket szolgája, Mózes által.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fej.)

Szoktunk-e belegondolni abba, hogy egy pillanatnyi indulatosság képes lerombolni Isten hosszú éveig tartó munkáját a környezetünkben, vagy akár Isten művében? Hajlamosak vagyunk az indulatosságot „bocsánatos” bűnnek tekinteni, pedig Mózes példájából láthatjuk, hogy ahányszor ezt megengedjük magunknak, azzal nem csak magunk rombolunk, de valójában hitetlenségünknek is hangot adunk újra és újra.

„Istennel szembeni bizalmatlanságát is kimutatta Mózes. Azt kérdezte: »Avagy e kősziklából fakasszunk-e nektek

vizet?» – mintha az Úr nem teljesítené ígérését... Az első nemzedéket Isten arra kárhóztatta, hogy hitetlenségük miatt a pusztában pusztuljanak el. Ugyanez a lelkület jelent meg gyermekeikben is... Mózes és Áron elfáradva, elcsüggedve most meg sem kísérelték a nép hangulatának megfékezését. Ha ők maguk megmutatták volna Istenbe vetett rendíthetetlen hitüket, akkor... még lecsendesíthették volna a lázadást.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fejj.)

Mózes bűne azonban ennél is sokkal messzebbre hatott. Magának Krisztusnak a dicsőségét rombolta le, akinek előképe volt, és aki személyesen kísérte a pusztában népét (1Kor 10,4).

„Mózes elhamarkodott cselekedetével elvette annak a tanításnak az erejét, amelyet Isten szándékozott adni a népnek. A kőszikla, amely Krisztus jelképe volt, egyszer lett megütve, mint ahogy Krisztus egyszer lett megáldozva. Másodszor csak szólni kellett volna a sziklához, mint ahogy nekünk csak kérni kell az áldásokat Jézus nevében. A kőszikla másodszori megütésével Krisztus szép jelképének jelentőségét széttörték. Sőt mi több, Mózes és Áron olyan hatalmat tulajdonítottak maguknak, amely egyedül Istent illeti meg... Amikor dühösen azt kiáltották: »Avagy e kősziklából fakasszunk-e nektek vizet?«, akkor tulajdonképpen Isten helyébe képzelték és Isten hatalmával ruházták fel magukat, holott mint embereknek csak emberi gyarlóságaik és szenvedélyeik voltak... Az a férfi, aki munkájának befejezéséig tiszta, szilárd és önzetlen maradhatott volna, végül legyőzetett, mert nem Istenre, hanem saját erejére is támaszkodott. Istent az egész gyülekezet előtt meggyalázta akkor, amikor fel kellett volna magasztalnia.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, A megütött kőszikla c. fejj.)

5 Hogyan nyilvánult meg ezek után Isten kegyelme Mózes iránt?

5Móz 34,5-6 ■ „Meghalt ott Mózes, az Úr szolgálja Moáb földjén, az Úr szava szerint. Eltemették őt a völgyben, a Moáb földjén, Béth-Peórral átellenben, és senki sem tudja az ő temetése helyét e mai napig.”

Júd 1,9 ■ „Mihály arkangyal, amikor az ördöggel vitakozván vetélkedett Mózes teste felett, nem mert arra káromló ítéletet mondani, hanem azt mondta: Dorgáljon meg téged az Úr!”

Lk 9,28-30 ■ „Maga mellé vette Pétert, Jánost és Jakabot, és felment a hegyre imádkozni. Imádkozása közben arcának ábrázata elváltozott, és a ruhája fehér és fénylő lett. És íme két férfiú beszélt övele, Mózes és Illés.”

.....

.....

Bár Mózes halálának helyéről pontosan tudósít a Szentírás, mégsem tudja senki a temetése helyét. Mózes Istennel kettesben volt halálakor, angyalok temették el. A nép bizonyára kereste a sírt vagy a testet, de nem találták meg. Júd 1,9 alapján értjük meg, hogy Mózes nem maradt a sírban. Halála után sor került egy különleges eseményre, amely feltárja Isten kegyelmének megnyilvánulását is. „Mihály arkangyal”* magának Krisztusnak az elnevezése. A Júdás levelében felvillanó pillanatkép és a megdicsőülés hegyi jelenet arra utal, hogy Mózeset Isten feltámasztotta és felvitte a mennybe.

* A Mihály (Mi-ká-él) héber eredetű tulajdonnév, jelentése: „Kicsoda olyan, mint Isten?” A Szentírásban akkor szerepel Isten Fia Mihály néven, amikor Sátánnal vívott küzdelemről van szó. A kettőjük közötti erkölcsi küzdelemben ugyanis ez a kérdés: Ki olyan, mint Isten? Ki méltó arra, hogy egyenlő legyen vele? (Vö. Ésa 14,12-14.)

„Ha Mózes életén az az egy folt nem esik a bűn miatt... akkor bemehetett volna az ígéret földjére, azután halált nem látva ragadtatott volna el. De nem sokáig maradt a sírban. Krisztus maga jött le a mennyből azokkal az angyalokkal, akik eltemették Mózeset, és előhívta az alvó szentet... Most először szándékozott Krisztus életet adni a holtaknak. Amikor az élet fejedelme és a fénylő angyalok a sírhoz közeledtek, Sátán féltette hatalmát. Gonosz angyalaival ott állt, hogy vitatkozzék a területére való behatolásról, amelyet sajátjának tekintett. Azzal kérkedett, hogy Isten szolgája az ő foglya lett. Kijelentette, Mózes sem volt képes megtartani Isten törvényét, mert jogot formált Jahvét illető dicsőségre, amely a legnagyobb bűn, hiszen ő is ezért száműzetett a mennyből, és ezzel a törvényszegéssel Mózes az ő hatalmába került. Megismételte az eredeti vádakát, melyeket az isteni uralom ellen felhozott, és megint kifogásolta Istennek vele szembeni igazságtalanságát.

Krisztus nem bocsátkozott vitába Sátánnal. Felemlíthette volna neki gonosz munkáját, amit csalásával idézett elő a mennyben, annak lakói közül sokaknak romlását okozván, rámutathatott volna édeni hazugságára, amellyel Ádámot és Évát bűnbe vitte és halált hozott az emberiségre... De Krisztus mindent Atyjára bízott, mondván: »Dorgáljon meg téged az Úr!« (Júd 9) Az Üdvözítő nem bocsátkozott vitába ellenfelével, hanem akkor és ott megkezdte a bukott ellenfél hatalmát megtörő, valamint a halottat életre keltő munkáját. Itt volt Isten Fia felsőbbrendűségének a bizonyítéka, amit Sátán nem vonhatott kétségbe. A feltámadás mindörökre bizonyossá lett. Sátántól elragadták a zsákmányt, a megholt igazak ismét élhetnek. Mózes a bűn következtében jutott Sátán hatalmába. Saját érdeme szerint jogos foglya volt a halálnak, de mégis feltámadt halhatatlan életre, a Megváltó helyettes áldozata jogán. Megdicsőülve jött elő sírjából, és Szabadítójával Isten városába emelkedett.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Mózes halála c. feje.)

6 Hogyan varrta el Isten a szálakat úgy, hogy mindenki számára érvényesülni tudott az igazság és a kegyelem? Hogyan sejlik fel az igéből Isten előre ismerése és előre tervezése?

5Móz 34,8 ■ „Siratták Izráel fiai Mózeszt a Moáb mezőségén harminc napig, és elteltek a Mózes siratásának, azaz gyászolásának napjai.”

Józs 1,16–17 ■ „Azok pedig feleltek Józsuének, mondván: Mindent megcselekszünk, amit parancsoltál nekünk, és ahová küldesz minket, oda megyünk. Amint Mózesre hallgattunk, éppen úgy hallgatunk majd rád, csak legyen veled az Úr, a te Istened, amiképpen vele volt Mózeszel.”

5Móz 18,15 ■ „Prófétát támaszt neked az Úr, a te Istened közületek, a te atyádfiai közül, olyat, mint én, őt hallgassátok!”

Mt 17,5 ■ „Fényes felhő borította be őket, és íme szózat jött a felhőből, mondván: Ez az én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm, őt hallgassátok!”

.....

.....

A lázadó nép büntetése sem maradt el. Mózes halála a legnagyobb csapás volt számukra. Amíg élt, nem értékelték őt kellőképpen, sokszor lázadtak ellene, pedig hordozta terheiket a hosszú úton. Amikor viszont meghalt, megértették, milyen nagy a veszteségük, és mindezt lázadásukkal idézték elő. Semmilyen más büntetés nem tudta volna úgy kigyógyítani őket a lázadás bűnéből, mind szeretett vezetőjük halála. Miután megsiratták Mózeszt, új vezetőt kaptak Józsué szemében. Ünnepelesen fogadták meg, hogy hallgatnak rá, és engedelmeskednek neki. A honfoglalás idején a nép valóban nem lázadt fel vezetője ellen. Az Úr a nép javára tudta fordítani Mózes vétkét.

Mózes, azon kívül, hogy a földi Kánaán helyett a mennybe jutott, abban a kiváltságban is részesült, hogy láthatta régi próféciájának beteljesülését. Hallotta a megdicsőülés hegyén ama Prófétának az Atya általi azonosítását, akit búcsúbeszédeiben ő ígért meg a népnek. A menny és Föld királyát, akitől számtalanszor kapott erősítést a pusztában, most ő erősíthette Őt szavaival, amikor az emberiség megváltására készült. Mózes bűnéért Isten mindenkin igazságot szolgáltatott, és mindenkivel kegyelmet gyakorolt úgy, hogy végül mindenki áldást nyert.

„Krisztus áldozatának bemutatásáig Isten igazságosságát és szeretetét a legvilágosabban Mózesrel való bánásmódja szemlélteti. Isten kizárta Mózeset Kánaánból, ami által felejtethetetlen tanítást adott: Ő tökéletes engedelmességet kíván, és azt, hogy az ember ne akarja magának tulajdonítani a Teremtőt illető dicsőséget. Mózes buzgó könyörgését, hogy részese legyen Izráel örökségének, nem hallgathatta meg, de nem felejtette el és nem hagyta el szolgáját! A menny Istene együtt érzett a szenvedésekkel, amelyeket Mózes eltűrt. A küzdelem és a próbák hosszú éveit alatt hűséges szolgálatának minden tettét feljegyezte. A Piszga tetején Isten hívta el Mózeset a földi Kánaánnál dicsőbb örökségbe.

A megdicsőülés hegyén ott volt Mózes Illéssel. Az Atya küldte őket a Fiúhoz, a világosság és dicsőség hordozóiként. Így teljesedett be Mózes imája, amelyet évszázadokkal azelőtt mondott. Ott állt a »jó hegyen« népe örökségén belül, bizonyosságot tévén Őróla, akiben Isten Izráelnek tett ígéretei összpontosultak. Ez az emberi szemnek kinyilatkoztatott utolsó jelenet a menny által nagyra becsült ember történetében.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Mózes halála c. fejelet)

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

Hogyan érvényesítette Isten a szeretetet és az igazságot Dávid bűnének elkövetése után?

1 Miért Dávidot választotta az Úr Saul király utódául? Istenben való mély hite, bizalma hogyan nyilvánult meg a nehéz helyzetekben is? Felmentheti-e ez, vagy még súlyosabbá teszi Dávid bűnét?

1Sám 13,14 ■ „Keresett az Úr magának szíve szerint való embert, akit az ő népe fölé fejedelmül rendelt, mert te nem tartottad meg, amit az Úr parancsolt neked.”

Vö. 1Sám 16,7 ■ „Ne nézd az ő külsejét, se termete nagyságát, mert megvettem őt. Az Úr nem azt nézi, amit az ember, mert az ember azt nézi, ami szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.”

Zsolt 16,1-2 ■ „Tarts meg engem, Istenem, mert benned bízom. Ezt mondom az Úrnak: Én Uram vagy te, feletted való jóm nincs.”

Zsolt 25,8-10 ■ „Jó és igaz az Úr, azért útbaigazítja a vétkezőket. Igazságban járhatja az alázatosokat, és az ő útjára tanítja meg az alázatosokat. Az Úr minden útja kegyelem és hűség azoknak, akik szövetségét és bizonyosságait megtartják.”

Zsolt 63,2-4 ■ „Isten! Én Istenem vagy te, jó reggel kereslek, téged szomjaz lelkem, téged sóvárog testem a kiaszott, elepedt földön, amelynek nincs vize, hogy láthassalak

téged a szent helyen, szemlélvén hatalmadat és dicsőségedet. Hiszen a te kegyelmed jobb az életnél, az én ajkaim hadd dicsérjenek téged!”

.....

.....

Dávid egészen fiatal korától mély hittel fordult Istenhez, a nyáj őrzése közben a természetben naponta kereste a vele való kapcsolatot. Ebből táplálkozott bátorsága is, amikor meg kellett küzdenie a ragadozókkal, vagy amikor a hatalmas erejű Góliát ellen indult csatába. Később, Saul általi üldöztetése idején, a folytonos veszélyben élő Dávid számtalanszor tapasztalhatta Isten szabadító kegyelmét, amelyről zsoltárai is tanúskodnak.

Vajon mikor fenyegette nagyobb veszély a királyságra kiválasztott, „Isten szíve szerint való” Dávidot, hogy elbukjon: amikor tényleges életveszélyben volt, vagy amikor már hatalom és pompa vette körül királyként? Bukásának története komoly figyelmeztetés minden időben, mert nekünk is szól a felhívás: „Aki azt hiszi, hogy áll, meglássa, hogy el ne essék.” (1Kor 10,12)

Mivel Dávid Isten választottja volt, és számtalanszor tapasztalhatta életében az Ő segítségét, tudhatta, hogy a kísértésekben is erőt kaphat tőle. Felülről jövő erő által győzte le a bosszúállás, a nagyravágyás kísértéseit. Ezért volt még nagyobb a felelőssége, ami még súlyosabb, amikor királyként oly nagy bűnt követett el.

2 Miért olvashatunk az Igében szokatlanul részletes leírást Dávid bukásáról? Mit ismerhetünk fel a bűn természetéről tragikus bukássorozatában?

2Sám 11,1–15 ■ „Történt estefelé, amikor felkelt Dávid ágyából, és a királyi palota tetején sétált, meglátott a tetőről fürdeni egy asszonyt, aki igen szép termetű volt. Elkül-

dött Dávid, és tudakozódott az asszony felől. Mondta egy ember: Nemde nem ez-e Bethsabé, Eliám leánya, a Hiteus Uriás felesége? Akkor követeket küldött Dávid, és elhozatta őt, bement őhöz, és vele hált... [Bethsabé] ezután visszament az ő házához.

Felelt Uriás Dávidnak: Isten ládája, Izráel és Júda nemzetsége sátorokban laknak, és az én uram, Joáb, és az én uram szolgál a nyílt mezőn táboroznak. Hogy mennék akkor én be az én házamba, hogy egyem, igyam és feleséggemmel háljak? Úgy élj te és úgy éljen a te lelked, hogy nem művelem ezt!

Ezután hívatta őt Dávid, vele evett és ivott, lerészegítette őt, majd kiment este aludni az ő ágyára, az ő urának szolgálásával együtt, de a házához nem ment alá.

Megvirradva pedig, levelet írt Dávid Joábnak, melyet Uriástól küldött el. Írta pedig a levélben: Állítsátok Uriást legelől, ahol a harc leghevesebb és háta mögül fussatok el, hogy megölettessék és meghaljon.”

Jak 1,14–15 ■ „Mindenki kísértetik, amikor vonja és édesgeti őt a tulajdon kívánsága. Azután a kívánság megfogánva, bűnt szül, a bűn pedig, teljességre jutva, halált nemz.”

.....

.....

A történetírók sokszor csak szűkszavúan vagy egyáltalán nem adtak hírt uralkodójuk bűneiről, bukásairól, ezért olykor hamis, idealizált képet kapunk a múlt híres embereinek életéről. A Biblia azonban hitelesen mutatja meg azoknak az embereknek a hibáit is, akiknek példaképként kellett volna élniük a nép között.

Dávid bukásának fokozatai számunkra is tanulságul szolgálhatnak: amikor a kívánság megfogán, elindul egy olyan folyamat, amelynek beláthatatlan következményei lehetnek. A király nem gondolt ezekre a következményekre, és egyre súlyosbította

a házasságtörés bűnét, amikor a férjet hazahívatta a harctérről. Uriás magatartása, amikor inkább a szolgálkkal aludt, és nem ment haza régen látott feleségéhez, már az első feddés volt a király számára. Amikor a társai harcolnak és sátrakban laknak, és Isten ládája is velük van, ő még ezt a kis szabadságot sem engedte meg magának – már ez is kijózanító módon kellett volna, hogy hasson Dávidra. De ő csak tovább süllyedt erkölcsileg, amikor le is itatta Uriást. És még a legvégső lépésre is képes volt: magával Uriással küldte el a levelet, amely lényegében halálos ítélet volt. Döbbenetes, hogy Dávid esetében a bűn ennyire „teljességre jutott”, és a király ilyen mélységbe süllyedt. Komoly figyelmeztetés ez, amikor a bűnök megsokasodását tapasztaljuk a világban és Isten népe között is!

„A magabiztosság és önmagasztalás lelkiülete készítette elő a Dávid bukásához vezető utat. A hízélgés, hatalom és pompa csábítása hatással volt rá. A szomszédos nemzetekkel való kapcsolatai is rossz befolyással voltak. A keleti uralkodók között érvényes szokások szerint azok a gonoszságok, amelyeket nem tőrtek el büntetés nélkül az alattvalóknál, büntetlenül maradtak a királyoknál. Az uralkodónak nem kellett ugyanolyan önmegtartóztatást gyakorolnia, mint alattvalóinak. Mindez hajlamossá tette Dávidot arra, hogy csökkenjen érzéke a bűn súlyossága iránt. Ahelyett, hogy alázatosan az Úr hatalmára támaszkodott volna, saját bölcsességében és hatalmában kezdett bízni. Abban a pillanatban, amikor Sátán el tudja választani a lelket Istentől, az erő egyetlen biztos forrásától, felébreszti az ember testi természetének szentségtelen vágyát. Az ellenség nem váratlanul, nem mindjárt a kezdetben, hirtelen és meglepő módon végzi munkáját, titokban ássa alá az alapelvek erődítményét. Látszólag kis dolgokkal kezdi munkáját, az Istenhez való hűség és a reá támaszkodás elhanyagolásával, a világ szokásainak és gyakorlatának követése iránti hajlammal.

Dávid minden erőfeszítése, amit bűne eltitkolása céljából elkövetett, hiábavalónak bizonyult. Kiszolgáltatta magát Sátán hatalmának. Veszedelem vette körül. A halálnál keserűbb szégyennel kellett szembenéznie. Úgy tűnt, a menekülésnek csak egy útja van. Kétségbeesésében sietett gyilkossággal tetézni a házasságtörést... Az a valaki, akinek lelkiismerete és tisztességérzete még életveszélyben sem engedte meg, hogy kinyújtsa kezét az Úr felkentje ellen, most olyan mélyre süllyedt bűnében, hogy rosszat tudott tenni egyik leghűségesebb és legbátrabb katonájának, sőt megölette, és még azt remélte, hogy zavartalanul élvezi majd bűne jutalmát. Sajnos így »meghomályosodott az arany, elváltozott a szép színarany« (Sír 4,1).” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Dávid bűne és bűnbánata c. feje.)

3 Hogyan mondta ki Dávid önmaga fölött az ítéletet, amikor Nátán próféta megkereste az Úr üzenetével? Mikor döbönt rá a király, hogy milyen súlyos bűnt követett el? Miben nyilvánult meg Isten kegyelme Dávid iránt?

2Sám 12,1-7 ■ „Elküldte azért az Úr Dávidhoz Nátán prófétát, aki bemenvén hozzá, mondta neki: Két ember volt egy városban, egyik gazdag, a másik szegény. A gazdagnak nagyon sok juha és ökre volt. A szegénynek pedig semmi egyebe nem volt egy kis nőstény báránykájánál, amelyet vett és táplált, és felnevelkedett nála gyermekeivel együtt, saját falatjából evett, poharából ivott és keblén aludt. Olyan volt neki, mint a leánya. Amikor pedig utazó vendége érkezett a gazdagnak, sajnált az ő ökrei és juhái közül hozatni, hogy a vendégnek ételt készítsen belőle, aki hozzá ment, hanem elvette a szegénytől az ő bárányát, és azt főzette meg a vendégnek, aki hozzá ment.

Akkor felgerjedd Dávid haragja az ember ellen, és mondta Nátánnak: Él az Úr, hogy halál fia az az ember, aki azt cselekedte. A bárányért pedig négyannyit kell adnia, mivel hogy ezt művelte, és annak nem kedvezett.

Ekkor mondta Nátán Dávidnak: Te vagy az az ember!"

2Sám 12,10–14 ■ „Most azért ne távozzék el a fegyver soha házadból, mivel megutáltál engem, és a Hitteus Uriás feleségét elvetted, hogy feleséged legyen. Ezt mondja az Úr: Íme én éppen a saját házadból bocsátok reád csapásokat, és feleségeidet szemed láttára veszem el, és adom más felebarátodnak, és hál a te feleségeiddel fényes napjal. Mert te titkon cselekedtél, de én az egész Izráel előtt és napvilágnál cselekszem azt.

Mondta azért Dávid Nátánnak: Vétkeztem az Úr ellen!

És mondta Nátán Dávidnak: Az Úr is elvette a te bűnödöt, nem fogsz meghalni. Mindazáltal, mivel alkalmat adott a gyalázásra az Úr ellenségeinek e dologban, a te fiad is, aki lett neked, biztonnyal meghal.”

.....

.....

.....

.....

Nátán próféta először egy példázatot mondott el Dávidnak, hogy felébressze igazságérzetét, és szembesülni tudjon tette szörnyű súlyával. Sajnos ilyen az emberi természet, hogy mások esetében nagyon szigorú bírák tudunk lenni, de a saját bűneink felismerése és főként beismerése sokkal nehezebb.

A próféta ezután Isten határozott feddését közvetítette: „Te vagy az az ember!” – és szembesítette azzal is, hogy a múltbeli áldások, Istennel való tapasztalatok után ez még inkább „utála-

tos öelötte”. Dávid számára lesújtó volt ez a felismerés, az önmagával való szembesülés, és nem mentegette magát, csak annyit tudott mondani a prófétának: „Vétkeztem az Úr ellen!”

Isten azonnal teljesítette ezt az ígérését: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket, és megtisztítson minket minden hamisságtól.” (1Jn 1,9) Dávid megmenekült a halálos ítélettől és a kárhozattól, amely bűnének igazságos büntetése lett volna. A földi következményeket azonban az Úr nem háritotta el. A király vétke nem maradhatott feddés és fenyték nélkül, mindenkinek meg kellett értenie, hogy milyen súlyos a bűn, és Isten nem személyválogató az ítéletben.

4 Mi bizonyítja Dávid bűnbánatának őszinteségét? Megértette-e, hogy a kegyelmes és bűnbocsátó Isten egyben igazságosan ítélő is, és jogosan engedi meg életében a bűn következményeit?

Zsolt 51,1–19 ■ „Dávid zsoltára, amikor hozzá ment Nátán, a próféta, minekutána Bethsabéval vétkezett. Könyörülj rajtam, én Istenem, a te kegyelmességed szerint, irgalmasságod sokasága szerint töröld el az én bűneimet! Egészen moss ki engem az én álnokságomból, és az én vétkeimből tisztíts ki engem! Mert ismerem a bűneimet, és az én vétkem szüntelen előttem forog. Egyedül teelle ned vétkeztem, és cselekedtem azt, ami gonosz a te szemeid előtt, hogy igaz légy beszédedben, és tiszta ítéletedben. Íme én vétékben fogantattam, bűnben melengetett engem anyám. Íme te az igazságban gyönyörködsz, amely a vesékben van, és bensőmben bölcsességre tanítasz engem. Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engem, és fehérebb leszek a hónál! Hallass örömet és vigasságot velem, hogy örvendezzenek csontjaim, amelyeket összetörtél! Rejtsd el orcádat az én vétkeimtől,

és töröld el minden álnokságomat! Tiszta szívet teremts bennem, ó, Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem! Ne vess el engem a te orcád elől, és a te szent lelkedet ne vedd el tőlem! Add vissza nekem a te szabadításod örömet, és engedelmesség lelkével támogass engem! Ezek az Isten előtt kedves áldozatok: a töredelmes lélek, a töredelmes és bűnbánó szívet, ó, Isten, nem veted te meg.”

.....

.....

.....

„Dávid bűnbánata őszinte és mély volt. Nem tett semmi kísérletet arra, hogy elfedezze bűnét. Nem igyekezett megszökni a fenyegető ítélet elől, ez inkább imára készítette. Láta Isten ellen elkövetett bűne szörnyűségét, beszennyezte lelkét, undorodott a bűntől. Nemcsak bocsánatért, hanem szíve tisztaságáért is könyörgött. Dávid kétségbeesésében nem adta fel a küzdelmet. A bűneiket megbánó bűnösöknek adott isteni ígéletben meglátta Isten bocsánatát, és ez biztosíték volt, hogy neki is megbocsát.

Sokan zúgolódnak, és igazságtalannak tartják azt, hogy Isten megkímélte Dávidot, akinek olyan nagy volt a bűne, Saul pedig, akinek a bűne sokkal kisebb volt, elvetette. Dávid azonban megalázkodott és megvallotta bűnét, míg Saul megvetette a feddést, és bűnei meg nem bánásával megkeményítette szívet.

Dávid történetének e szakasza nagy jelentőségű a bűnbánó bűnös számára. Ez az emberiség harcáról, kísértéseiről, az Isten előtti őszinte bűnbánatról és a mi Urunk Jézus Krisztusban való hitről adott egyik legerőteljesebb szemléltetés. Évszázadokon át a bűnbe esett és vétkek terhe alatt küzdő lelkek számára bátorításul szolgált. Isten gyermeke-

inek ezrei, akik bűnbe estek és kétségbeesésükben már-már feladták a küzdelmet, megemlékeztek arról, hogy Dávid őszinte bűnbánatát és beismerését Isten miként fogadta el, noha szenvednie kellett törvényszegéséért. Így bátorságot merítettek a bűnbánatra, és erőt kaptak ismét Isten parancsolatainak útján járni.

Mindenki, aki Isten dorgálása alatt bűnbánattal és bűnvallással megalázza lelkét, amint Dávid is tette, biztos lehet abban, hogy van remény számára. Aki hittel elfogadja Isten ígéreteit, bocsánatot nyer. Az Úr egyetlen őszinte lelket sem vet el. Isten ezt az ígéretet adta: »fogja meg erősségeimet, kössön békét velem, békét kössön velem!« (Ésa 27,5). »Hagyja el a gonosz az ő útját, a bűnös férfiú gondolatait, térjen az Úrhoz, és könyörül rajta. Térjen a mi Istenünkhöz, mert bővelkedik a megbocsátásban.« (Ésa 55,7)» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Dávid bűne és bűnbánata c. fejezet.)

5 Milyen szomorú és tragikus eseményekben valósult meg a „négyannyi” megfizetése, Dávid bűnének következményeként?

2Sám 12,14 ■ „Mivel alkalmat adtál a gyalázásra az Úr ellenségeinek e dologban, a te fiad is, aki lett neked, bizonytalannal meghal.”

2Sám 13,28 ■ „Parancsolt pedig Absolon az ő szolgáinak, ezt mondván: Kérlek, vigyázzatok, és amikor Amnon a bortól jókedvű lesz, valamint én mondom nektek, akkor üssétek le Amnon! Öljétek meg őt, semmit ne féljétek, hiszen én parancsoltam nektek, legyetek bátrak, ne féljétek!”

2Sám 18,32–33 ■ „Mondta a király Kúsinak: Hogy van Absolon fiam? Felelt Kúsi: Úgy legyenek az én uramnak, a királynak minden ellenségei, és akik teellened gonoszul feltámadnak, mint a te fiad. Megháborodott a király, fel-

ment a kapu felett való házba, sírt, és ezt mondta mentében: Szeretett fiam, Absolon! Édes fiam, édes fiam, Absolon! Bár én haltam volna meg tehelyetted! Absolon, édes fiam, szeretett fiam!”

1Kir 2,23–24 ■ „Megesküdött Salamon király az Úrra, mondván: Úgy cselekedjék velem az Isten, és úgy segítjen, hogy Adónia a saját élete ellen szólta ezt a beszédet! Most azért él az Úr, aki megerősített engem és ültetett engem az én atyámnak, Dávidnak királyi székébe, és aki házat szerzett nekem, amint megmondta: ma Adóniának meg kell halnia!”

.....

.....

.....

„A bárányért pedig négyannyit kell adnia” – hangzott Dávid önmagára akaratlanul kimondott ítélete, miután meghallgatta Nátán próféta példázatát (2Sám 12,6). Saját döntése szerint lett megítélve. Négy fiának el kellett esnie. Mindegyikük elvesztése atyjuk bűnének következménye volt.

A Bethsabétól született gyermek halálát Isten megjelentette a próféta által, Dávid vétke miatt.

Az elsőszülött Amnon szégyentelen bűnét Dávid megdorgálatlanul és büntetlenül hagyta. A törvény halálos ítéletet mondott ki a házasságtörőre. Amnont természetellenes bűne kétszeresen bűnössé tette. Dávid azonban, akinek önmagát is kárhóztatnia kellett saját bűnéért, nem tudta az igazságszolgáltatás elé állítani a törvény megsértőjét. Absolon, aljasul megrontott húga természetes védelmezője, két esztendeig titkolta bosszúállási szándékát csak azért, hogy biztosan sújthasson le. A király fiainak lakomáján az ittas, vérfertőző Amnont testvére parancsára megölték.

Absolonnal kapcsolatban ugyanez a gyengeség nyilatkozott meg Dávidban. Először száműzetésbe küldte, majd Joáb közbenjárására hazaengedte Absolont, de nem találkozott vele. Absolon így elidegenedett apjától és lázadást szított ellene. Ennek során Dávidnak menekülnie kellett Jeruzsálemből. Amikor kivonult a városból, megaláztatott, kísérőitől körülvéve, Saul egyik leszármazottja, Sémei, megdobálta és szidalmazta. Dávid uno-kaöccse, Abisai, aki vezérei közül egyike volt a legbátrabbaknak, nem tudta türelmesen hallgatni Sémei sértő szavait. „Hogyan szidalmazhatja ez a holt eb az én uramat, a királyt? Majd én elmegyek és fejét veszem.” A király azonban megtiltotta, hogy ezt tegye: „Íme az én fiam, aki az én ágyékomból származott, kergeti az én életemet: hogyanne cselekedné tehát e benjáminita? Hagyjatok békét neki, hadd szidalmazzon, mert az Úr mondta neki. Netán reá tekint az Úr az én nyomorúságomra, és jóval fizet még ma nekem az Úr az ő átka helyett.” (2Sám 16,9–12)

„Az Úr nem hagyta el Dávidot. Tapasztalatainak e fejezete – amikor a legkegyetlenebb igazságtalanságok és sérelmek közepette alázatosnak, önzetlennek, nagylelkűnek és engedelmesnek mutatkozott – élettapasztalatának egyik legnemesebb része. Izráel uralkodója a menny szemében soha nem volt oly nagy, mint külső megaláztatásának ebben az órájában.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Absolon lázadása c. fejezet)

Adónia trónbitorlóként lépett fel, ezért kellett meghalnia. Dávid minden gyermekét megsiratta, az ellene lázadó és harcoló Absolont is, és tudta, hogy az ő bűne indította el ezt a szörnyű tragédiásorozatot. Ezért is kiáltotta fájdalmában: „Bár én haltam volna meg helyetted, Absolon, édes fiam!”

Ugyanakkor tapasztalta Isten irgalmas szeretetét is, hiszen Bethsabé következő gyermekéről azt olvassuk, hogy „az Úr szerette azt”, és őt jelölte ki a királyi trón örökösének.

Dávid bukása miatt rég dédelgetett tervét sem valósíthatta meg, hogy az Úrnak templomot építsen, így ez a megtisztelő feladat Salamonra hárult: „Mondta Dávid Salamonnak: Édes fiam, én elgondoltam szívemben, hogy az Úrnak, az én Istenemnek nevének házat építsek, de az Úr ekképpen szólt nekem, mondván: Sok vért ontottál és sokat hadakoztál, ne építs az én nevének házat, mert sok vért ontottál ki a földre élőlöttem.” (1Krn 22,7–8)

6 Hogyan tanúskodnak Dávid zsoltárai arról, hogy a bűnbocsánat tapasztalata által még mélyebb ismeretet szerzett Isten szeretetéről és igazságáról, amelyet másokkal is meg akart osztani?

Zsolt 51,15 ■ „Hadd tanítsam a bűnösöket a te útjaidra, hogy a vétkezők megtérjenek hozzád!”

Zsolt 32,1–6 ■ „Dávid tanítása: Boldog az, akinek hamissága megbocsáttatott, vétke elfedeztetett! Boldog ember az, akinek az Úr bünt nem tulajdonít, és lelkében csalárdság nincsen! Míg elhallgattam, megavultak csontjaim a napestig való jajgatás miatt. Míg éjjel-nappal rám nehezedt kezed, életerőm ellankadt, mintegy a nyár hevében. Vétkemet bevallottam neked, bűnömet el nem fedeztem. Azt mondtam: Bevallom hamisságomat az Úrnak! – és te elvetted rólam bűneim terhét. Azért hozzád fohászokdjék minden kegyes, alkalmas időben.”

Zsolt 103,1–13 ■ „Áldjad, én lelkem, az Urat, és el ne feledkezel semmi jótéteményéről. Aki megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet... Igazságot cselekszik az Úr, és ítéletet minden elnyomottal. Megismertette az ő útjait Mózással, Izráel fiaival az ő cselekedeteit. Könyörülő és irgalmas az Úr, késedelmes a haragra és nagy kegyelmű. Nem feddődik minduntalan, és nem

tartja meg haragját örökké. Nem bűneink szerint cselekszik velünk, és nem fizet nekünk a mi álnokságaink szerint. Mert amilyen magas az ég a földtől, olyan nagy az ő kegyelme az őt félők iránt. Amilyen távol van a napkelet a napnyugattól, olyan messze veti el tőlünk a mi vétkeinket. Amilyen könyörülő az atya a fiakhoz, olyan könyörülő az Úr az őt félők iránt.”

.....

.....

.....

„Dávid zsoltárai nyomon követik minden tapasztalatát, a tudatosan elkövetett bűn és az önkárhozzátás mélységeitől a hit és az Istennel való legszorosabb közösség magaslatáig. Élettörténete azt ábrázolja, hogy a bűn csak szegényt és fájdalmat hozhat, de Isten szeretete és kegyelme a legsötétebb mélységekbe is elér, a hit felemeli a bűnbánó lelket, hogy Isten fiává legyen. Az Igében foglalt minden biztosíték közül ez az egyik legerősebb bizonyosság Isten hűségéről, igazságosságáról és kegyelme szövetségéről.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Dávid utolsó éveit c. fejelet)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Hogyan viszonyult Jézus a házasságtörő nőhöz és Zákeushoz?

I Mi volt az előzménye annak, hogy Jézus elé hozták a házasságtörő nőt?

Jn 7,37-53 ■ „Az ünnep utolsó nagy napján pedig felállt Jézus és kiáltott, mondván: Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék. Aki hisz énbennem, élő víznek folyamai ömle-
nek annak belsejéből... Sokan azért a sokaság közül, amint hallották e beszédet, ezt mondták: Bizonynal ez ama Próféta. Némelyek mondták: Ez a Krisztus. Mások pedig mondták: Csak nem Galileából jön el a Krisztus?... Némelyek pedig közülük akarták őt megfogni, de senki nem vetette rá a kezét. Elmentek azért a szolgák a főpapokhoz és a farizeusokhoz, és mondták azok neki: Miért nem hoztátok el őt? Feleltek a szolgák: Soha ember úgy nem szólt, mint ez az ember. Feleltek azért nekik a farizeusok: Vajon ti is el vagytok hitetve? Vajon a főemberek vagy a farizeusok közül hitt-e benne valaki? De ez a sokaság, amely nem ismeri a törvényt, átkozott. Mondta nekik Nikodémus, aki éjjel ment őhozzá, aki egy volt azok közül: Vajon a mi törvényünk kárhordatja-e az embert, ha előbb ki nem hallgatja és nem tudja, hogy mit cselekszik? Feleltek és mondták neki: Vajon te is galileus vagy-e? Tudakozódjál és lásd meg, hogy Galileából nem támadt próféta. És mindnyájan hazamentek.”

Jézus a a sátoros ünnepen tanított a templomban, ahol az isteni kegyelem befogadásáról szólt a benne való hit által mint a törvény betöltésének előfeltételéről. Ez meggyerő és újszerű volt a farizeusok és írástudók tanításain nevelkedett nép számára. A vallási vezetők a törvény ismeretében hittek mint üdvözítő tudásban, és megvetették a népet, akiknek nem volt olyan ismeretük, mint nekik. Ezt tükrözi a belső körben elhangzott kijelentésük is: „ez a sokaság, amely nem ismeri a törvényt, átkozott” (Jn 7,49). A hideg igazságosságot képviselték, és az isteni kegyelemről egyáltalán nem tanították a népet, nem is nyilvánult meg életükben és eljárásaikban. Éppen ezért volt számukra olyan ijesztő, hogy Jézus behozta ezt a témát is a tanításaiba, mert veszélyt jelentett tekintélyükre nézve. Jézus kegyelemről szóló tanításának hatásosságát mi sem bizonyította jobban, mint az a tény, hogy az általuk küldött tisztségviselők is annyira a hatása alá kerültek, hogy elfelejtették Jézust letartóztatni.

Nikodémus, aki korábban nem merete nyíltan megvallani Jézus Krisztus tanításai iránti érdeklődését, most a főtanácsban való felszólalásában a saját térfelükön fogta meg társait. A kegyelem nélküli törvényesség farizeusi alaptézisére alapozva érvelt a következőképpen: ha a törvény ismeretét ilyen komolyan veszik, akkor tartsák is be. Ennek alapján csak törvényes módon ítélik el Jézust, ehhez pedig személyesen kell meghallgatni Őt. Ennek hatására el kellett napolniuk a vádat Jézus ellen.

A törvényhez való viszonyulás tehát forró pont volt a zsidók, azon belül is a farizeusok számára. Nem tetszett nekik, hogy Jézus másképp és más úton ösztönöz a törvény betöltésére, mint ahogyan ők tették. Ezt úgy próbálták beállítani, hogy Ő azért jött, hogy eltörölje a törvényt. Habár Jézus ezt már a hegyi

beszéd alkalmával cáfolta (Mt 5,17–19), erre próbáltak bizonyítékokat generálni. Újra és újra olyan helyzetbe hozták, ami váratlan vagy félreérthető, így próbálták a törvény áthágására kényszeríteni, vagy annak látszatát keltetni. Azonban amire alapozták volna sikerüket (ti. Jézus felkészületlenségére), az nem járt eredménnyel, mivel Jézus minden élethelyzetre fel volt vértézve az Atyával való állandó kapcsolata által. Tehát a jelen történetben is Jézus törvényhez való viszonyulása volt a fő téma, méghozzá éppen a kegyelemről szóló tanítása miatt.

2 Törvényes volt-e a vádolók eljárása? Igazságos volt-e a Jézus által alkalmazott eljárás? Kik lehettek még a meg nem nevezett bűnösök a történetben?

Jn 8,1–9 „Jó reggel azonban ismét ott volt a templomban, és az egész nép hozzá ment, és leülve tanította őket. Az írástudók és a farizeusok pedig egy asszonyt vittek hozzá, akit házasságtörésen kaptak, és a középre állítva, mondták neki: Mester, ez az asszony tetten kapatott mint házasságtörő. A törvényben pedig megparancsolta nekünk Mózes, hogy az ilyenek köveztessenek meg: te azért mit mondasz? Ezt pedig azért mondták, hogy megkísértsék őt, hogy legyen őt, mivel vádolniuk. Jézus pedig lehajolván, az ujjával írt a földre. De amikor szorgalmazva kérdezték őt, felegyenesedve mondta nekik: Aki közületek nem bűnös, az vesse rá először a követ. És újra lehajolván, írt a földre. Azok pedig ezt hallván és a lelkiismeret által vádoltatván, egymásután kimentek, a vénektől kezdve mind az utolsóig, egyedül Jézus maradt és az asszony a középén állva.”

.....

.....

Jézust prédikálás közben szakították meg, amikor a házasságtörő nőt elé hozták. Az asszony a farizeusok és írástudók állítása szerint a hetedik parancsolat megrontásában volt vétkes. Egy ilyen rendkívül alkalmatlan szituációban kényszerítették állásfoglalásra Jézust egy olyan kérdésben, amelyben emberileg nem volt jó döntés. Nyilvánvalóan Jézus jól ismert irgalmasságára építve akarták Őt olyan helyzetbe hozni, hogy megvádolhassák a mózesi törvény érvénytelenítésével. Jézus viszont meglátta a lehetőséget ebben a helyzetben is, hogy bemutassa a kegyelemről szóló tanítását a gyakorlatban, mint ami nem ellentétes az igazságossággal.

„[A zsidó előjárók] színlelt tiszteletükkel gonosz tervüket akarták álcázni, hiszen valódi céljuk Jézus elvesztése volt. Megragadták ezt az alkalmat, hogy elítéltethessék. Úgy okoskodtak, hogy bármilyen döntést hoz is, megvan az ok a vádemelésre: ha felmenti az asszonyt, Mózes törvényének megvetése lesz a bűne, ha pedig halálra méltónak nyilvánítja, bevádolhatják a rómaiaknál, hogy kétségsbe vonja hatalmukat, és olyasmibe avatkozik, ami az uralmon lévők hatáskörébe tartozik.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 460. o.)

Az asszony a mózesi törvény értelmében valóban bűnös volt (bár a pontos körülményeket nem tudhatjuk), 5Móz 22,22 és 24. verse alapján pedig halálos ítélet járt az ilyen bűnért. A vád azonban egyoldalú volt, így az ítéletet több okból sem volt törvényesen végrehajtható. Egyrészt sem a sértett férj nem volt jelen, sem a házasságtörő férfi. A mózesi törvény alapján pedig a férj feladata lett volna megindítani a vizsgálatot, és mindkét vétkest meg kellett volna büntetni. Másrészt halálos ítéletet már nem hajthattak végre zsidók: „Miután Heródes fiát, Archelaust elmozdították (Kr. u. 6.), a főtanács elveszítette azt a jogot, hogy halálos ítéletet hajthasson végre. Ha tehát egy ítélet halálra szólt, azt jóvá kellett hagyni a római hatósággal, és a kivégzést

is a rómaiak hajtották végre. János kifejezi, hogy a főtanács meghozta a saját ítéletét a házasságtörő asszony felett, tehát az ülésteremből jönnek, s a már halálra ítélt bűnöst hozzák magukkal. Arra azonban nem volt módjuk, hogy meg is kövezzék az asszonyt, mert pallosjuk csak a rómaiaknak volt.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, Szent István Társulat, Bp., 1982, 351. o.)

Úgy tűnt tehát, hogy Jézusnak vagy a mózesi, vagy a római törvény ellen kell állást foglalnia. Ő viszont rendkívül bölcs módon egyiket sem tette meg.

„Míg ezek a rabbik szavaikkal tisztelték a törvényt, az asszony bevádolásával megszegtek annak előírásait. A férj feladata volt, hogy eljárást indítson felesége ellen, és a bűnös feleket egyformán kellett megbüntetni. A vádaskodók eljárása teljesen jogtalan volt. Jézus azonban megmutatta nekik, hogy ezzel a saját csapdájukba esnek. A törvény azt is előírta, hogy a megkövezéskor a tanúknak kell az első követ elvetniük.*

Jézus felemelkedett, és a cselszövőkre nézve így szólt: »Aki közületek nem bűnös, az vesse rá először a követ.« (Jn 8,7) Majd lehajolván, folytatta az írást. Nem tette félre a mózesi törvényt, és nem sértette meg a római fennhatóságot sem. A vádlók vereséget szenvedtek. Most, hogy színlelt szentségük lefoszlott róluk, ott álltak bűnösen és ítélet alatt, a Végtelen Tisztaság jelenlétében. Rettegtek, hogy életük rejtett bűnei a sokaság elé tárulnak, s egyenként, lehajtott fejjel és lesütött szemmel továbbálltak, otthagya áldozatukat az irgalmas Megváltóval.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 461. o.)

* 5Móz 17,7-re hivatkozik. Jézus egyúttal tovább is fejlesztette ezt az elvet, kiegészítve azzal logikus erkölcsi kíváncsival, hogy aki maga nem vétkes, az jogosult követ vetni a bűnösre.

Jézus nem tagadta az asszony bűnét, megadta a lehetőséget a tanúknak az ítélet végrehajtására (így már az ő felelősségük lett volna a római hatalommal való szembeszegülés), de emellett olyan dolgokat írt a porba, amelyek hatására a tanúk önként távoztak a helyszínről, nem várva további választ a kérdéseikre. Habár az evangéliumi leírásból pontosan nem tudjuk, miket írt Jézus a porba, de a hatásaiból következtethetünk rá, hogy mindeképpen a vádolók lelkiismeretére nézve terhelő dolgok lehettek:

„Olvasott a szívekben, s minden jelenlévő jellemét és életútját ismerte. Az igazság úgynevezett védelmezői maguk vitték áldozatukat a bűnbe... Ott látták leírva saját életük bűnös titkait.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 461. o.)

3 Milyen áron és milyen feltétellel kapott kegyelmet az asszony? Hogyan érvényesült a kegyelem és az igazság egyensúlya Jézus viszonyulásában az asszonyhoz?

Jn 8,10–11 ■ „Amikor pedig Jézus felegyenesedett, és senkit sem látott az asszonyon kívül, mondta neki: Asszony, hol vannak a te vádlóid? Senki sem kárhoztatott-e téged? Az pedig mondta: Senki, Uram! Jézus pedig mondta neki: Én sem kárhoztatlak: eredj el, és többé ne vétkezzél!”

.....

.....

.....

Sokan úgy vélik, hogy Jézus ennél az esetnél kicsit mellőzte a törvény betartását a kegyelem érdekében. Ahogyan az előző kérdésnél tárgyaltuk, Jézus sem a mózesi, sem a római törvényt

nem tette félre, eljárása tehát tökéletesen igazságosnak mondható. Nem mulasztotta viszont el érvényesíteni a kegyelmet is döntésében.

A farizeusok célja az asszony elítélése és általában a bűnösök megbüntetése volt, ezzel eltorzítva az emberek Isten-képét is. Jézus viszont bemutatta hogy az Ő célja a bűnös megmenetése és megtartása. Hogy az asszony ne elveszen a bűnével együtt, hanem megszabaduljon a bűneitől és éljen. Ezt fejezte ki az asszonynak tett kijelentése: „Én sem kárhoztalak: eredj el, és többé ne vétkezzél.” Így kívánta helyreállítani a mennyei Atyáról alkotott torz képet.

Emellett ezzel a kijelentéssel meg is bocsátott az asszonynak, ami szintén újszerű lehetett minden jelenlévőnek, mert a farizeusok részéről szintén nem volt gyakorlat a bűnbocsánatról szóló tanítás. Jézusnak hatalma volt megbocsátani a bűnöket, így az asszony Jézus kereszthalálakor megérthette, hogy ki viselte helyette bűne büntetését.

„A Jézus és a vallási vezetők között folyó beszélgetés során az asszony bizonyára bűnbánatra jutott. »Én sem kárhoztalak.« E kijelentésével Jézus elismerte, illetve hitelesítette a bűnös bűnbánatát. Sokatmondó a folytatás is: »Eredj el, és többé ne vétkezzél.« A bűnbocsánat akkor marad érvényben, ha az asszony végérvényesen szembefordul bűnével, ha nem követi el azt újra. Jézus új életkezdésre adott erőt és biztatást, de egyben felelősséggel is felruházta őt.” (Takács Szabolcs – Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura-jegyzetek, Bp., 2009, 173. o.)

„Az asszony félelemtől reszketve állt Jézus előtt. »Aki közületek nem bűnös, az vesse rá először a követ« – ezek a szavak halálos ítéletként visszhangoztak lelkében (Jn 8,7). Nem merte a Megváltóra emelni szemét, csendben várta elítélését. Döbbenet látta, amint vádlói szótlanul és zavartan távoznak, majd a remény szavai ütötték meg

a fülét: »Én sem kárhoztalak: eredj el, és többé ne vétkezzél!« (Jn 8,11) Szíve felolvadt, Jézus lábához vetette magát, zokogása kifejezte hálás szeretetét, és keserű könnyek között vallotta meg bűneit. Számára mindez egy új élet kezdetét jelentette, az Isten szolgálatára szentelt, tiszta és békés életét.

Ennek a bukott léleknek a fölemelésével Jézus nagyobb csodat tett, mint a legsúlyosabb testi betegség orvoslásával, mert halálos lelki kórt gyógyított meg. A bűnbánó asszony Jézus egyik legállhatatosabb követőjévé vált. Önfeláldozó szeretettel és odaszánással hálálta meg Krisztus megbocsátó kegyelmét...

Nem Krisztus követője az, aki lesütve a szemét, elfordul a tévelygőtől, és hagyja, hogy lezuhanjon a lejtőn. Akik elöl járnak mások vádolásában, és azon igyekeznek, hogy elítéltessek őket, azok élete gyakran bűnösebb, mint áldozataiké.

Az emberek gyakran gyűlölik a bűnöst, miközben szeretik a bűnt. Krisztus gyűlöli a bűnt, de szereti a bűnöst. Ez a lelkület jellemez mindenkit, aki követi Őt. A keresztény szeretet késedelmes a bírálatra, de gyorsan észreveszi a megbánást, kész megbocsátani, bátorítani, a tévelygőt a szentség ösvényére vezetni, és megerősíteni a jó úton.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 462. o.)

A kegyelem az, ami végül összhangba hozta az asszony életét a törvénnyel. A mi életünk is egyedül a kegyelem befogadásával kerülhet teljes összhangba az isteni igazsággal.

Amint ez a történet is szemlélteti, a kegyelem nem kioltja az igazságot, hanem éppen hogy érvényt szerez neki. Jézus Krisztus a tetteivel nem érvénytelenítette, hanem megerősítette Mózes törvényét. Így mutatta be ezzel a történettel, hogyan lehet egyszerre érvényesíteni az igazságot és az irgalmasságot.

4 Milyen emberek voltak Jézus korában a vámszedők? Milyen ember volt Zákeus?

Lk 19,1-4 ■ „Bemenvén, átment Jerikón. És íme [volt ott] egy ember, akit nevééről Zákeusnak hívtak, fővámszedő volt és gazdag. És igyekezett Jézust látni, ki az, de a sokaságtól nem láthatta, mivelhogy termete szerint kis ember volt. Előrefutva felhágott egy eperfügefára, hogy őt lássa, mert arra volt elmenendő.”

.....

.....

.....

Jézus korában a vámszedők a tisztességtelen meggazdagodás mintapéldái voltak, erkölcsi értelemben a paráznákkal helyezték őket egy szintre. Még inkább fokozta a zsidó nemzet gyűlöletét velük szemben, hogy kollaboráltak a római hatalommal, így egyfajta hazaárulóként is tekintettek rájuk, mint akik zsíros jövedelem fejében hajlandók együttműködni az elnyomó hatalommal. Zákeus közöttük is egy magas pozíciót töltött be, ugyanis fővámszedő volt.

„Zákeus a rómaiak számára dolgozó magas rangú vámtisztviselő volt a fontos határvárosban. A római provinciák közvetett és közvetlen módon adóztak a császárnak. A közvetett adó sokféle vámból tevődött össze, mert vámot kellett fizetni az utakon, a hidakon, a városkapukban, a kikötőkben, s volt behozatali és kiviteli vám is... A közvetlen adót, a fej- és vagyoadót a helyi hatóságok szedték, a közvetett adókat viszont bérbe adták annak, aki a legtöbb bérleti díjat ajánlotta fel érte. A Római Birodalom így pontosan meghatározott, kockázatmentes bevételhez jutott... Csakhogy maga a bérlő nem vámost, hanem

»vamosoknak« adta ki a munkát, akik alkalmazottként szedték a vámot. Ez aztán a nép gátlástalan és ellenőrizhetetlen nyúzásához vezetett, mert minden adóbérlő arra törekedett, hogy az általa fizetendő bér többszörösét szedje be a vámokon.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, Szent István Társulat, Bp., 1982, 385. o.)

Zákeus Jerikóban lakott, ami eredetileg a papok számára elkülönített város volt, de nagy forgalmi központ is. Római katonák, kereskedők, idegenek nagy számban fordultak meg itt, így a vám begyűjtésének lehetősége miatt sok vámszedőnek adott otthont. Ő maga is osztozott a vámszedők kifogásolható életmódjában, és meg is gazdagodott ebből. Mégis valamiben különbözött társaitól, ami mindeddig nem volt nyilvánvaló.

„Zákeus, a »fővámszedő« zsidó volt, akit polgártársai megvetettek. Rangja és vagyona gyűlölt hivatásának jutalma volt, egyet jelentett az igazságtalansággal és a zsarolással. A jómódú vámszedő mégsem volt teljesen az az érzéketlen világi ember, amilyennek tartották. A világias és büszke magatartás mögött egy isteni befolyásra érzékeny szív rejtett. Zákeus hallott Jézusról. Annak híre, aki kedvesen és udvariasan bánt a számkivetettekkel, szélteben-hosszában elterjedt. Ebben a fővámszedőben vágy ébredt a jobb élet után. Jerikótól mindössze pár mérföldnyire, a Jordánnál Keresztelő János prédikált, és Zákeus hallotta a felszólítást a bűnbánatra. A vámszedőknek szóló tanítást, hogy „semmi többet ne követeljete, mint ami előtökbe rendeltetett” (Lk 3,13), látszólag nem vette figyelembe, de befolyásolta gondolkodását.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 552–553. o.)

Jézus tehát egy ilyen, sokak által bűnösnek tartott emberrel állt szóba Zákeus személyében. Jézus ezeket az eseteket tudta a legjobban felhasználni arra, hogy bemutassa, a kegyelem és az igazság hogyan járhat kéz a kézben, ugyanis mi emberek gyakran vagy az egyik, vagy a másik irányban tévedünk.

5 Miért szakította meg útját Jézus azért, hogy Zákeus házába betérhessen?

Lk 19,5-7 ■ „Amikor arra a helyre jutott, feltekintvén Jézus, látta őt, és mondta neki: Zákeus, hamar szállj alá, mert ma nekem a te házadnál kell maradnom. Sietve leszállt, és örömmel fogadta őt. Amikor ezt látták, mindnyájan zúgolódtak, mondván: Bűnös emberhez ment be szállásra.”

.....

.....

.....

Jézus az evangéliumokban egyedülálló módon „meghívatta magát” Zákeussal. Ennek valószínűleg kivételes oka is volt, valami fontos dologra akarta felhívni a figyelmet általa. A farizeusok és az írástudók nem igazán hittek a változás lehetőségében ilyen súlyos bűnben élők esetében, mivel ők csak a törvényt tárták fel a népnek, az pedig a krisztusi kegyelem nélkül nem volt elegendő ekkora bűnökből való megtéréshez. Jézus már Lévi-Máté tanítvánnyá választásával is bemutatta, hogy a kegyelem mire képes, itt azonban egy ismert fővámszedő megtérését szeretne volna mindenki számára láthatóvá tenni.

Az, hogy Zákeus vezető tisztségviselő létére felmászott a fára azért, hogy Jézust láthassa, lelki szomjúságáról és gyermeki alázatról tett bizonyosságot. A hitnek erre a csírájára – még ha mustármagnyi is volt – szeretett volna reagálni Jézus, amikor leszólított őt a fáról. A kegyelem ilyen megnyilatkozása aztán nagyon gyorsan nagy fává érlelte ezt Zákeus életében.

Lukács fontosnak tartja megemlíteni, hogy Zákeus pontosan milyen fára mászott fel. Az eperfüge- vagy vadfügefafa nem azonos a Bibliában gyakran előforduló nemes fügefával: „Neve (shiqmah) a héber siqum (újraéledés) szóra vezethető vissza,

mely a fa erős megújulóképességére utal... Ahogy e növény elnevezése a megújulásra utal, úgy újul meg Zákeus élete is, aki egy szikomorfára mászva akarta az arra járó Jézust meglesni. Amikor Jézus leszólitotta a fáról, és bement a házába, egy pillanat alatt fordulatot vett ennek a bűnös vámszedőnek az élete. Zákeus története azt példázza nekünk, hogy akárhonnán jövünk is, akármilyen bűnököt, terheket hordozunk is, életünk Jézus hívására, Őmellette, az Ő jelenében biztosan megújul.” (Fráter Erzsébet: *A Biblia növényei*, Scolar Kiadó, 2017, 119. o.)

Zákeus (héber Zakkai) nevének jelentése: igazságos, tiszta. Zákeus korábbi élete egyáltalán nem igazolta ezt, a történet viszont bemutatja, hogy végül értelmet adott neve jelentésének is.

6 Hogyan viszonyult Jézus Zákeus bűneihez? Hogyan győzött végül az igazság Zákeus életében a kegyelem hatására?

Lk 19,8-10 ■ „Zákeus pedig előállván, mondta az Úrnak: Uram, íme minden vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négyannyit adok helyébe. Mondta pedig neki Jézus: Ma lett üdvössége ennek a háznak, mivelhogy ő is Ábrahám fia! Mert azért jött az ember Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.”

.....

.....

.....

Érdemes megfigyelni, milyen hatalmas változás állt be Zákeus életében, ahhoz képest, hogy mennyire keveset szólt hozzá Jézus. A kegyelem munkálkodása a Szentlélek által ment végbe

lelkében. Jézus csak annyit tesz, hogy néven nevezve szólította Zákeust, és elment a házába. Nem fedtte meg, nem tett neki szemrehányást semmiért, nem buzdította szóval semmire. A nagy belső változás és a jóvátételre vonatkozó döntés Zákeusban született meg. Jézus maga volt a kegyelem és az igazság összhangja, így szinte elég volt ezt csupán a jelenlétével képviselnie, a többi elhatározás pedig „magától” megszületett Zákeusban. Ezt szemlélteti Reményik Sándor *Kegyelem* című versének alábbi részlete:

„S akkor – magától – megnyílik az ég,
Mely nem tárult ki átokra, imára,
Erő, akarat, kétségbeesés,
Bűnbánat – hasztalanul ostromolták.
Akkor megnyílik magától az ég,
S egy pici csillag sétál szembe véled,
S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.

Akkor – magától – szűnik a vihar,
Akkor – magától – minden elcsitul,
Akkor – magától – éled a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.

Ez a magától: ez a Kegyelem.”

Zákeus döntése nem csupán a kegyelem elfogadása volt, hanem bűnbánat és jóvátétel is. Így Zákeusnak nem csupán tulajdonított a Krisztus által felajánlott igazság, hanem részesült is benne. Jézus végül kimondja, mi volt a célja azzal, hogy Zákeus házába betért: „hogy megkeresse és megtartsa” az elveszett bűnösöket (Lk 19,10). A *megtart* (gör. szószó) szót így is lehet fordítani: üdvözít. Erre pedig egyedül a kegyelem és az igazság együttesen képes.

„Zákeust lenyűgözte, elámította, elnémította Krisztus szeretete és kegyelme, hogy lehajolt hozzá, méltatlanhoz. A szeretet és a ragaszkodás újonnan megtalált Mestere iránt most megnyitotta ajkát. Nyilvánosságra akarta hozni bűnvallását és bűnbánatát. A sokaság színe előtt »Zákeus pedig előállván, mondta az Úrnak: Uram, íme minden vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négyannyit adok helyébe.«...

Mielőtt még Zákeus megpillanthatta Krisztus arcát, már elkezdte azt a munkát, amely által igaz bűnbánónak bizonyult. Mielőtt megvádolták volna az emberek, megvallotta bűnét. Engedett a Szentlélek meggyőzésének, és elkezdte megvalósítani a hajdani Izráelnek és egyben nekünk is megírt igék tanítását...

Nem őszinte az a bűnbánat, amely nem eredményez teljes megújulást. Krisztus igazságossága nem köpeny, melylyel eltakarhatók a meg nem vallott és el nem hagyott bűnök, sokkal inkább egy olyan életelv, amely átformálja a jellemet és befolyásolja a magatartást. A szentség teljes átadást jelent Isten számára, a szív és az élet teljes átadását, hogy a mennyei elvek bennünk lakozhassanak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 554–555. o.)

Hogyan viszonyult Jézus Júdáshoz?

I Miként csatlakozott Júdás Jézus tanítványaihoz? Hogyan viszonyult hozzá Jézus, előre ismerve jövőjét?

Mt 8,19–20 ■ „Hozzá ment egy írástudó, és mondta neki: Mester, követlek téged, akárhova mégy. Mondta neki Jézus: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az ember Fiának nincs hová fejét lehajtani.”

Lk 6,13–16 ■ „Történt azokban a napokban, hogy kiment a hegyre imádkozni, és az éjszakát az Istenhez való imádkozásban töltötte el. Amikor megvirradt, előszólította a tanítványait, és kiválasztott azok közül tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezett: Simont, akit Péternek is nevezett, és Andrást, annak testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, Mátét és Tamást, Jakabot, az Alfeus fiát, és Simont, aki Zelotesnek neveztetett, Júdást, a Jakab fiát, és Iskáriótes Júdást, aki árulóvá is lett.”

.....

Júdás volt az egyetlen a tizenkét tanítvány közül, akit nem Jézus hívott el, hanem maga jelentkezett követőjének. Válaszában Jézus nem biztatta őt olyan karrierlehetőséggel, amire valószínűleg vágyott. Sem sikert, sem anyagi előmenetelt nem ígért neki. Júdás osztozott a farizeusok azon nézetében, hogy a Messiás földi szabadító lesz. Jézus személyében el is tudta képzelni ennek megvalósulását, annak ellenére, hogy Jézus próbálta értésre

adni, hogy Ő ezt az eszmét nem fogja beteljesíteni. Júdás a saját sikerét próbálta megalapozni Jézus mellett.

„Miközben Jézus a hivatásukra készítette fel tanítványait, volt valaki, aki rájuk kényszerítette jelenlétét, noha nem kapott elhívást. Iskáriótes Júdás volt az, aki Krisztus követőjének vallotta magát... Jézus nem utasította el, nem is üdvözölte... Júdás hitte, hogy Jézus a Messiás, és az apostolokhoz való csatlakozástól magas beosztást remélt magának az új országban. Jézus a szegénységére vonatkozó kijelentéssel Júdás elképzelésének téves voltára mutatott rá, a hamis reményt akarta eloszlatni.

A tanítványok alig várták, hogy Júdás is közöttük legyen. Parancsoló megjelenésű, éles felfogású, gyakorlatias ember volt, akit ők ajánlottak Jézusnak mint aki majd nagyban segíti a Megváltó munkáját. Meglepődtek, amikor Jézus hűvösen fogadta csatlakozását... Ha elutasítja Júdást, gondolatban megkérdőjelezték volna Mesterük bölcsességét. Júdás későbbi története azonban megmutatta nekik, milyen veszélyes bármilyen világi szempontnak engedni, amikor arról kell döntenie, ki alkalmas Isten munkájára...

Amikor Júdás csatlakozott a tanítványokhoz, még nem volt érzéketlen Krisztus jellemének szépsége iránt. Tapasztalta az isteni erő befolyását, amely embereket vonzott az Üdvözítőhöz. Jézus, aki a megrepedt nádat nem törö el, és a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, Júdást sem utasította el, amíg vágyakozott a világosság elérésére. Jézus olvasott tanítványa szívében, ismerte a bűn mélységeit, ahová Júdás süllyed majd, ha nem bízza magát Isten kegyelmére, hogy megszabaduljon. Oda helyezte Júdást, ahol nap mint nap érezhette a Megváltó túláradó, önzetlen szeretetét. Ha megnyitná szívét Jézus iránt, az isteni kegyelem száműzné az önzés démonát, és Júdás is Isten országának alattvalója lehetne.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 293–294. o.)

Nehéz megérteni, hogy Jézus miért fogadta maga mellé Júdást, ha olvasott a szívében. De a Megváltó jellemét ismerve világossá válik, hogy maximálisan meg akarta adni a lehetőséget neki a megtérésre. A kegyelem és igazság érvényesülésének szempontjából Jézus Júdáshoz való viszonyulása is a legmegfelelőbb volt, amiből nagyon sokat tanulhatunk.

Láthatjuk, hogy Jézus már a kezdeteknél sem rejtette véka alá az igazságot, nem próbált megfelelni a tanítványok elvárásának, hogy örömmel üdvözölje Júdást, de a másik végletbe sem esett, hogy nyersen elutasítsa jelentkezését. Ismertette vele a valóságot, és rábízta a döntést. Utána pedig nemcsak tiszteletben tartotta döntését, hanem kifejezett figyelmet is fordított rá, ezért még a legbelső tanítványi körbe is beválasztotta őt, tehát a tizenkettő közé (vö. Lk 6,12–16). „Azért tette ezt Jézus, hogy minden elképzelhető megtegyjen annak elhárításáért, ami Júdás felől megíratott, de ami nem előírt végzet volt számára. A legbelső tanítványi kör kiváltságában részesítve őt, Jézus minden lehetséges előnyt megadott neki önmaga legyőzéséhez. Milyen pozitív hatások ösztönözték Júdást az igazi megtérésre a tizenkettő között! Naponta szemlélhette Jézus életét, cselekedeteit, és hallhatta tanításait!” (Vankó Zsuzsa: Az áruló tanítvány, *Jó Hír*, 1992/2., 90–91. o.)

2 Miért kapott Júdás felelős tisztséget Jézus tanítványai között? Milyen türelemmel viszonyult Jézus Júdáshoz, hogyan hordozta kapzsiságát?

Jn 12,6 ■ „Ezt pedig nem azért mondta, mintha neki a szegényekre volna gondja, hanem mivelhogy tolvaj volt, nála volt az erszény, és amit abba tettek, elcsente.”

1Tim 6,10 ■ „Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme: mely után sóvárogván némelyek eltévelyedtek a hit-től, és magukat átszegezték sok fájdalommal.”

„Júdás vak volt saját jellemének gyengesége tekintetében, ezért Krisztus olyan helyet biztosított számára a csoportban, ahol alkalmá nyílt jelleme gyengeségének meglátására és kijavítására. A tanítványok pénztárosaként neki kellett gondoskodnia a kis közösség szükségleteinek biztosításáról, és a szegények nélkülözésének enyhítéséről...

Júdás a tanítványok pénztárosa volt, és a kis tartalékból titokban elcsent valamennyit saját magának, csökkentve ezáltal anyagi forrásait. Igyekezett mindent az erszénybe rakni, amit csak összeszedett. Gyakran nyúltak az erszényben levő összeghez, hogy segítsenek a szegényeken, és ha vettek valamit, amit Júdás nem tartott szükségesnek, megkérdezte: Miért ez a pazarlás? Miért nem tettük ennek az árát a szegények számára fenntartott erszénybe?...

Júdás nagyra becsülte saját képességeit. Pénzügyi szakértőként sokkal többre tartotta magát tanítványtársainál, és úgy irányította őket, hogy ilyen megvilágításban lássák őt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 559., 717. o.)

Mai kifejezéssel élve Júdás mint a tanítványi közösség pénzügyi vezetője elkövette a hűtlen kezelés bűncselekményét. Döbbenetes, hogy Jézus milyen türelmes tudott lenni Júdással, miközben tisztában volt vele, hogy folyamatosan becsapja Őt. De döbbenetes azt is látni, hogy Júdás ebbe nem gondolt bele, pedig többször is láthatta jelét annak, hogy Jézus mindent tud az emberekről, a bűn által okozott vakság mégis eltakarta ezt a tényt a szeme elől.

Jézus ebben az esetben is érvényesítette az igazságot. Nem hagyta figyelmen kívül Júdás kapzsiságát, mégsem emberileg akart igazságot szolgáltatni. Neki fontosabb volt, hogy Júdás

jellemére hasson, mint az az összeg, amit elsikkasztott. Ezért úgy tanította, hogy a kapzsiság és anyagiasság gyökerére sújtsa. Rámutatott a valódi szükségletekre és az igazi jótékonyosságra.

„Krisztus nagyon gyengéden, szelíden bánt azzal, aki később elárulta Őt. Tanításaiban nagy hangsúlyt helyezett a jótékonyosság elveire, amelyek a kapzsiság valódi gyökerére sújtanak. Feltárta Júdás előtt a telhetetlenség szörnyű jellemvonását, és a tanítvány nemegyszer rádöbbsent, hogy az ő jellemét festette le, az ő bűnét láttatta meg – de nem vallotta meg, és nem hagyta el hamisságát...

Jézus nem dorgálta meg élesen a kapzsiságáért. Isteni türelemmel hordozta a tévelygő tanítványt, még akkor is, amikor értésére adta, hogy úgy olvas a szívében, mint egy nyitott könyvben. Megmutatta Júdásnak a jó cselekvésének legmagasabb rendű ösztönzéseit, és azt is elmondta, hogy ha elutasítja a menny világhosságát, nem lesz mentsége.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 294–295. o.)

3 Hogyan viselkedett Júdás a betániai vacsorán? Miként nyilvánult meg a kegyelem és az igazság egysége Jézus hozzá intézett szavaiban? Ennek ellenére milyen döntést hozott Júdás?

Jn 12,1–8 ■ „Jézus hat nappal húsvét előtt ment Betániába, ahol a meghalt Lázár volt, akit feltámasztott a halálból. Vacsorát készítettek azért ott neki, és Márta szolgált fel, Lázár pedig egy volt azok közül, akik együtt ültek vele. Mária azért elővéve egy font igazi, drága nárdusból való kenetet, megkenete Jézus lábait, és megtörölte annak lábait a saját hajával, a ház pedig megtelt a kenet illatával. Mondta azért egy az ő tanítványai közül, Iskáriótes Júdás, Simon fia, aki őt elárulandó volt: Miért nem adták el ezt a

kenetet háromszáz dénáron, és miért nem adták a szegényeknek? Ezt pedig nem azért mondta, mintha neki a szegényekre lett volna gondja, hanem mivelhogy tolvaj volt, nála volt az erszény, és amit abba tettek, elcsente. Mondta azért Jézus: Hagyj békét neki, az én temetésem idejére tartogatta ő ezt. Mert szegények mindenkor vannak veletek, én pedig nem mindenkor vagyok.”

Mt 26,14–16 ■ „Akkor a tizenkettő közül egy, akit Iskáriótes Júdásnak hívtak, a főpapokhoz ment, és mondta: Mit akartok nekem adni, és én kezetekbe adom őt? Azok pedig rendeltek neki harminc ezüstpénzt. És ettől fogva alkalmat keresett, hogy elárulja őt.”

Összevetve ezt a történetet a többi evangéliummal, feltűnhet, hogy egyedül János jegyzi meg, hogy Júdás kezdett zúgolódni. A többi evangélium az összes tanítvány zúgolódásáról ír. Ebből arra következtethetünk, hogy Júdástól indult a gondolat, ami átragadt a tizenegyre. Ez pedig nem más volt, mint egy kegyesnek tűnő megállapítás, hogy micsoda pazarlás volt Mária cselekedete. János megjegyzi, hogy Júdásra egyébként nem volt jellemző a szociális érzékenység a szegények iránt, a kapzsiság viszont annál inkább, így tehát jobban örült volna, ha ez a nagy összeg, amibe a kenet került, az általa kezelt pénztárba jutott volna. Jézus szelíden, de helyreigazította őt, nem lekicsinyelve a szegények iránti jószándékot, de nyilvánvalóvá téve, hogy itt még annál is magasabb rendű dologról van szó, az Ő áldozatáról, melynek megértéséből fakadt Mária tette. Júdást ez mégis olyan mélyen érintette, hogy ennek hatására határozta el, hogy elmegy a főpapokhoz, és elárulja Jézust. Ez egyfajta bosszú is

volt, mert azzal, hogy Jézus elfogadta a halottaknak szánt kenetet, nyilvánvalóvá vált számára, hogy már semmiképpen nem fog földi királyságot alapítani.

„Jézus tekintetéből Júdás meggyőződött arról, hogy a Megváltó átlát képmutatásán, ismeri aljas, hitvány jellemét. Azzal, hogy megdicsérte Mária tettét, amelyet oly keményen elítéltek, Krisztus Júdást feddte meg. Ezt megelőzően a Megváltó sohasem tett közvetlenül szemrehányást Júdásnak. Most ez a feddés nyomta Júdás szívét. Elhatározta, hogy bosszút áll. A vacsoráról egyenesen a főpap palotájába ment, ahol a tanács éppen ülésezett, és felajánlotta, hogy Jézust a kezükre adja... Júdás addig melengette magában a telhetetlenséget, míg az jellemének minden jó vonása felett elhatalmasodott. Bosszantotta a Jézusnak vitt adomány. Szívét égette az irigység, amiért a Megváltó a föld fejedelmeinek járó ajándékot kap. A szelencényi kenet áránál jóval kevesebért elárulta Urát.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 564. o.)

4 Miről tanúskodik Jézus viszonyulása Júdáshoz az utolsó vacsorán?

Jn 13,2–10 ■ „Vacsora közben, amikor az ördög belesugallta már Iskáriótes Júdásnak, a Simon fiának szívébe, hogy árulja el őt... mondta neki Jézus: Aki megfürödött, nincs másra szüksége, mint a lábait megmosni, különben egészen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan. Tudta ugyanis, hogy ki árulja el őt, azért mondta: Nem vagytok mindnyájan tiszták!”

Jn 13,18–30 ■ „Nem mindnyájakról szólok, tudom én, kiket választottam el, hanem hogy beteljesedjék az írás: Aki velem ette a kenyeret, a sarkát emelte fel ellenem. Most megmondom nektek, mielőtt meglenne, hogy amikor

meglesz, higgyétek majd, hogy én vagyok... Amikor ezeket mondta Jézus, igen nyugtalankodott lelkében, s bizonyosságot tett és mondta: Bizony, bizony mondom nektek, hogy egy közületek elárul engem. A tanítványok ekkor egymásra tekintettek bizonytalankodva, kiről szól. Egy pedig az ő tanítványai közül a Jézus kebelén nyugodott, akit szeretett Jézus. Intett azért ennek Simon Péter, hogy tudakozza meg, ki az, akiről szól? Ő pedig a Jézus kebelére hajolva mondta neki: Uram, ki az? Felelt Jézus: Az, akinek én a bemártott falatot adom. És bemártva a falatot, adta Iskáriótes Júdásnak, Simon fiának. A falat után akkor bement abba a Sátán. Mondta azért neki Jézus: amit cselekszel, hamar cselekedd! Ezt pedig senki sem értette a leültek közül, miért mondta neki. Némelyek ugyanis állították, mivelhogy az erszény Júdásnál volt, hogy azt mondta neki Jézus: Vedd meg, amikre szükségünk van az ünnepre, vagy hogy adjon valamit a szegényeknek. Ő pedig, mihelyt a falatot elvette, azonnal kiment, volt pedig éjszaka.”

Mt 26,21-25 ■ „Amikor ettek, mondta: Bizony mondom nektek, tiközületek egy elárul engem. És felettébb megszorodva, kezdték mindannyian mondani neki: Én vagyok-e az, Uram? Ő pedig felelt, és mondta: Aki velem együtt mártja kezét a tálba, ő árul el engem. Az ember Fia jóllehet elmegy, amint meg van írva felőle, de jaj annak az embernek, aki az ember Fiát elárulja, jobb volna annak az embernek, ha nem született volna. Megszólalván Júdás is, aki elárulta őt, mondta: Én vagyok-e az, Mester? Mondta neki: Te mondtad.”

.....

.....

.....

Jézus még az utolsó vacsorán is küzdött Júdásért, pedig addigra már gyakorlatilag „szerződést kötött” a főpapokkal Jézus elárulására. Érdekes, hogy a tanítványok mindeközben annyira bíztak Júdásban, hogy még akkor sem gyanakodtak rá, amikor Jézus csaknem néven nevezte őt. Jézus azonban még itt is nagyon ügyelt rá, hogy véletlenül se leplezze le személyesen Júdást. Az utolsó vacsora minden mozzanata által olyan hatást szeretett volna gyakorolni rá, amely még ilyen messziről is visszafordíthatja. Ezt pedig egy túl éles vagy leleplező megjegyzés is megghiúsította volna. A szeretet ilyen megnyilvánulása szinte ellenállhatatlan hatást kellett volna, hogy gyakoroljon Júdásra. Micsoda erőfeszítésbe kerülhetett ellenállni neki!

„Mind Lukács, mind János evangéliumában ott találjuk azt a megjegyzést, hogy attól fogva, hogy Júdás belement a végső alkuba a főpapokkal, már kifejezetten Sátán uralma és irányítása alatt állt... Ebből a fogságból már csak rendkívüli lelki hatások mozdíthatták volna ki Júdást. Az utolsó vacsorán azonban éppen ilyen hatások érték. Mindenekelőtt maga a lábmosás, amit Jézus oly megrendítő szeretettel és alázattal végzett el mindnyájukért, Júdást sem hagyva ki ebből a szolgálatból. Mit érezhetett Júdás – lelkében az immár megbeszélrt árulás tudatával –, amikor a Mester a bűnbocsánat és az érte is mindenre a végsőkig kész szeretetszolgálat jeleként megmosta a lábát?... Vajon milyen gondolatok és érzés futhatott át Júdás lelkén, amikor ezt hallotta Jézus ajkáról: »Nem vagytok mindnyájan tiszták.« Lelkiismeretét telitalálatként kellett volna érnie, és fel kellett volna ráznia ennek a »rátapintásnak«, ha az még ép lett volna. Jézus azonban mégis tovább küzdött Júdásért. Egyre inkább, szinte sarokba szorította lelkiismeretét...” (Vankó Zsuzsa: Az áruló tanítvány, i. m., 93. o.)

„[Jézus] szíve zokogott: Hogyan is mondhatnék le rólad? Júdás érezte ennek a szeretetnek a kényszerítő erejét.

Amikor poros lábait a Megváltó kezei mosták, és kendővel szárazra törölték, Júdás szíve újra és újra megborzongott, és arra indította, hogy ott és akkor vallja meg bűnét.

Júdás azonban nem akart megalázkodni. Megkeményítette szívét a bűnbánattal szemben, és a régi indítékok, amelyeket egy pillanatra félretett, ismét a hatalmukba kerítették... Az asztalnál elfoglalt hely kiválasztásával Júdás önmagát tette az első helyre, Jézus pedig szolgálként először Júdás lábát mosta meg.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 645. o.)

Mi sem szemlélteti jobban, hogy Júdás elfojtotta lelkiismerete szavát, mint hogy még Jézus legsúlyosabb kijelentése sem rettentette el tettétől: „...jaj annak az embernek, aki az ember Fiát elárulja, jobb volna annak az embernek, ha nem született volna.” (Mt 26,24)

Sőt, ezután még inkább képmutatással próbálta leplezni magát, mert utolsónak ő is megkérdezte: „Én vagyok-e az, Mester?” (Mt 26,25)

Amikor az igazság ilyen éles nyílként talál az ember szívébe, ő pedig tettetéssel válaszol rá, az már a bűnben való elvakultságot jelzi. Ez a viselkedés a legfelháborítóbb emberi tulajdonságok egyike, de Jézus itt sem vesztette el a türelmét, hanem még utoljára is megpróbált Júdás lelkiismeretére hatni, amikor így válaszolt neki: „Te mondtad.”

Nyilvánvalóbb nem is lehetett volna, hogy Jézus nyitott könyvként olvas a szívében. Ha más nem, ez össze kellett volna törje Júdás bűnös szívét, ő azonban még ennek hatására sem tett bűnvallomást, inkább felállt és elment. Jézus végső megjegyzésével – „Amit cselekszel, hamar cselekedd” (Jn 13,27) – értésére adta Júdásnak, hogy átlépte azt a határt, ameddig az isteni kegyelem munkálkodhatott benne.

Ezekkel a kijelentésekkel Jézus istenségének is bizonyosságát adta a tanítványoknak, hogy olvas az emberek szívében.

5 Hogyan nyilvánult meg Krisztus jelleme akkor is, amikor utoljára találkozott Júdással? Annak ismeretében, hogy már teljesen megkeményedett, változott-e Jézus lelkülete iránta? Mi lett Júdás szomorú vége? Minek az előképe a bűnbánat nélküli belátása?

Mt 26,47-50 ■ „Még amikor beszélt, íme Júdás, egy a tizenkettő közül, eljött és vele együtt sok nép fegyverekkel és fustélyokkal, a főpapoktól és a nép véneitől. Aki pedig őt elárulta, jelt adott nekik, mondván: Akit én majd megcsókolok, ő az, fogjátok meg őt! Mindjárt Jézushoz lépén, mondta: Üdvöz légy, Mester, és megcsókolta őt. Jézus pedig mondta neki: Barátom, miért jöttél? Akkor hozzá menvén, kezüket Jézusra vetették és megfogták őt.”

Lk 22,48 ■ „Jézus pedig mondta neki: Júdás, csókkal árulod el az ember Fiát?”

Mt 27,3-5 ■ „Látva Júdás, aki őt elárulta, hogy elítélték őt, megbánta dolgát, és visszavitte a harminc ezüstpénzt a főpapoknak és a véneknek, mondván: Vétkeztem, hogy elárultam az ártatlan vért. Azok pedig mondták: Mi közzünk hozzá? Te lássad. Ő pedig eldobta az ezüstpénzeket a templomban... és elmenvén, felakasztotta magát.”

Vö. Zsid 12,16-17 ■ „Ne legyen senki parázna vagy istentelen, mint Ézsau, aki egy ételért eladta elsőszülöttségi jogát. Mert tudjátok, hogy azután is, amikor akarta örökölni az áldást, megvettetett, mert nem találta meg a megbánás helyét, noha könnyhullatással kereste azt.”

.....
.....

Miután Júdás kizárta magát az isteni kegyelem munkálkodásának lehetőségéből az utolsó vacsorán, azt gondolhatnánk, hogy Jézus jogosan változtathatta volna meg magatartását irán-

ta, innentől fogva hűvös és távolságtartó lelkület illette volna meg őt. Jézus azonban még ezután is a szeretet hangján szólt hozzá, az Ő végtelen szeretete még itt sem fogyott el iránta. Tudta, hogy nem képes már megváltozni, de végtelenül sajnálta őt. Ez a szánalom érződött szavain.

Jézus elfogatásakor egy pillanatra átvillant rajta istensége, amikor ezt mondta: „Én vagyok.” (Vö. Jn 18,3-6) Júdas elsötétülését jelzi, hogy ezután képes volt odalépni Jézushoz, és képmutató csókkal üdvözölni Őt. „Amikor Jézus rákérdezett a Getsemáne-kertben: »Barátom, miért jöttél?«, majd ezután: »Júdas, csókkal árulod el az ember fiát?«, már nem remélhetett semmilyen pozitív választ (Mt 26,50; Lk 22,48). Ezek a kérdések már csak az isteni szeretet »gyászoló sírásának« kifejezései voltak Júdas felett... Jézus nagyon pontosan megválasztott szóval »barátomnak« nevezve szólította meg Júdást. Már nem tekintette őt sem testvérenek, sem tanítványának, de kifejezésre juttatta, hogy még mindig nem gyűlöli őt, sőt még csak nem is közömbös iránta, hanem vérzik a szíve érte mint elveszett tanítványaért, teremtményéért, barátjáért. Jézus utolsó szava szinte az ép erkölcsi érzék megrettenésének kifejezése volt a szerencsétlen, elvakult Júdas iránt, aki láthatóan nem tudta mérlegelni már azt, hogy micsoda rút és aljas dolgot cselekszik.” (Vankó Zsuzsa: Az áruló tanítvány, i. m., 95-96. o.)

A kegyelem és az igazság érvényesítése tehát nem függ a bűnös állapotától, ha valaki magáévá teszi ezt az elvet, akkor még a legelvetemültebbek irányában is tudja gyakorolni, nem téve függővé annak erkölcsi állapotától.

Döbbenetes látni Júdas belátásra jutását, amihez nem társult bűnbánat. Ézsauhoz hasonlóan már csak a bűn felismerésére volt képes, bűnbánatra már nem. A fájdalmas tények teljesen elértéktelentették számára a bért, amit tettéért kapott, és olyan nyomással nehezedett rá az igazság súlya, hogy nem bírta tovább magánál tartani. Visszavitte a harminc ezüstöt, de az eseményeket már nem tudta visszafordítani. Mivel kizárta magát a

kegyelem munkálkodásából, itt már csak a pusztá igazsággal kellett szembenéznie. Ezt pedig nem tudta elviselni, ezért felakasztotta magát.

„Júdás így kiáltott fel, miután elárulta az Urat: »Vétektem, hogy elárultam az ártatlan vért!« (Mt 27,4) A kárhozat borzalmának érzete, a félelmetes ítéletre való előrettekintés kényszerítette ki csupán belőle ezt a vallomást. A rá háruló következmények töltötték el rémülettel, de lelkében nem volt mély, szívettségű bánat amiatt, hogy elárulta Isten ártatlan Fiát, megtagadta Izráel Szentjét.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 23–24. o.)

Júdás példája szemlélteti, mi lesz a kárhozattak tapasztalata Jézus eljövetelekor: „Ama napon odadobja az ember ezüstbálynait és aranybálynait, amiket magának csinált, hogy azok előtt meghajoljon, a vakondoknak és denevéreknek, hogy elmenjen a sziklák lyukaiba és a hegyek hasadékaiba az Úr félelme elől és az Ő nagyságának dicsősége előtt, amikor felkel, hogy megrettentse a földet.” (Ésa 2,20–21) Ahogy a papok végül sorsára hagyták Júdást, miután belevitték a bűnbe (vö. Mt 27,3–5), Sátán jellemét szemlélteti, ahogyan a bajba jutott és következményekkel szembenézni kényszerülő bűnössel bánik. Júdás életének vége tehát egyfajta láttelep a bűn következményéről, hogy milyen az, amikor valakiben – személyes döntése okán, a kegyelem és igazság munkálkodása ellenére – nagy fává növekszik a megfogant bűn.

6 Eleve el volt rendelve Júdás sorsa? Dönthetett volna másképpen?

Mk 3,28–29 ■ „Bizony mondom nektek, minden bűn megbocsátatik az emberek fiainak, még a káromlások is mind,

amelyekkel káromolnak: de aki a Szent Lélek ellen szól káromlást, nem nyer bocsánatot soha, hanem örök kárhozatra méltó.”

Rm 5,20 ■ „Ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik.”

Rm 8,12 ■ „Annakokáért, atyámfiai, nem vagyunk adósok a testnek, hogy test szerint éljünk.”

Vö. 2Kor 3,17 ■ „...ahol az Úr Lelke, ott a szabadság.”

.....

Sokakban felmerül a kérdés, vajon Júdás sorsa nem volt-e előre megírva. Nem csupán áldozat volt-e, vagy olyasvalaki, akinek el kellett vállalnia ezt a szerepet, hogy beteljesedhessenek a jövődölések, esetleg nem egyenesen Jézus kérte-e fel erre a feladatra. (Az ilyesfajta vélemények kialakulásához nagyban hozzájárult a 2006-ban közismertté vált *Júdás evangéliuma* című gnosztikus irat az i. sz. 4. századból.) Az evangéliumi leírások alapos áttanulmányozása által viszont arra juthatunk, hogy Jézus Júdással való bánásmódja kizárja ezt a lehetőséget. Mi oka lett volna a kegyelem ennyi és ilyen mértékű megnyilvánulásának, amit Jézus Júdásra fordított – szinte minden tanítványnál nagyobb mértékű figyelmének –, ha Júdás előtt nem állt volna nyitva a kegyelem ajtaja? Jézus szinte minden erejével azon fáradozott, hogy ne teljesebben be, ami Júdás felől megíratott. Elmondhatjuk, hogy Jézus irányából csakis pozitív hatások érték őt, folyamatosan megtapasztalhatta a kegyelem és az igazság tökéletes megnyilvánulását Jézus hozzá való viszonyulásában. Mégis beteljesedett, de már Júdás választásaként. Az isteni előre ismerés csupán szabad választáson alapuló döntéseinek isteni bölcsességgel való megjövendölése volt.

„Júdásnak ugyanolyan lehetőségei voltak, mint a többi tanítványnak. Ugyanazokat a drága tanításokat hallgatta. De az igazság gyakorlása, melyet Krisztus megkívánt, nem mindig volt Júdás ínyére, és amikor e kívánalmak nem egyeztek vágyaival és céljaival, nem mondott le saját elgondolásairól a mennyei bölcsesség javára... Ahelyett, hogy a világosságban járt volna, kitartott a hibái mellett. Gonosz vágyakat, a bosszúállás szenvedélyét, sötét és komor gondolatokat dédelgett, míg Sátán a hatalmába kerítette. Júdás Krisztus ellenségének a megtestesítője lett.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 293–295. o.)

Ez a szomorú történet tanulságul szolgál arra is, hová vezethet a bűn Krisztus tanítványa életében. Nem elég elméletileg elfogadnunk az igazságot, ha nem engedjük, hogy a kegyelem munkálkodjon bennünk. A többi tanítvány élete viszont annak a példája, hogy ha nem állunk ellen Krisztus munkájának, az bármilyen mélyről fel tud emelni. „Júdás egész élettörténetének a lelki elemzése rávezet bennünket arra, hogy tisztán lássuk: Júdás nem volt eleve a maga sötét szerepére predesztinálva. Nem teremtett vagy született ördögnek, és nem is formáltatott annak negatív körülmények által, hogy betöltse a rá nézve »előírt szerepet«. Ellenkezőleg: a legkiváltságosabb jó befolyások küzdöttek érte, hogy visszatartsák a gonosztól. A születési adottságai pedig lehetnek egy embernek bármilyenek – túlsúlyban lehet a jó vagy a rossz –, mégis határtalan a változtatási lehetősége az ellentétes irányba is. Mert a szabad választás hatalma sokkal döntőbb az örökségnél. És az isteni kegyelem, ha befogadja az ember, győzelemre segíti őt, illetve az igazi énjét, avagy a pozitív választását a legszerencsétlenebb, legmegkötözöttebb természet felett is.” (Vankó Zsuzsa: *Az áru*ló tanítvány, i. m., 97. o.)

Az e heti adomány a médiaosztályt és az internetes műsorszórást támogatja.

Isten kegyelme és igazsága a váltságul szolgáló helyettes áldozat meghozatalában

1 Mikor fogant meg az Atyában a megváltás terve? Benne foglaltatott-e ebben a tervben kezdettől fogva a helyettes áldozat eszméje?

Eféz 3,9 ■ „Hogy megvilágosítsam mindenkinek, miképpen rendelkezett Isten ama titok felől, amely elrejtetett örök időktől fogva Istenben, aki mindeneket teremtett a Jézus Krisztus által.”

1Pt 1,18–20 ■ „...nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtlen bárányn, a Krisztusén, aki előre el volt rendelve ugyan a világ megalapítása előtt, megjelent pedig az idők végén értetek.”

Jel 13,8 ■ „Az élet könyve, amely a Bárányné, aki megöletett e világ alapítása óta.”

Jn 3,16 ■ „Úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

.....

.....

.....

Az „Isten titka”, „Jézus Krisztus titka”, „ama titok” kifejezések mindig a megváltás tervére utalnak a Szentírásban (lásd pl. Eféz 1,9–10). A *titok*nak fordított eredeti görög szó (*müsztérion*) nem egyszerűen elrejtettet jelent, hanem olyan magasrendű dolgot, ami azért titok, mert megértése szinte felülhaladja az emberi képességeket.

Számunkra felfoghatatlan az a meghatározás, amit az Igében találunk a megváltási terv keletkezésének az idejét illetően: Isten „öröktől fogva” magában tartotta e „titkot”, tervet, nem nyilatkozta ki addig, amíg szükség nem lett rá. Az újonnan teremtett ember bűnbe esése – tekintettel tökéletes édeni állapotára és körülményeire – teljességgel valószínűtlen eshetőség volt. A szabad választás törvénye lehetőséget adott ugyan rá, de valószínűtlennek tűnt. Az előre látó és mindenről előre gondoskodó bölcs Isten azonban mégis tervet készített erre az eshetőségre.

„A megváltási terv már a Föld teremtése előtt létrejött, hiszen Krisztus, »a Bárány, megöletett e világ alapítása óta« (Jel 13,8). A világegyetem Királya is küzdött azonban magával, hogy halálra adja-e Fiát a bűnös emberiségért. De »úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte, hogy ha valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen« (Jn 3,16). Ó, a megváltás titka! Isten szeretete egy olyan világ iránt, amely nem szerette Őt! Ki értheti meg e szeretet mélységeit, mely »minden értelmet felülhalad« (Fil 4,7)! Halhatatlan, értelmes lények is igyekeznek megérteni e felfoghattalan szeretet titkát, csodálni és imádni fogják Istent érte végtelen korszakokon át.” (Ellen G. White: *Pátáriárák és próféták*, A megváltás terve c. fej.)

„Sátán gyűlölte Krisztust a mennyben... Isten mégis megengedte, hogy Fia mint emberi gyengeségeknek alávetett, gyámoltalan csecsemő, eljöjjön e világba, amelyet Sátán magának igényelt. Megengedte, hogy egyszerű emberként

szembenézzon az élet veszélyeivel, amelyekkel minden ember találkozik, és megvívja azt a harcot, amelyet az emberiség minden gyermekének meg kell vívnia, azzal a kockázattal, hogy elbukik és örökre elvész. A földi apa is aggódik fiáért. Amikor kisgyermeké szemébe néz, remegve gondol az élet veszedelmeire. Oltalmazni szeretné kincsét Sátán hatalmától, távol tartani a kísértéstől és küzdelemtől. Isten azonban odaadta egyszülött Fiát egy még ádagabb küzdelem megvívására, egy még félelmetesebb kockázat vállalására, hogy biztosítsa az élet útját a mi kicsinyeink számára. Csodálkozzatok, egek! Ámulj, Föld!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Ma született nektek megtartó c. fej.)

2 Szól-e az Írás arról, mikor és hogyan osztotta meg az Atya a Fiával ezt a tervet? Hogyan viszonyult a Fiú a saját szerepéhez, feladatához a megváltási tervben?

Zak 6,13 ■ „Békesség tanácsa volt kettőjük között.”

Jn 10,17–18 ■ „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi el éntőlem, hanem én teszem le magamtól. Van hatalmam letenni, és van hatalmam ismét felvenni. Ezt a parancsolatot vettem az én Atyámtól.”

Fil 2,5–8 ■ „Az a lelkiület legyen bennetek, amely volt a Krisztus Jézusban, aki nem tekintette zsákmánynak [a saját javát szolgáló előnynek, haszonnak], hogy ő Istennel egyenlő, hanem megüresítette önmagát, szolgálai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett. És amikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes volt haláláig, mégpedig a keresztfa haláláig.”

Az Írás nem jelöli meg pontosan az időt, amikor az Atya megsztotta gondolatát a Fiúval, de az idézett igékből kitűnik, hogy még a világ alapítása előtt megtörtént Jézus beleegyezése e tervbe. Milyen különös belegendolni: Jézus úgy teremtette meg a világot az Atya akaratából, hogy előre tudta, életét kell adnia az elveszett emberek megmentéséért, ha a bűnbeesés bekövetkeznék!

Arról pedig mélységesen hallgat a Szentírás, hogy hogyan történt a megbeszélés, a megegyezés az Atya és Fia között. Éppúgy hallgat erről, mint ahogy arról is, hogy milyen beszélgetés zajlott le Ábrahám és Izsák között, mielőtt a hegytetőn Izsák készséget nyilvánított volna arra, hogy elfogadja az áldozat szerepét. Ez a történet előképe volt az Atya és a Fiú áldozatának. Bizonyára azért nem mond az Írás semmit arról, hogy milyen beszélgetés zajlott le Ábrahám és Izsák, illetve az Atya és a Fiú között, mert ennek egy emberi szavakkal visszaadhatatlan drámai beszélgetésnek kellett lennie, amely úgy végződött, hogy „békesség tanácsa volt kettőjük között”.

„A világ teremtése előtt az Atya és a Fiú egyességet kötött arra vonatkozóan, hogy ha az ember hűtlenné válna Isten iránt, akkor Krisztus, aki egy az Atyával, vállalja a törvényszegő helyzetét, elviseli a büntetést, melynek le kell sújtania.” (Ellen G. White, 145. kézirat, 1897)

„»Azért szeret engem az Atya, mert leteszem az én életem.« (Jn 10,17)... Az én Atyám annyira szeret titeket, hogy még engem is jobban szeret azért, hogy életemet adom a megváltásotokért. Helyettesetek, kezesetek lettem, lettem életemet, hogy felvegyem a ti tartozásotokat, törvényszegéseitek büntetését. Ezáltal még drágább lettem Atyám szemében...

Krisztus az emberi család tagjaként halandó volt, Istenként azonban az élet kútfeje volt a világ számára. Ellenállhatott volna a halál közeledtének, visszautasíthatta volna,

hogy uralma alá kerüljön, Ő azonban önként letette életét... Hordozta a világ bűneit, elszenvedte átkát, feláldozta életét, hogy az ember ne haljon meg örökre.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 484. o.)

„Krisztus áldozata önkéntes volt. Jézus Atyja mellett maradhatott volna, megtartva mennyei dicsőségét és az angyalok hódolatát. Mégis elhatározta, hogy leteszi jogarát Atyja kezébe, elhagyja a mindenség trónját, hogy világosságot hozzon a sötétségben ülőknek, és életet adjon az elveszendőknek.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Velünk az Isten c. feje.)

3 Mely ószövetségi kijelentések tették nyilvánvalóvá, hogy csak a kegyelem és az igazság együttes érvényesülésével valósulhat meg az emberek megváltása? Miért nem lehetett úgy megmenteni minket, hogy Isten egyszerűen csak elengedte volna bűneink büntetését?

2Móz 34,5-7 ■ „Az Úr elvonult előtte, és kiáltott: Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú. Aki irgalmas marad ezer-ízíg, megbocsát hamisságot, vétket és bűnt, de nem hagyja... büntetlenül...”

Ésa 26,10 ■ „Ha kegyelmet nyer a gonosz, nem tanul igazságot, az igaz földön is hamisságot cselekszik, és nem nézi az Úr méltóságát.”

Ésa 1,27 ■ „Sion jogosság által váltatik meg, és megtérői igazság által.”

Rm 3,24 ■ „Megigazulva ingyen az ő kegyelméből, a Krisztus Jézusban való váltság [értsd: váltságdíj megfizetése] által.”

.....

A Mózes második könyvéből idézett ige Bibliánkban olvasható szövegében a *bűnös* szó dőlt betűvel szedett. Ez azt jelzi, hogy az eredeti héber szövegben nem található ez a szó. Nem is értelmes a szöveg ezzel a kiegészítéssel. Miben állna ugyanis a bűnbocsánat, ha a bűnös bocsánatot nyerve sem maradhatna büntetlen? A „hamisságra, a vétekre és a bűnre” vonatkozik, hogy semmiképpen nem maradhat büntetlen. Istennek ez az ünnepélyes kijelentése – közvetve – önmagában utal a helyettes áldozatra. Mert ha a bűnös bocsánatot nyer, bűne viszont nem maradhat büntetlen, akkor ez csakis egy helyettes áldozat által képzelhető el, illetve valósítható meg. E váltságdíj ellenében kaphat a bűnös ember teljes bűnbocsánatot, ingyen kegyelmet. Így valósulhat meg, hogy Isten nem a jogosság és az igazság kiiktatásával kegyelmez az embernek, hanem ezek teljes mértékű érvényesítése mellett.

„A büntetést végre kellett hajtani. Az Úr nem törvényének eltörlésével menti meg a bűnösöket, hiszen az kormányzatának alapja mennyen és földön. A bűnös helyette viselte el a büntetést, nem azért, mert Isten kegyetlen és könyörtelen, hanem mert a bűn egyetlen foltja sem érinteti Isten trónját...” (Ellen G. White, 145. kézirat, 1897)

„Azért volt szükség elfedezésre [értsd: fedezetre az ingyen megbocsátáshoz], hogy az isteni törvény és kormányzat fennmaradjon. Bűnbocsánatról van szó, de maga a törvény változhatatlan, örök, akárcsak Isten trónja. Isten törvénye nem lehet sem gyengébb, sem erősebb. Amilyen örökké volt, olyan ma is. Egyetlen elvét sem lehet felfüggeszteni vagy megváltoztatni.” (Ellen G. White, 163. kézirat, 1897)

„Amint a felhőben a napfény és a zápor egyesülése hozza létre a szivárvány ívét, úgy az Isten trónját körülvevő szivárvány is a könyörület és a jogosság egyesült hatalmát jelké-

pezi. Ha csak a jogosság lenne fenntartva..., akkor az embernek a törvény büntetésével kellene szembesülnie. Jogosság nélkül viszont veszély fenyegetné Isten kormányzatának stabilitását.” (Ellen G. White, 1. levél, 1890)

„Krisztus által az igazság jogot nyert megbocsátani anélkül, hogy egy jottányit is feláldozott volna kimondhatatlan szentségéből. Krisztus áldozata örökre megpecsételte a kegyelem szövetségét. Minden feltételnek megfelelt, amelyetől Isten függővé tette a kegyelem szabad adományozását az emberi család részére. Minden sorompó megnyílt az irgalom, a béke és a szeretet teljes, akadálytalan osztogatása előtt Ádám nemzetségének legbűnösebbje iránt is.” (Ellen G. White, 128. és 92. kézirat, 1897)

4 Miképpen érvényesült az igazság azáltal, hogy Krisztus ténylegesen elítéltetett, majd valóságosan szenvedett és meghalt a kereszten?

Ésa 53,5–10 ■ „Megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünk büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyultunk meg. Mindnyájan mint juhok eltévelyedtünk, ki-ki a maga útjára tért, de az Úr mindnyájunk vétkét órá vetette... Az Úr akarta megrontani őt..., mert ha önlelkét áldozatul adja, magot lát, és napjait meghosszabbítja, az Úr akarata az ő keze által jó szerencsés lesz.”

2Kor 5,21 ■ „Őt, aki bünt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.”

Zak 13,7 ■ „Fegyver, serkenj fel az én pásztorom ellen, a férfiú ellen, aki nekem társam! – így szól a Seregek Ura.”

.....

„Az embereknek meg kell érteniük, hogy az Istenség szenvedett és roskadt le a Golgota gyötrelme alatt. Jézus Krisztus, akit Isten váltságdíjként adott a világért, tulajdon vérével váltotta meg az egyházat.” (Ellen G. White, 153. kézirat, 1898)

„Krisztus nem pusztán a kereszthalállal valósította meg az emberek megmentését. A gyalázat, a szégyen, a szenvedés és megaláztatás is küldetésének része volt. »A mi bűneinkért sebesített meg, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünk büntetése rajta van, és sebeivel gyógyultunk meg.« Minden ember büntetését Ő viselte, ezért mindenkit meg tud váltani, bármilyen mélyre süllyedt is, ha az igazságosság mértékéül elfogadja Isten törvényét.” (Ellen G. White, 7. kézirat, 1899)

„Az Atya Jézus Krisztusra mint helyettesükre és kezesükre helyezte minden gonoszságunkat, bűnünket és igazságtalanságunkat... Ádám minden leszármazottjának bűne az Ő szívére nehezedett súlyos teherként. Isten haragja a bűnnel szemben... rémülettel töltötte el Krisztus szívét... Annak tapasztalása, hogy az Atya megvonta tőle jelenlétét legnagyobb nyomorúságának órájában, olyan fájdalommal járta át a Megváltó szívét, amit senki emberfia nem érthet meg teljesen...”

A dicsőség Ura meghalt, váltsággént az emberi nemzetségért. Amikor odaadta drága életét, nem lelkesítette diadalmas öröm... Nem a halálfélelem nehezedett rá..., fájdalmai a bűn gonoszságának tudatából eredtek, abból, hogy **a gonoszsal való érintkezés folytán az emberek vakok lettek a bűn borzalmaival szemben.** Krisztus látta, milyen mélyen begyökerezett a bűn az emberek szívébe, és milyen kevesen vannak azok, akik készek kitörni a bűn hatalmából. Látta, miként pusztul el emberek sokasága, annak ellenére, hogy a segítség már elérhető közelségben van hozzájuk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A Golgota c. fej.)

Gondoljunk bele, milyen szenvedés volt az Atyának úgy bántani Fiával, mint a bűnös emberiség helyettesével, úgy büntetni Őt, ahogyan a megátalkodott bűnösök esetében kívánja ezt az igazságot. Valójában nemcsak Krisztus áldozatát kell magasztalni, hanem az Atya és a Fiú áldozatát, mert egyenlőképpen szenvedtek.

„A sűrű sötétség [amely Jézus kínszenvedésének utolsó három órájában a keresztet burkolta] elrejtette Isten jelenlétét... Az Atya Fiával volt, de ezt nem nyilváníthatta ki... Ebben a félelmetes órában nem vigasztalhatta meg Fiát jelenlétével.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A Golgota c. fejelet)

5 Miképpen érvényesül Isten kegyelme a helyettes áldozat által nyert ingyen bűnbocsánat révén? Hogyan érvényesül Isten igazsága azáltal, hogy az emberek nemcsak bűnbocsánatot, hanem a bűnbetegségből gyógyulást is nyernek a helyettes áldozattal?

Rm 3,24 ■ „Megigazulva ingyen az ő kegyelméből, a Krisztus Jézusban való váltság által.”

Ésa 1,18 ■ „No jertek, törvénykezzünk – ezt mondja az Úr! Ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú.”

Ésa 44,22 ■ „Eltöröltem álnokságaidat, mint felleget, és mint felhőt bűneidet, térj azért énhozzám, mert megváltottalak!”

Ésa 53,5 ■ „Az ő sebeivel gyógyultunk meg.”

Gal 2,20 ■ „Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.”

.....

.....

Isten nemcsak jogcímet teremtett ahhoz, hogy az igazság fenn tartásával megbocsásson az embernek, hanem ugyanazzal a cselekedetével, amellyel kivált a törvény ítélete alól, magától a bűntől is gyökeresen megszabadít, kiirthatja lelkünkől a bűnnel való kiegyezést, ha elfogadjuk és értékeljük az értünk hozott nagy áldozatot. Az Atya és a Fiú kimondhatatlan áldozata által Isten bizonyágát adta teremtményei iránti hasonlíthatatlan szeretetének. Ez a szeretet megszégyeníti, legyőzi az önzést azoknak az embereknek a szívében, akik hittel fogadják el a helyettes áldozatot. Megteremti bennünk a hála, a viszontszeretet, az odaadó, önfeláldozó lelkület gyümölcsét. És ez erősebbnek bizonyul a bűn hatalmánál.

„Krisztus sokakat megmentő hite nem az, aminek sokan vélik: »Higgyetek, higgyetek! – kiáltják. – Csupán higgyetek Krisztusban, és üdvözültök! Ez minden, amit tennetek kell!« Az igazi hit... el fog vezetni az Isten törvénye iránti tökéletes engedelmességre.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1886. október 5.)

6 Hogyan érzékelteti számunkra az Írás, hogy a helyettes áldozat megvalósítása nélkül az emberiség menthetetlenül elveszett volna? Mi a méltó válasz Isten „kimondhatatlan ajándékára”?

Jel 5,1-9 ■ „Láttam annak jobb kezében, aki a királyiszékből ült, egy könyvet, amely be volt írva belül és hátul, és le volt pecsételve hét pecséttel. És láttam egy erős angyalt, aki nagy szóval kiáltott: Ki volna méltó arra, hogy felnyis-

sa a könyvet, és felbontsa annak pecsétjeit? És senki, sem mennyen, sem földön, sem föld alatt, nem tudta a könyvet felnyitni, még ránézni sem. Én azért igen sírtam, hogy senki nem találtatott méltónak a könyv felnyitására és elolvasására, még csak arra sem, hogy ránézzen.

Egy a Vének közül mondta nekem: Ne sírj, íme győzött a Júda nemzetségéből való oroslán, Dávid gyökere, hogy felnyissa a könyvet és felbontsa annak hét pecsétjét...

Amikor elvette a könyvet, a négy élőlény és a huszonnégy Vén leborult a Bárány előtt... Énekeltek új éneket: Méltó vagy, hogy elvedd a könyvet és felnyisd annak pecsétjeit, mert megöleltél, és megváltottál minket Istennek a te véred által, minden ágazatból, nyelvből, népből és nemzedékből.”

2Kor 5,14–15 ■ „Krisztus szeretete szorongat minket. Úgy vélekedünk, hogy ha egy meghalt mindenkiért [tehát mindazok halálra ítélték voltak]..., azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, ezután ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt.”

2Kor 9,15 ■ „Istennek pedig legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért!”

1Jn 3,16 ■ „Arról ismertük meg a szeretetet, hogy ő az ő életét adta értünk, mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért.”

.....

A Jelenések könyve 5. fejezete elején elénk tárt jelképes ábrázolásban egybefoglaltatik, egybesűrítettik a megváltási terv nyilvánosságra hozatala, noha más időben történt, a Fiú, az angyalok és az ember számára. János egy erős angyalt látott, aki kihir-

dette a nagy kérdést: „Kicsoda volna méltó arra, hogy felnyissa a könyvtekercest, és feltörje annak pecsétjeit?” A kérdést egy erős angyal teszi fel, ami érzékelteti, mekkora súlya, hordereje van e kérdésnek, mily nagy tét forog itt kockán. Kulcsfontosságú a *méltó* szó. Nem fizikai vagy szellemi erőn múlik a tekercs felnyitása, hanem erkölcsi alkalmasság szükséges ahhoz, hogy valaki végrehajtsa azt a feladatot, amelynek a meghatározását a könyvtekercs tartalmazza. Szemléletes módon érzékelteti a prófétikus kijelentés, hogy olyan feladat vállalásáról van szó, amely szinte elképzelhetetlen, felfoghatatlan erkölcsi nagyságot kíván. Ugyanis senki az egész világmindenségben nem volt alkalmas a könyvtekercs átvételére, sőt még arra sem, hogy akárcsak ránézzzen a benne foglalt megváltói feladatra.

János apostol bizonyára nem értett meg mindent a maga teljességében látomását illetően, de mégis mélyen átérezte a kinyilatkoztatás lényegét. Amikor látta, hogy senki nem tud megoldást, senki nem válaszol az erős angyal felhívására, akkor „nagyon sirt”. Mintegy az emberiség tragédiáját élte, érezte át, azt, hogy mi lenne, ha nem lenne Megváltó, ha bűneinkben kelene elvesznünk.

Sokatmondó, hogy az egyik „vén” vigasztalta meg Jánost. A „vének”, akik a megváltott emberiség képviselői a mennyben, a legközvetlenebbül érintettek abban, hogy találatik-e valaki az egész világmindenségben, aki méltó lenne a könyvtekercsben foglaltak felfedésére és megvalósítására. És a megszólaló vén nem valamilyen halvány reménnyel biztatja Jánost, hanem egy diadalmas, befejezett tényre hivatkozik: „Íme győzött a Júda törzséből való oroszlán, Dávid gyökere, hogy felnyissa a könyvtekercest és annak hét pecsétjét!” E jelképes beszéd megértésének kulcsa a hivatkozott messiási próféciaák átgondolása (vö. 1Móz 49,8–10; Ésa 11,1–10). Hogy ki az az egyetlen valaki, aki méltó a megváltási terv – azon belül a helyettes áldozat – megvalósítására, félreérthetlenné teszi ez a kijelentés Jelenések könyve végén: „Én, Jézus küldtem az én angyalomat, hogy bizonyosságot

tegyen ezekről nektek a gyülekezetekben. Én vagyok Dávid ama gyökere és ága, ama fényes és hajnali csillag.” (Jel 22,16)

Miből tűnik ki, hogy valóban értékeljük-e az Atya és a Fiú ki-mondhatatlan áldozatát, illetve mi árulkodik arról, ha ez hiány-zik az életünkben?

„Vannak, akik egy életen át vallják, hogy ismerik Krisz-tust, de sohasem tettek erőfeszítést, hogy akár csak egyet-len lelket is a Megváltóhoz vezessenek... Nem mondható el valakiről, hogy megtért, amíg nem ébredt fel benne a vágy, hogy másoknak is elmondja, milyen hű barátira talált Jé-zusban. A megmentő és megszentelő igazságot nem zár-hatjuk magunkba.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. „Megtaláltuk a Messiást” c. fej.)

„Ha közülünk bárki akár kicsivel kevesebbet tesz, mint amennyit végezhetne, személyes felelősség terheli... Mind-az, amit megtehattünk volna, de nem tettük meg, mert erő-inket nem használtuk fel Isten dicsőségére, az ítéletben ellenünk szól... Ne gondolja senki, hogy itt a földön önző életet folytathat, és miután saját érdekeit szolgálta, beme-phet Ura örömébe.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talen-tumok c. fej.)

Hogyan érvényesült Isten kegyelme és igazsága Pál apostol életében?

I Hogyan jellemezte az apostol a megtérése előtti életét, gondolkodását és gyakorlatát?

Gal 1,13-14 ■ „Hallottatok, mint forgolódtam egykor a zsidóságban, hogy felette igen háborgattam Isten egyházát, és pusztítottam azt. Felülmúltam a zsidóságban nemzetembeli sok kortársamat, szerfelett rajongván atyai hagyományaimért.”

Ap csel 22,3-5 ■ „Zsidó ember vagyok, a ciliciai Tárzusban születtem, fölneveltettem pedig ebben a városban Gamáliel lábainál, tanítottam az atyák törvényének pontosságára szerint, buzgó lévén Istenhez, miként ti mindnyájan vagytok ma. Ezt a tudományt üldöztem mindhalálig, megkötözve és tömlöcbe vetve mind férfiakat, mind asszonyokat. Miképpen a főpap is bizonyosságom nekem, és a vének egész tanácsa, kiktől leveleket is vettem az atyafiakhoz, és Damaszkuszba mentem, hogy az odavalókat is fogva hozzam Jeruzsálembe, hogy bűnhődjenek.”

Ap csel 26,5-11 ■ „Én a mi vallásunk legszigorúbb felekezete szerint éltem mint farizeus... Bizonyára elvégeztem magamban, hogy ama názáreti Jézus neve ellen sok ellenséges dolgot kell cselekednem. Mit meg is cselekedtem Jeruzsálemben, és a szentek közül sokat börtönbe vettettem,

a főpapoktól való felhatalmazást megnyerve. Sőt amikor megölettek, szavazattal hozzájárultam. Minden zsinagógában gyakorta büntetve őket, káromlásra kényszerítettem, és felettébb dühösködve ellenük, kergettem mind az idegen városokig is.”

.....

.....

.....

Pál őszinte és megrázó bűnvallomását olvasva érthető a hozzá küldött Anániás aggodalma és a tanítványok féelme, akik nem hittek abban, hogy az őket elszántan üldöző farizeus tanítványná, Jézus valódi követőjévé lett, amikor csatlakozni akart hozzájuk (Ap csel 9,13–26).

Pál „nem megismerés szerinti buzgalmában” (vö. Rm 10,2) kétségtelenül döntő szerepe volt annak, hogy „szerfelett rajongott atyai hagyományaiért”, vagyis meggondolás nélkül követte azokat. Szóba sem akart állni azzal a gondolattal, hogy azok esetleg tévesek lehetnek. Sőt a leghatározottabban üldözte azokat, akik a véleménye szerint azokra nézve fenyegetést jelentettek – vagyis a keresztényeket.

„Az apostol itt bemutatja megtérése előtti életét a zsidó vallás követőjeként, »még mint zsidó«. Akkori működése közismert volt. Hallottátok, milyen volt az én egykori magatartásom – írja, hiszen korábban már beszámolt nekik róla. Megtérése előtti életének két jellemzőjét említi: az egyház üldözését, amiről most már tudja, hogy »Isten egyháza«, és rajongását atyái hagyományai iránt. Saját állítása szerint mindkét tevékenységét a fanatizmus jellemezte... Pál »mértéktelenül« üldözte Isten egyházát. Ez a kifejezés arról az erőszakról, sőt könyörtelenségről árulkodik, amellyel Pál végezte szörnyű feladatát... Házzról házzra járt Jeruzsálemben a keresztények nyomában, s elhurcolt és börtönbe

vetett minden keresztény férfit és nőt, akit csak talált (Ap csel 8,3). Amikor kivégzésükre került a sor, mindig ellenük szavazott (Ap csel 26,10). Nem érte be az egyház üldözésével, hanem egyenesen az elpusztítására törekedett, mint aki eltökélte magában, hogy kiirtja azt. Ugyanilyen fanatizmussal követte a zsidó hagyományokat is. »Felülmúltam a zsidóságban nemzetembeli sok kortársamat, szerfelett rajongván atyai hagyományaimért« – írja. A zsidó vallás »legszigorúbb irányzata« szerint nevelkedett és élt, farizeus volt (Ap csel 26,5). Ilyen volt tehát tarzuzsi Saul állapota megtérése előtt. Vakbuzgó és bigott volt, lángolt lelkében a zsidó vallás iránti rajongás, és teljes odaadással üldözte Krisztust és az Ő egyházát. Az ilyen alkatú emberek nem szokták meggondolni magukat, még csak nem is hagyják, hogy mások erre késztessek őket. Nincs az a pszichológiai módszer, amely megtérésre bírna egy ilyen embert. Csak Isten érinthette meg őt – és pontosan ezt történt!” (John Stott: *Pál levele a galatákhöz*, Harmat-KIA, Bp., 2023, 27–28. o.)

2 Hogyan ismerte el az apostol Isten iránta tanúsított kegyelmét, könyörületét a szolgálatra való elhívásában?

1Tim 1,12–16 ■ „Hálát adok annak, aki engem megerősített, Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, hogy engem hűnek ítél, rendelve a szolgálatra. Aki előbb istenkáromló, üldöző és erőszakoskodó voltam, de könyörült rajtam, mert tudatlanul cselekedtem hitetlenségben. Szerfelett megsokasodott pedig a mi Urunk kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel. Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én. De azért könyörült rajtam, hogy Jézus Krisztus bennem mutassa meg legelőbb a teljes hosszútűrését, példa gyanánt azoknak, akik majd hisznek őbenne az örök életre.”

1Kor 15,9–10 ■ „Én vagyok a legkisebb az apostolok között, aki nem vagyok méltó, hogy apostolnak neveztessem, mert háborgattam Isten egyházát. De Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok, és az ő hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló. Sőt többet munkálkodtam, mint azok mindnyájan, de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme.”

.....

.....

.....

Valóban csodálatos Isten szeretete, kegyelme, ahogyan lehajol a fanatizmus és a gyűlölet sötétségébe, lelki mélységébe, és felemeli onnan „választott edényét”, hogy hordozza az ő nevét a pogányok, királyok és Izráel fiai előtt (Ap csel 9,15). „Kicsoda hasonló az Úrhoz, a mi Istenünkhöz, aki a magasságban lakozik? Aki magát megalázva tekint szét mennyen és földön. Aki felemeli az alacsonyt a porból, és a szűkölködőt kivonja a sárból, hogy odaültesse őket a főemberek közé, az ő népe főemberei közé.” (Zsolt 113,5–8)

„Ezután leírja, hogyan nyert irgalmat. Emberi mércével mérve nem volt remény egy ilyen rosszindulatú és agresszív ember számára, de Isten irgalmassága nem ismer lehetetlent. Kétszer is ugyanazt az igét használja: »könyörült rajtam« (1Tim 13b, 16a). »Bőségesen kiáradt rám a mi Urunk kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel« – írja (1Tim 1,14). Túláradt a kegyelem, miként az áradó folyó, amely nem marad meg medrében, hanem kiönt, és minden útjába kerülő dolgot ellenállhatatlanul magával sodor. A kegyelem folyama azonban nem pusztulást, hanem áldást hozott, méghozzá hitet és szeretetet...” (John Stott: *A Timótheushoz írt első levél és a Tituszhoz írt levél*, Harmat, Bp., 2000, 50. o.)

Pál egy érdekes szójátékot használ, amikor magát a legkisebbnek nevezi az apostolok között. A szójáték az ő nevéből ered: a *Pál* (latinul Paulus) név jelentése ugyanis *kicsi* vagy *alacsony*. Az apostol ezzel kifejezi, hogy bár személy szerint nem tartja magát méltónak az apostoli címre, Isten kegyelme által mégis fontos szerepet tölt be az evangélium hirdetésében. Így neve és önjellemzése egyaránt Isten kegyelmének hangsúlyozását szolgálja.

3 Hogyan érvényesült Isten kegyelme mellett az igazság is Pál kiválasztásakor és elhívásakor?

Ap csel 9,1-6 ■ „Saulus pedig még fenyegetéstől és öldökléstől lihegve az Úr tanítványai ellen, elmenvén a főpaphoz, kért tőle leveleket Damaszkuszba a zsinagógákhoz, hogy ha talál némelyeket, akik ez útnak követői, akár férfiakat, akár asszonyokat, fogva vigye Jeruzsálembe. Amint ment, Damaszkuszhoz közeledve, nagy hirtelenséggel fény sugározta őt körül a mennyből. Ő leesvén a földre, szózatot hallott, mely ezt mondta neki: Saul, Saul, mit kergetsz engem? És mondta: Kicsoda vagy, Uram? Az Úr pedig mondta: Én vagyok Jézus, akit te kergetsz. Nehéz neked az ösztöke ellen rugódoznod. Remegve és ámulva mondta: Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? Az Úr pedig mondta neki: Kelj fel, menj be a városba, és majd megmondják neked, mit kell cselekedned.”

.....

.....

A legnagyobb igazságtalanság, amit emberekkel elkövethetünk, ha a tetteikkel azonosítjuk őket. Mert nagy igazság, hogy „nem az alkalmi jó cselekedetek vagy az esetenkénti hibák mutatják meg, kinek milyen a jelleme, hanem a szokásos szavak és

cselekedetek, ezek alapvető iránya” – írja Ellen G. White (*Krisztushoz vezető lépések, A tanítványság próbája* c. fejj.).

Pál esetében nyilván már nem csak esetenkénti hibákról volt szó, Istent azonban a „fenyegetéstől és öldökléstől lihegő” külső sem tévesztette meg, mert az apostol szívét nézte az ő elhívásakor (1Sám 16,7; 1Krón 28,9; Ésa 11,3), s ebben a legmagasabbrendű igazságot érvényesítette. Ezt Pál őszinte megtérése, későbbi élete és szolgálata messzemenően igazolta.

Az ösztöke hegyes bot volt, amellyel az állatok oldalát böködtek, hogy a helyes irányba haladjanak. Pált egyre nagyobb számban és mélységben érték olyan benyomások, amelyek „ámokfutása” befejezésére és az igazság elismerésére ösztönözték, és egyre nehezebb volt számára ezeknek ellenállnia. A döntő benyomást végül Jézus megjelenése jelentette számára – ez végleg eldöntötte a lelkében dúló küzdelmet.

„Az Üdvözítő István által beszélt Saulhoz, bizonyágtételét nem lehetett megcáfolni. A művelt zsidó látta, miként tükrözte vissza Krisztus dicsőségét a vértanú arca, mert olyan volt az, »mint egy angyal arca«. Tanúja volt István hosszútűrésének ellenségeivel szemben, és készségének, hogy megbocsásson nekik. Látta azok állhatatosságát és örömteli odaadását, akiket utasítására kínoztak és gyötörték meg. Sőt azt is látta, hogy egyesek hitükért még életüket is örömmel áldozták fel.

Mindezek hangosan beszéltek lelkéhez. Időnként szinte lenyűgöző erővel győzték meg arról, hogy Jézus volt a megígért Messiás. Ilyenkor egész éjjeleken át küzdött e meggyőződése ellen. Ezt a küzdelmét mindig újból és újból azzal zárta le, hogy annál inkább ragaszkodott régi meggyőződéséhez, hogy Jézus nem Messiás, és követői csupán elámitott rajongók. Csak hosszú harc, kísértés és rábeszélés után jutott el végül erre az eredményre. Képzettsége, előítélete, továbbá tanítói iránti tisztelete és a népszerűsége való

törekvése végül is felülkerekedett és győzött. Ez arra készítette, hogy fellázadjon a lelkiismeret szava és Isten kegyelme ellen. Az a döntése, hogy a papoknak és írástudóknak van igazuk, elkeseredett ellenállást váltott ki belőle a Jézus tanítványai által hirdetett tanokkal szemben...

A Szóló – aki személyesen Isten Fia volt – egészen világosan nyilatkoztatta ki magát előtte. Pál e megdicsőült lényben felismerte a megfeszített Jézust, és e kép örökre bevésődött a megdöbbsent ember lelkébe. A hallott szavak rettentő erővel hatoltak szívébe. Elsötétült lelkét világosság árasztotta el, felfedte előtte eddigi tudatlanságát és tévedéseit, valamint annak szükségességét, hogy a Szentlélek világítsa be életét. Saul belátta, hogy amikor Jézus követőit üldözte, tulajdonképpen Sátán munkáját végezte. Felismerte, hogy meggyőződése nagyrészt a papokba és a főemberekbe vetett bizalmán alapult. Feltétel nélkül bízott a szavukban, amikor azt állították, hogy a feltámadás története csupán a tanítványok ravasz meséje. Azonban most, hogy Jézus személyesen megnyilatkozott előtte, Saulus meggyőződött a tanítványok állításainak igazságáról.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Üldözökből tanítvány c. fejelet.)

Isten azzal is igazolta, hogy Pál iránt tanúsított kegyelme egyben igazságosság is, hogy már a Damaszkuszban, Anániásnak is kijelentette: Pálnak „sokat kell szenvednie az ő nevéért” (Ap csel 9,16). Semmiképpen nem büntetés volt ez Isten részéről, hiszen Ő maga ígérte, hogy a keresztség által „lemossa” Pál összes, előzőleg elkövetett bűnét (Ap csel 22,16). Sátán azonban vádolta Istent, igazságtalannak minősítette az apostol iránti irgalmát, és Isten megengedte, hogy Pál olyan próbatételeken menjen át, amelyek közepette vitathatatlanul bizonyította őszinte megváltozását, mert végül nemcsak szenvedni volt kész Krisztusért, hanem a mártírhalált is vállalta. Így „perelte le az Úr lelkének perét” (Jer sir 3,58).

„Nem bizonytalanul, nem félve, hanem ujjongó reménnyel és boldog vágyakozással hatolt át az apostol tekintete a síron. Ott áll vértanúsága színhelyén. Nem látja sem a hóhér bárdját, sem a tikkadt földet, mely csakhamar beissza véréit. Pillantása azon a nyári reggelen a mennybolt fényes, végtelen kékségét kutatja, és felhatol egészen az Örökkévaló trónjáig... Emlékezetén átvonul a pátriárkák és a próféták élete. Hite erősödik, mert tudja, hogy azok is benne bíztak, aki neki is Vigasza és Támasza, s akiért az életét adja.” (Ellen G. White: *Az apostolok története, A halálraítélt c. fejelet*.)

4 Milyen megfontolásból fogadta meg Pál apostol Jakab és a jeruzsálemi vének tanácsát az utolsó jeruzsálemi látogatásakor?

Ap csel 21,18–26 ■ „Másnap pedig bement Pál velünk együtt Jakabhoz, és a vének mindnyájan ott voltak. Köszöntvén őket, elbeszélte egyenként, amiket Isten a pogányok között az ő szolgálata által cselekedett. Azok pedig ezt hallván, dicsőítették az Urat, és mondták neki: Látod, atyámfia, mely sok ezren vannak zsidók, akik hívők lettek, és mindnyájan buzognak a törvény mellett. Felőled pedig azt hallották, hogy te mindazokat a zsidókat, akik a pogányok között vannak, Mózesőtől való elszakadásra tanítod, azt mondván, hogy ne metéljék körül fiaikat, se a [zsidó] szokások szerint ne járjanak. Micsoda annakokáért? Mindenesetre össze kell gyülekezni a sokaságnak, mert meghallják, hogy ide jöttél. Ezt műveld azért, amit neked mondunk: Van köztünk négy férfiú, akik fogadalmat vettek magukra. Ezeket magad mellé véve, tisztulj meg velük, és költs rájuk, hogy megnyírassák fejüket: és megtudja mindenki, hogy semmi sincs azokban, amiket tefelőd hallottak, hanem te magad is

úgy jársz, hogy a törvényt megtartod... Akkor Pál maga mellé véve azokat a férfiakat, másnap övelük megtisztulva, bement a templomba, bejelentve a tisztulás napjainak eltelését, amíg mindegyikükért elvégeztetik az áldozat.”

.....

.....

.....

Az itt említett Jakab Jézus testvére volt (Mt 13,55; Gal 1,19), aki – az ebben az esetben valószínűleg megbízható keresztény hagyomány szerint – József első házasságából született fia volt. Ő, noha először a testvéreivel együtt nem hitt Jézusban (Jn 7,5; Mk 3,21), a felházban azonban már ott volt az imádkozó tanítványokkal (Ap csel 1,14), s Jézus a feltámadása után neki is külön megjelent (1Kor 15,7). Az őskeresztény gyülekezetben Péterrel és Jánossal együtt őt is „oszlopnak”, vagyis vezetőnek tekintették (Gal 2,9). Az i. sz. 50-ben tartott első apostoli zsinaton ő összegezte a tanácskozás eredményét, ő mondta ki a végső szót, mintegy ő „elnökölt” (Ap csel 15,13–21). Jakab levele a Bibliába is bekerült, egyértelműen Istentől ihletett volta miatt.

Jakab Pálnak adott tanácsát azonban, amelyet a jeruzsálemi vénekek egyetértésben fogalmazott meg, ezúttal nem a Szentlélek ihlette. „Ezt műveld azért, amit neked mondunk” – vezették be a tanácsukat, s az valóban az ő véleményük volt, nem Isten elgondolása.

„Ezt az utasítást nem Isten Lelke sugalmazta, ez a gyáva-ság gyümölcse volt. A jeruzsálemi gyülekezet vezetői tudták, hogy ha nem ragaszkodnak a ceremóniális törvényhez, a zsidók gyűlöletét szítják fel, és üldözésnek teszik ki magukat... Pál belátta, hogy míg a jeruzsálemi gyülekezet vezetői közül sokan előítélettel viseltetnek iránta, mindig

alá akarják majd ázni befolyását. Úgy érezte, ha valamilyen elfogadható engedménnyel megnyerheti őket az igazságnak, bizonyára sok akadályt háríthat el az evangélium győzelmi útjából. Isten azonban nem hatalmazta fel, hogy olyan nagy engedményeket tegyen, mint amennyit kívántak tőle. Az apostol forrón vágyakozott arra, hogy hittestvéreivel egyetértésben éljen, megértő szeretettel fordult a hitben gyengék felé, szívből tisztelte az apostolokat, akik Krisztussal együtt jártak – különösen Jakabot, az Úr fivérét –, és tőle telhetően mindenkinek minden szeretett volna lenni, az alapelvei feladása nélkül. Ha ezt mind megfontoljuk, kevésbé meglepő, hogy nem maradt meg szilárdan és határozottan a saját útján, amelyet addig követett. De ahelyett, hogy az óhajtott célhoz közelebb jutott volna, törekvése a kiengesztelődésre csak siettette a válságot. Felgyorsította a megjövendölt szenvedések bekövetkezését, előidézte elszakadását hittestvéreitől, megfosztotta a gyülekezetet legerősebb oszlopától, és bánatot okozott keresztény szíveknek minden országban.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A fogoly Pál c. fejj.)

5 Milyen azonnali és súlyos következményei lettek az apostol helytelen döntésének?

Ap csel 21,27–36 ■ „Amikor pedig a hét nap immár eltelőben volt, az Ázsiából való zsidók, meglátva őt [Pált] a templomban, felindították az egész sokaságot, és rávetették kezüket, ezt kiáltva: Izraelita férfiak, legyetek segítségül! Ez az az ember, aki e nép ellen, a törvény ellen és e hely ellen tanít mindenkit mindenütt, ezenfelül még görögöket is hozott be a templomba, és megfertőztette ezt a szent helyet! Mert látták előzőleg az efézusi Trofimust övele a városban, akiről azt vélték, hogy Pál bevitte a

templomba. Megmozdult azért az egész város, és a nép összecsődült. Pált megragadva, vonszolták ki a templomból, és mindjárt bezárattak az ajtók. Amikor pedig megakarták őt ölni, feljutott a hír a sereg ezredeséhez, hogy az egész Jeruzsálem felzendült. Ő azonnal vitézeket és századosokat véve maga mellé, lefutott hozzájuk. Azok pedig amikor meglátták az ezredest és a vitézeket, megszüntek Pált verni. Akkor odaérve az ezredes, elfogta őt, parancsolta, hogy kötözzék meg két láncsal, és tudakolta, hogy kicsoda és mit cselekedett. De ki egyet, ki más kiáltott a sokaság között, és amikor nem érthette meg a bizonyos valóságot a zajongás miatt, parancsolta, hogy vigyék el őt a várba. Amikor pedig a lépcsőkhöz jutott, úgy vitték őt a vitézek a néptömeg erőszaktetele miatt, mert követte a nép sokasága, kiáltozva: Öld meg őt!”

.....

.....

„Akik Pálnak ezt a lépést tanácsolták, nem gondolták meg, milyen nagy veszélynek teszik ki. Az évnek ebben az időszakában igen sokan jöttek Jeruzsálembe a különböző országokból. Mivel Pál, Istentől kapott megbízatása folytán eljuttatta az evangéliumot a pogányoknak, és meglátogatta a világ legnagyobb városait, az ünnep résztvevői közül ezren és ezren, akik más országokból érkeztek Jeruzsálembe, igen jól ismerték őt. Voltak közöttük sokan, akik keserű gyűlölettel viseltettek Pál iránt. Belépése a templomba, nyilvános alkalommal, életveszélyt jelentett tehát számára. Néhány napot töltött az imádkozók között látszólag észrevétlenül, de a meghatározott idő lejárta előtt, amikor a pap a bemutatandó áldozatokat beszélte meg, az ázsiai zsidók közül néhányan felismerték. Ördögi dühvel rohantak rá...” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A fogoly Pál c. fej.)

Isten nem tesz csodát meggondolatlan, helytelen döntéseink következményeinek az elhárítása érdekében, akkor sem, ha alapvetően jó szándék vezérelt bennünket. Hagyja, hogy végig menjünk a magunk választotta úton, s közben tanuljunk hibáinkból, tévedéseinkből. Megengedte az apostol fogságba kerülését, mozgása, szolgálata korlátozását. S az apostolnak is tanulnia kellett mindebből.

„A hit fiaiban a tévedésük nyomán támadt bizonytalanság és szenvedés elvégzi a szükséges helyesbítést. Arra készíti őket, hogy alaposabban kutassák a prófétai ígét. Megtanulják belőle, hogy gondosabban kell megvizsgálniuk hitük alapját, és elvetniük mindazt, ami nem az igazság Igéjére épült, bármilyen sok híve is van a keresztény világban.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A sötétségen átsugárzó fény c. feje.)

6 Hogyan nyilatkozott meg Isten kegyelme az apostol életében e hibája után?

Ap csel 23,11 ■ „A következő éjszakán pedig mellé állva mondta neki az Úr: Bizzál, Pál! Mert amiképpen bizonyosságot tettél az énfelőlem való dolgokról Jeruzsálemben, akképpen kell neked Rómában is bizonyosságot tenned.”

Ap csel 27,22–26 ■ „Intlek benneteket, hogy jó reménységben legyetek, mert egy lélek sem vész el közületek, hanem csak a hajó. Mert ez éjjel mellém állt Istennek – akié vagyok, akinek szolgálók – egy angyala, és ezt mondta: Ne félj, Pál! A császár elé kell neked állnod, és íme Isten ajándékba adta neked mindazokat, akik teveled hajóznak. Annakokáért jó reménységben legyetek, férfiak! Mert hiszek Istennek, hogy úgy lesz, amint nekem megmondott. Egy szigetre kell pedig nekünk kivetődnünk.”

Fil 1,12–14 ■ „Tudtotokra akarom pedig adni, atyámfiai, hogy az én dolgom inkább előmenetelére lettek az evangéliumnak. Annyira, hogy a Krisztusban híressé lett az én fogságom a testőrség egész házában és minden mások előtt, és többen az Úrban való atyafiak közül bízva az én fogságomban, nagyobb bátorsággal merik szólni az igét.”

Rm 8,28 ■ „Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden együtt munkálkodik a jóra...”

.....

.....

.....

Isten nem hagyta magára Pált, megoltalmazta őt az életveszélyes helyzetekben – már az elfogatásakor is –, és továbbra is felhasználta őt az evangélium hirdetésében, csak más utakon, mint előzőleg. Tartalmas, Istentől ihletett leveleket írt a fogságaiból, melyek áldást jelentettek az akkori gyülekezeteknek, s üzenetük, aktualitásuk van ma is.

Miután Pált majdnem meglincselték a jeruzsálemi templomban, utána pedig római fogságba került, aggodalmak lepték meg, de az Úr ezúttal is biztosította kegyelméről, és arról, hogy a számára „előre elkészített jó cselekedeteket” (Eféz 2,10) a megváltozott körülmények közepette is véghez tudja majd vinni:

„Később, amikor Pál e nap szomorú tapasztalatai fölött elmélkedett, egészen valóját félelem hatotta át, hogy eljárása nem tetszhetett Istennek... Most börtönben senyed... Lehetséges, hogy a gyülekezetekért végzett munkáját befejezte?... Bánatában, csüggedtségében sírt és imádkozott. Az Úr azonban nem feledkezett meg hűségese szolgálójáról ebben a sötét órában. Amint megőrizte a templom udvarában a vérengző tömeggel szemben, és amiként vele volt a

Főtanács előtt, most a várban is örködött felette. Meghallgatta az apostol bensőséges imáját, amelyben isteni vezetéért könyörgött, és kinyilatkoztatta magát hűség tanúja előtt.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Pál, a fogoly c. fej.)

„Ezen idő alatt nem feledkezett meg az általa alapított gyülekezetekről sem. Felismerte a veszélyt, amely az új hitre térteket fenyegette. Az apostol igyekezett, amennyiben módjában állt, leveleiben, gyakorlati tanításokkal, intelmekkel segítségükre lenni. Szent életű munkásokat is küldött ki Rómából a munkára, de nemcsak ezekhez a gyülekezetekhez, hanem olyan területekre is, amelyeket ő maga még nem látogatott meg. Ezek a munkások, mint bölcs pásztorok vezették tovább az apostol által dicsőségesen megkezdett munkát, az apostol pedig, aki állandó összeköttetést tartott fenn velük, értesült úgy a gyülekezetek állapotáról, mint a reájuk leselkedő veszélyekről. Így vált lehetővé számára, hogy valamennyiük fölött bölcsen felügyeljen.

Így, noha látszólag minden lehetősége teljesen megszűnt a tevékeny közreműködésre, Pál befolyása sokkal hatékonyabbá vált, mintha szabadon látogathatta volna a gyülekezeteket, úgy, mint az előző években. Az Úr foglyaként a testvérek sokkal jobban szerették, szavai, amelyeket mint a Krisztus ügyéért megláncolt szenvedő intézett hozzájuk, sokkal több figyelmet és tiszteletet ébresztettek, mint amikor személyesen közöttük időzött. Csak most, hogy elszakították tőlük, ismerték fel a hívők érettük viselt szenvedéseit, aggodalmait. Ez ideig többnyire kivonták magukat minden felelősség és teherhordozás alól azzal, hogy nincs olyan bölcsességük, tapintatuk és elpusztíthatatlan tetterejük. Ellenben most, hogy tudatlanságukban meg kellett tanulniuk azokat a tanításokat, amelyeket egyébként mellőztek, sokkal többre becsülték intéseit, tanításait és utasí-

tásait, mint annak előtte személyes munkáját. Amint tehát híret vették bátorságának és hitének, amelyet hosszú fogsága alatt tanúsított, ez nagyobb hűségre és fokozott buzgóságra készítette őket Krisztus ügyéért.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fej.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Kegyelem és igazság: Pál apostol közbenjárása Onésimusért

Amint előző tanulmányunkban láttuk, Isten nem hártotta el Pál apostol helytelen döntésének következményeit, de kegyelmében ezt a helyzetet is jóra, az evangélium hirdetésének előrehaladására fordította.

„Azok között, akik Pál római munkálkodása nyomán szívüket odaszentelték Istennek, ott volt Onésimus, a pogány rabszolga, aki urát, Filemont, a kolossébeli keresztényt megkárosította, és Rómába szökött. Pál jó szíve enyhíteni óhajtott a nyomorult szökevény ínségét és szenvedéseit. Azután igyekezett elsötétült lelkét az igazság fényével bevilágítani. Onésimus hallgatott az élet szavára, beismerte bűneit, és megtért.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fejelet)

Vajon miért került be a Bibliába a személyesnek tűnő levél, amelyet Pál Filemonnak írt Onésimussal kapcsolatban? A kegyelem és az igazság csodálatos megnyilatkozását, és a gyakorlatban megnyilvánuló szeretetet mutatja be. A tanulmány átvétele előtt olvassuk el egészében a rövid, de nagyon tartalmas levelet.

1 Hogyan kezdi Pál a Filemonnak írt levelet, és miért?

Fil 4-7 ■ „Hálát adok az én Istenemnek mindenkor, emlegetvén téged imádságaimban. Mert hallom a te szeretetedet és ama te hitedet, mely van benned az Úr Jézushoz

és minden szentek irányában. Mert sok örömünk és vigasztalásunk van a te szeretettedben, hogy a szentek szívei megvidámodtak teáltalad, atyámfia.”

.....

.....

Pál mindjárt a köszöntés után elismerően szól Filemon lelkületéről, jelleméről, mivel eljutott hozzá is a híre Filemon istenfélő cselekedeteinek. Milyen fontos ez emberi kapcsolatainkban! A rosszat azonnal észrevesszük a másikban, viszont a jót gyakran nem értékeljük. Nem embermagasztalásról vagy dicsőítésről van szó, de az igaz szeretet észreveszi és értékeli a legkisebb jót is. Jézus is mindig meglátta és nem mulasztotta el megemlíteni a jó, nemes dolgokat az emberekben. De figyeljük meg, hogy Pál itt végső soron nem Filemont, hanem Istent dicsőíti, aki képesítette őt a szeretet és könyörület cselekedeteire.

„Azután emlékeztette Filemont, hogy minden jó szándékot és minden jó jellemvonást, amellyel bír, Krisztus kegyelmének köszönhet. Egyedül ez különbözteti meg a romlott és bűnös emberektől. De ugyanaz a kegyelem Isten gyermekévé és az evangélium részére hasznos munkássá teheti a züllött gonosztevőt is.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fej.)

Az is elgondolkodtató, hogy a Filemonról hallott jó hír szívbéli vigaszt nyújtott Pálnak. Filemon szeretetének és szolgálatának áldásaiból ő maga nem részesedett, az ő öröme az volt, hogy mások szíve megvidámodott Filemon szeretetteljes, krisztusi magatartása következtében. Nekünk örömet ad a mások öröme? Szívből tudunk örülni annak, ha látjuk, halljuk, hogy testvéreink fejlődnek a hitben, a jó cselekedetekben? A szeretetre jellemző: »együtt örül az igazsággal« (1Kor 13,6).

2 Mit kért Pál Filemontól, és milyen módon tette ezt?

Fil 8–14 ■ „Annakokáért jóllehet nagy bátorságom van a Krisztusban megparancsolni neked azt, ami illendő, A szeretetért inkább kérlek, ilyen lévén, mint Pál, a megvénhedett, most pedig foglya is a Jézus Krisztusnak, kérlek téged az én fiamért, akit fogságomban szültem, Onésimusért, aki egykor neked haszontalan volt, most pedig mind neked, mind nekem nagyon hasznos. Őt én magamnál akartam tartani, hogy helyetted szolgáljon nekem az evangéliumért szenvedett fogságomban, de a te megkérdezésed nélkül semmit sem akartam cselekedni, hogy jótéteményed ne kényszerítésből, hanem szabad akaratból való legyen.”

.....

.....

.....

„Onésimus kegyessége és őszintesége, gyengéd fáradozása Pál érdekében, valamint buzgósága az evangélium ügyének előbbreviteléért, megnyerte az apostol rokonszenvét. Pál olyan jellemvonásokat fedezett fel benne, amelyekből látszott, hogy használható segítőtárs válhat belőle a missziómunkára... Kifejezte egyszersmind azt az óhaját is, hogy engedje hozzá visszatérni Onésimust, miután fogságában úgy szolgált neki, mint ahogyan Filemon szolgált volna, azonban értésére adta, hogy csak abban az esetben tart igényt szolgálataira, ha Filemon saját akaratából engedi szabadon a rabszolgát... Pál emlékeztethette volna Filemont keresztényi kötelességére, de inkább a kérelemhez folyamodott.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fejj.)

Mennyivel más az, ha nem parancsolunk, hanem kérünk, még akkor is, ha jogunk lenne rá! Mennyivel könnyebb az engedelmesség is, ha szeretettel történik a kérés.

Pál nem tartja magánál Onésimust Filemon beleegyezése nélkül, hogy „jótéteménye ne kényszerítésből, hanem szabad akaratból való legyen”. Mennyire udvarias, tapintatos lelkület!

„Minden gondolatunkból, szavunkból és viselkedésünkől áradjon az előzékenység és a keresztény udvariasság egymás iránt, amit a Szentírás elénk tár... A legelső, hogy ne legyen bántó a viselkedésünk, a modorunk... Keresztény udvariasságra van szükségünk... Isten helytelenít mindent, amit a nyers szigor, a tiszteletlenség és az együttérző szeretet hiánya jellemez. Mennyi mindent el lehet rontani tapintatlansággal, udvariatlansággal! Az igazság megismerésével nem feledkezhetünk el a jó modorról. Egy-egy tapintatlan, durva megnyilvánulás mély sebet ejthet. Átgondoljuk-e minden megnyilvánulásunknál, hogy az nekünk hogyan esne? Ha nem vagyunk szeretetteljes tapintattal és tisztelettel egymás iránt, hatalmas veszélyben forgunk. „A lelki eredményesség egyik legnagyobb akadálya az egymás iránti szeretet és tisztelet súlyos hiánya.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, I. köt., 44., 147., 179., 40. o.)

„Isten az élet köznapi eseményeivel vizsgáztat és próbál bennünket. Az apró dolgok árulják el a szív minéműségét.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., 133. o.)

3 Miért volt az igazság kívánalma visszaküldeni a szökött rabszolgát urához?

Fil 12 ■ „...akit visszaküldtem, te pedig őt, azaz az én szívemet, fogadd magadhoz!”

„Nehéz próbát jelentett a rabszolgának, hogy kiszolgáltassa magát urának, akit megkárosított. De mert tényleg megtért, nem vonta ki magát kötelezettsége alól.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fej.)

Pál nyilván elmondta Onésimusnak, hogy rendeznie kell a múltját. Az Ige alapvető tanítása, hogy a mások ellen elkövetett bűneinket nem elég Istennel rendezni, hanem azzal is, aki ellen elkövettük. Az igazi megtérés jele a múlt rendezésére való készség, és nemcsak az első, alapvető megtérésnél, hanem minden esetben, ha mást is érint a véték, amelyet elkövettünk.

„Valljátok meg bűneiteket egymásnak!” (Jak 5,16) Nem megoldás az, ha valaki ellen elkövetünk valamit (szóval vagy tettel), és miután beláttuk, hogy hibáztunk, restellünk bocsánatot kérni, ehelyett mosolygunk, kedvesek vagyunk vele, mint ha mi sem történt volna. A rendezést akkor is meg kell valósítani, ha kényelmetlen nekünk. Sokszor sokkal könnyebbnek érezzük Istennek megvallani bűneinket, mint emberek előtt megalázkodni, vállalni tetteink következményét. De Isten igazsága megkívánja a bűn rendezését a sértett fél irányában. Az ember csak akkor lehet lelkében felszabadult, nyugodt, ha ezt megteszi.

„Nem őszinte az a bűnbánat, amely nem eredményez teljes megújulást. Krisztus igazságossága nem köpeny, amelylyel eltakarhatók a meg nem vallott és el nem hagyott bűnök, sokkal inkább egy olyan életelv, amely átalakítja a jellemet, és a magatartást befolyásolja. Az igazságosság teljes átadást jelent Isten számára, hogy a mennyei elvek bennünk lakozhassanak... Minden megtért lélek – Zákeus-

hoz hasonlóan – a korábbi életére jellemző igazságtalan eljárások elhagyásával jelzi, hogy Krisztus a szívébe lépett. A fővámszedőhöz hasonlóan azzal bizonyítja őszinteségét, hogy megtéríti a kárt. Az Úr így szól: »Zálogot visszaad a hitetlen, rablottat megtérít, az életnek parancsolataiban jár, többé nem cselekedvén gonoszságot... Semmi ő vétke, mellyel vétkezett, emlékezetbe nem jön neki... élvén él.« (Ezék 33,15–16)

Ha másokat megkárosítottunk igazságtalan üzleti eljárásainkkal, kijátszottunk a kereskedelemben, vagy bárkit becsaptunk – még ha törvényesen is –, meg kell vallanunk hibánkat, és amennyire csak erőnkből telik, kárpótolnunk kell őket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Zákheus c. feje.)

„Nagyot tévednek azok, akik azt gondolják, hogy a bűnvallomás megfosztja őket méltóságuktól és gyengíti embertársaikra gyakorolt befolyásukat. E hibás elgondoláshoz ragaszkodva sokan, noha látják vétkeiket, mégsem vallják meg azokat, és inkább figyelmen kívül hagyják a másoknak okozott rosszat. Ezzel megkeserítik saját életüket, és mások életét is beárnyékolják. Nem fogja bántani a méltóságodat, ha megvallod bűneidet. Nincs szükség az efféle álméltóságra. Ess a sziklára, és törj össze, s Krisztus valódi, mennyei méltóságot ad neked.” (Ellen G. White: *Szemlények...*, I. köt., 326. o.)

„Bár bűnt elkövetni szégyen, megvallani bűnünket nem szégyen, sőt inkább tisztesség.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 509. o.)

Pál mindent megtett, amit tehetett a szökött rabszolga érdekében, Filemonhoz intézett szeretetteljes, kérlelő levelet adott át Onésimusnak, de neki kellett odaállnia ura elé, és megvallani, rendezni bűnét.

4 Milyen hitpróbát jelenthetett Filemonnak a tőle megszökött, őt megkárosító, de időközben megtért rabszolgájával való találkozás? Milyen válaszfalakat kellett ledönteni?

Fil 15–16 ■ „Talán azért vált meg tőled ideig-óraig, hogy őt mint örökkévalót kapd vissza. Nem úgy immár, mint szolgát, hanem szolgánál nagyobbat, mint szeretett atyafit, kiváltképpen nekem, mennyivel inkább pedig neked, mind testben, mind az Úrban.”

.....

.....

.....

„Az apostolnak Filemonhoz intézett levele rávilágít az evangélium befolyására a gazdák és szolgáik közötti kapcsolatban. A rabszolgatartás elismert intézmény volt az egész Római Birodalomban, a legtöbb gyülekezetben voltak urak és rabszolgák, akikért Pál munkálkodott. Olyan városokban, ahol több volt a rabszolga, mint a szabad lakosság, különösen szigorú törvényeket hoztak, hogy a rabszolgákat féken tartsák. A jómódú rómainak gyakran száz és száz rabszolgájuk volt, minden rétegből, népből és foglalkozási ágból. E gyámoltalan lények felett gazdag uruk teljhatalommal bírt, tetszése szerint szabhatott rájuk bármilyen büntetést. Ha közülük valaki bosszúból vagy önvédelemből kezét tulajdonosa ellen emelte, akkor a vétkest és egész családját minden további nélkül a legembertelenebb módon kiirhatták. Már csekély mulasztást, balesetet vagy figyelmetlenséget is gyakran a legkegyetlenebb módon büntettek meg...

Nem az apostol feladata volt, hogy a fennálló társadalmi rendet önkényesen vagy hirtelen megdöntse. Ilyen kísérlet-

tel csak az evangélium sikerét akadályozta volna. Ellenben olyan alapelveket tanított, amelyek gyökerében támadták a rabszolgaság intézményét. Ezen elvek megvalósítása az egész rendszert alapjaiban rendíti meg. »Ahol az Úr Lelke, ott a szabadság« – jelentette ki az apostol (2Kor 3,17). A rabszolga, ha megtért, tagjává vált Krisztus testének. Úgy kellett szeretni és kezelni, mint testvért, mint gazdájának örökösét Isten áldásaiban és az evangélium kiváltságaiban. Másrészt pedig a szolgáltnak teljesíteniük kellett kötelességeiket, »nem szemnek szolgálván, mint akik embereknek akarnak tetszeni, hanem mint Krisztus szolgálói, cselekedvén Isten akaratát lélekből« (Eféz 6,6). A kereszténység a közösség erős kötelékével fűzi össze az urat és a szolgát, a királyt és az alattvalóját, az evangélium szolgáját és a lezülölt bűnöst, aki Krisztusban megtisztult a bűntől. Valamennyit ugyanaz a vér mosta fehérre, ugyanaz a lélek elevenítette meg, egygé lettek Krisztus Jézusban.» (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fej.)

5 Hogyan tekintett Pál Onésimusra? Miként érvényesült még a kegyelem és az igazság Pál bánásmódjában? Milyen nagy igazságot szemléltet az apostol cselekedete?

Fil 17–19 ■ „Azért, ha engem részestársadnak tartasz, úgy fogadd őt magadhoz, mint engem. Ha pedig valamit vétett ellened, avagy adós, ezt nekem ródd fel. Én, Pál írtam az én kezemmel, én megfizetem, hogy azt ne mondjam neked, hogy te magaddal is adós vagy ezenfelül nekem.”

.....

.....

.....

Pál Onésimusról így ír: „te pedig őt, azaz az én szívemet, fogadd magadhoz”, „úgy fogadd őt magadhoz, mint engem” – teljesen azonosítja magát vele. Milyen igaz, őszinte szeretet szükséges ehhez. Pál, korának tudósa, apostol, elragadtatott a harmadik évig – Onésimus, a szökött tolvaj rabszolga. Könnyebb felvállalni azokat, akiket nagyra tartunk, de képesek vagyunk erre „a legkisebbekkel is”?

„Az apostol kérte Filemont, hogy tekintettel Onésimus megtérésére, fogadja a bűnbánó rabszolgát úgy, mint saját gyermekét, és bánjon vele olyan szeretettel, hogy szívesen maradjon meg egykori uránál, »nem úgy immár, mint szolga, hanem szolgánál nagyobb, mint szeretett atyafi« (Fil 16)... Az apostol nagyon jól tudta, milyen szigorral kezelték rabszolgáikat tulajdonosaik, és Filemon is mennyire felháborodott szolgájának eljárása miatt. Ezért igyekezett levelét úgy megfogalmazni, hogy általa a legmélyebb és leggyengédebb keresztényi érzéseket ébressze fel. Soraiból kitűnik, hogy minden bántalom, amely ezentúl Onésimust éri, miután megtérése által hittestvérré vált, olyan, mintha őt magát érné.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. feje.)

Pál lelkülete Krisztus szeretetét mutatja be: „aki titeket bánt, az ő szemefényét bántja” (Zak 2,8). Jézus olyan mértékig azonosítja magát az övéivel, hogy elmondta: „amennyiben megcselekedtétek eggyel az én legkisebb atyámfiaik közül, énvelem cselekedtétek meg” (Mt 25,40). Pálban is csak azért nyilvánulhatott meg ez a szeretet, mivel elmondhatta: „Krisztussal együtt megfeszítetttem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.” (Gal 2,20) Pál megtapasztalta Isten szeretetét iránta, nem feledkezett meg soha a múltjáról, bűneiről. Önmagát a bűnösök között elsőnek tartotta, ezért nem érezte magát fölényben sem

Onésimussal, sem senki mással szemben. Azért tudott Pál olyan sok lelket Krisztushoz vezetni, mert ez az alázat jellemezte életét, szolgálatát.

„Mindazzal, ami mások fölé emel – legyen az műveltség, jó modor, nemes jellem, keresztény nevelés, hitbeli tapasztalat –, adósi vagyunk az előnytelenebb helyzetűeknek. Amennyire erőnkől telik, szolgáljunk nekik! Ha erősek vagyunk, támogassuk a gyengéket!” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 105. o.)

„A menny megvilágosítására van szükségünk, hogy amikor testvéreink arcára tekintünk, arra gondoljunk: ők azok, akiket Krisztus vérének ára vásárolt meg. Értékesek az Ő szemében. Úgy kell szeretnem őket, ahogyan Krisztus engem szeret.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, i. m., 41. o.)

Pál Onésimussal kapcsolatos bánásmódja más vonatkozásban is szemlélteti Jézus viszonyulását irányunkban. Mindannyiunknak van hatalmas bűnadóssága, tartozása, amit nem tudunk megfizetni. Sem a tékozló fiú, sem az adós szolga, sem a bajba jutott, akin az irgalmas szamaritánus könyörült, nem tudott magán segíteni. A bűnnek megvan a zsoldja: a halál. Ez az igazság, amit nem lehet megkerülni. Éppen ezért volt szükség Jézus áldozatára, hogy nyilvánvaló legyen Isten igazsága, de a kegyelme is, mivel a bűn büntetését nem az elkövetőnek kell elviselni, hanem a helyettesnek, Jézusnak, aki önként átvállalta adósságunk megfizetését.

„Pál önszántából vállalta át Onésimus adósságát, hogy a bűnöst a büntetés szégyenétől megszabadítsa, és így újból örvendhessen kiváltságainak, amelyeket eljátszott. »Azért, ha engem részestársadnak tartasz – írja Filemonnak –, úgy fogadd őt magadhoz, mint engem. Ha pedig valamit vétett

ellened, vagy adós, ezt nekem ródd fel. Én, Pál írtam az én kezemmel, én megfizetem.» (Fil 17–19) Milyen kifejező szemléltetése ez Krisztus szeretetének a megtérő bűnös iránt! A gazdáját megkárosító szolgának nincs semmije, amivel tartozását jóvátegye. A bűnös, aki Istent fosztotta meg az évek hosszú során elmulasztott szolgálatától, szintén nem tudja megtéríteni tartozását. Azonban Jézus a bűnös és Isten közé lép, és ezt mondja: Én megfizetek! Engedd el a bűnös tartozását, én fogok helyette szenvedni.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fej.)

Pál közbenjárása Onésimusért szemlélteti Jézus közbenjárását értünk az Atyánál.

Az apostol szeretete nem elmélet volt csupán, hanem az életének cselekedetei mutatták, hogy Krisztus szeretete él a szívében. „Akinak van miből élnie e világon, és elnézi, hogy az atyafia szükségben van, és elzárja attól a szívét, miképpen marad meg abban Isten szeretete? Fiacskáim, ne szóval szeressünk, se nyelvvél, hanem cselekedetekkel és valósággal!” (1Jn 3,17–18)

„Miután Pál vállalkozott, hogy megfizeti Onésimus tartozását, ezáltal emlékeztette Filemont, hogy mennyivel adósa az apostolnak. Önmagával tartozott neki, mert Isten Pált használta fel eszközül a megtéréséhez.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fej.)

6 Mi jellemzi még az igaz szeretetet?

Fil 20–21 ■ „Bizonyára, atyámfia, jótéteményt várnék tőled az Úrban: vidámitsd meg az én szívemet az Úrban! Bízván a te engedelmességedben, így írtam neked, tudván, hogy annál, amit mondok, többet is fogsz cselekedni.”

.....
.....

Fenti soraival kétségtelenül Onésimus rabszolgasorból való felszabadítására utalt az apostol. Isten nem mindig avatkozik be a bűneset utáni világ társadalmi folyamataiba. A hívők azonban a társadalmi igazságtalanságok közepette is más utat járnak, példaadásuk világít, kárhoztatja az embertelenséget, az igazságtalan kizsákmányolást, elnyomást.

„Filemont azután gyengéden és komolyan kérlelte, hogy miként bőkezűsége által a szenteket felüdítette, üdítse fel az apostol szívét is, ezzel adjon okot az örömrre. Majd hozzáfűzi: »Bízván a te engedelmességedben, így írtam neked, tudván, hogy annál, amit mondok, többet is fogsz cselekedni.« (Fil 21)” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fej.)

Pálnál ismét látjuk a szeretet megnyilvánulását: „a szeretet mindent remél”, bizalmat szavaz a másiknak, megbízik benne, hogy a jót fogja választani. Sőt Pál abban is bízott, hogy Filemon annál, amit Pál kér, „többet is fog cselekedni”. Milyen bátorító, amikor megbíznak bennünk, a jót feltételezik, ez ösztönzőleg, bátorítólag hat.

„Csak nagyon kevesen lesznek, akik nem törekszenek majd arra, hogy méltók legyenek erre a bizalomra. Ebből az alapelvől táplálkozik az a másik elv is, hogy jobb kérni, mint parancsolni.” (Ellen G. White: *Nevelés*, A helyes fegyelmelés c. fej.)

„Akik szívükben érzik az isteni szeretet késztető – sőt szinte »kényszerítő« – erejét, azok nem azt fogják tudakolni, mi a legkevesebb, amit tenniük kell azért, hogy megfe-

leljenek Isten kívánalmainak. Nem a legkisebb kíváncsi után érdeklődnek, hanem az a céljuk, hogy tökéletes összhangra jussanak Megváltójuk akaratával.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Odaszánás c. fejelet.)

Nem tudjuk, milyen volt Onésimus és a levél fogadtatása Filemon részéről, de érezzük, hogy az igazi szeretet, megbocsátás alkalma lehetett. A teljes szívből való megbocsátáshoz is Istentől jövő szeretetre van szükség. Hihetjük, hogy Filemon, akiben „szeretet és hit volt az Úr Jézus iránt, és minden szentek irányában”, nem úgy fogadta Onésimumat „mint szolgát, hanem szolgánál nagyobb, mint szeretett atyafit”.

„Krisztus kegyelmének csillapító, lágyító hatása kell, hogy formálja és alakítsa a jellemet. Akkor majd tiszta gyönyörűség lesz igazságosnak lenni, szeretni a könyörületet és alázatosan járni Istennel.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, i. m., 168. o.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A kegyelem és az igazság érvényesítése a végítélet során

1 Mi a döntő alapelv a bűnrendezés folyamatában? Hogyan szemlélteti ennek fenntartását a nagy engesztelési nap jelképes szertartása is?

Náh 1,3 ■ „Hosszútűró az Úr és nagyhatalmú, de nem hagy büntetlenül.”

2Móz 34,6-7 ■ „Az Úr elvonult öelötte és kiáltotta: Az Úr, az Úr, irgalmas, kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú. Aki irgalmas marad ezerízíg, megbocsát hamisságot, vétket és bűnt: de nem hagyja a bűnöst büntetlenül, megbünteti az atyák álnokságát a fiakban, és a fiak fiaiban harmad- és negyedízig.”

.....

.....

.....

A VIII. tanulmányban már szó volt róla, hogy 2Móz 34,7-ben a *bűnös* szó nem szerepel az eredeti szövegben, hanem csupán fordítói értelmező kiegészítés. Így helyes tehát az igevers szövege: „Az Úr... megbocsát hamisságot, vétket és bűnt, de nem hagyja büntetlenül.” Éppen ebben van az isteni megváltás nagy titka, hogy Isten a bűnöst felmentő ítéletben részesíti, a bűnét megbocsátja, de büntetlenül nem hagyja, hanem önmagában

bünteti meg. Így lehet Ő igaz, miközben megigazítja azt, aki a Jézus hitéből való (Rm 3,26), így lehet egyszerre nagy irgalmas-ságú és igazságú.

A nagy engesztelési nap (3Móz 16. fejjel) jelképes eseménysorozatának a tanítása szerint három útja lehet a bűnrendezésnek:

- Ha a bűnös nem tanúsít megbánást, nem igényli Isten kegyelmét, bűnei bocsánatát, neki kell elviselnie azok büntetését, a második feltámadás utáni ítélethirdetés nyomán (vö. Jel 20,15).

- Ha a bűn elkövetője szembefordul bűnével, megvallja hitét Jézus érte is hozott helyettes áldozatában, és hitét mindvégig megtartja – azaz egyetlen törvényszegés sem maradt megvallatlanul, valamint bűnbocsánatért való folyamodás nélkül – akkor a mennyei vizsgálati ítélet során felmentő ítéletben részesül. Bűneit azok közzé a bűnök közé számítják, amelyekért Krisztus elszenvetde a büntetést, ezért neki nem kell azokért bűnhődni. Továbbá bűnei még Sátánra mint felbujtóra is átháríthatnak. Az isteni igazságszolgáltatás azt kívánja, hogy a Kisértő is bűnhődjék azokért a bűnökért, amelyekre rávett embereket, akik azonban utóbb, szívük szerint nem azonosultak azzal (vö. Ezék 18,21–22).

- Ha a bűnös igényelte ugyan Isten kegyelmét, akár gyakorta is, de nem érzett igazi hálát a méltatlanul elnyert kegyelemért, nem készítette őt arra, hogy indítékait és cselekedeteit összhangba hozza Istennel, illetve kérje a Szentlélek munkálkodását szívében ennek érdekében, akkor a vizsgálati ítélet bűnei eltörlésére méltatlannak nyilvánítja őt, csak a második feltámadásban lesz része, és neki is magának kell viselnie bűnei büntetését (vö. Ezék 18,24).

„Amikor a jelképes szolgálat főpapja belépett a szentek szentjébe, egész Izráelnek Isten előtt mélységesen meg-alázkodva kellett elhelyezkednie a templom körül, hogy bűneikre bocsánatot kapva, Izráel közösségének tagjai maradhassanak. Mennyivel fontosabb, hogy most, a valóságos

engesztelési napon megértsük Főpapunk munkáját, és tudjuk, mit kell tennünk.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/ Korszakok nyomában, A szentek szentjében* c. fej.)

2 Hogyan biztosítja az „igaz Bíró” (2Tim 4,8) személye is a kegyelem és az igazság maradéktalan érvényesítését a végső ítéletben?

Jn 5,22–27 ■ „Az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta... és hatalmat adott neki az ítélettelre is, mivelhogy Emberfia.”

2Kor 5,10 ■ „Mindnyájunknak meg kell jelennünk Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-ki megjutalmaztassék aszerint, amiket e testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt.”

Ap csel 17,30–31 ■ „E tudatlanság idejét azért elnézve Isten, most parancsolja az embereknek, mindenkinek mindennütt, hogy megtérjenek, mivel rendelt egy napot, melyen megítéli majd a föld kerekességét igazságban egy férfiú által, akit arra rendelt...”

.....
.....
.....

Jézus földi szolgálata idején „teljes volt kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1,14), és Ő nem változik: „tegnap, ma és örökké ugyanaz” (Zsid 13,8). Az ítéletben sem tagadja meg magát (2Tim 2,13), változatlan marad a bűn, az igazságtalanság, a hamisság és a képmutatás iránti gyűlölete (Jn 2,13–17; Mt 21,12–13; Mt 23. fej.), de a bűnbánó bűnös iránti irgalmassága, szeretete is (Jn 8,1–11).

„Közülünk való fog megítélni bennünket, aki abszolút tökéletes ugyan, mégis a testvérünk volt, mert földi életében közvet-

len tapasztalatból ismerte indulatainkat, kísértéseinket, félelmeinket. Ő ítél meg bennünket, aki mindent tud az emberi életéről. Ilyen módon az ítélet pártatlan és csalatkozhatatlan lesz.« (Paul Vallotton)

Az Atya – az élet nagy adományozója – megadta a jogot a Fiúnak arra, hogy akiknek csak akar, életet adjon. Krisztus adja tehát vissza az életet, az örök életet, azoknak, akik halottak (halálraítéltek) voltak vétkeik és bűneik miatt: Eféz 2,1. Ő támasztja fel a halottakat az utolsó napon (Jn 5,21.25.28). Ugyancsak Ő fogja örökre megsemmisíteni a bűnt és a halált (1Kor 15,24–28).” (Alfred-Felix Vaucher: *Az üdvösség története*, Spalding Alapítvány, 2006)

„Tanításaiban Krisztus arra törekedett, hogy az eljövendő ítéletről és annak nyilvános voltáról mély hatást keltsen. Ez nem néhány ember megítélése lesz, nem is egy nemzeté, hanem valamennyi értelmes, felelős lényé. Az egész világ-mindenség előtt folytatják majd le, hogy az ember Isten iránti szeretete, becsületessége és szolgálata nyilvánvalóvá legyen. Isten fenséges törvénye feltárul, és akik kitartottak a szent előírások elleni dacos lázadásban, megértik, hogy a törvény, amit megutáltak és lábbal tiportak, Isten jellemének alapköve...

Isten minden ítéletet a Fiúra bízott, mert Ő emberi testben megjelent Isten. Isten úgy tervezte, hogy a szenvedők Fejedelme emberi mivoltában az egész világ Bírája lesz. Jézus, aki eljött a mennyből, hogy megmentse az embert az örök haláltól, akit földi törvényszék előtt perbe fogtak, és aki elszenvedte a szégyenletes, megalázó halált a kereszten, egyedül Ő hirdetheti ki a jutalom vagy büntetés ítéletét...

A végső büntetés és jutalmazás napján szentek és bűnösök egyaránt felismerik, hogy akit megfeszítettek, minden élő Bírája... Ünnepelesen komoly lesz a végső döntés napja... Biztosítva van számunkra a próbaidő, lehetőségek és előjogok adtak nekünk, hogy elhívásunkat és kiválasztá-

sunkat biztossá tegyük. Hogyan értékeljük ezt a drága időt, és hogyan használunk fel minden Istentől kapott talentumot, hogy hűséges sáfárok lehessünk?” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1898. november 22.)

3 Miért különös kegyelem, hogy az Isten háza felett zajló ítéletben (1Pt 4,17–18) a magukat Isten gyermekeinek vallóknak nem kell jelen lenniük? Miért nem csorbul ebben az eljárásban az igazság?

Dn 7,9–14 ■ „Néztem, míg királyi székek tétettek le, az Öregkorú leült, ruhája hófehér, fejének haja, mint a tiszta gyapjú, széke tüzes láng, ennek kerekei égő tűz. Tűzfolyam folyt és jött ki az Ő színe felől, ezerszer ezren szolgáltak neki, és tízezerszer tízezren álltak előtte, ítézők ültek le, és könyvek nyitottak meg... Láttam éjszakai látásokban, és íme az ég felhőiben mint valami Emberfia jött. Az Öregkorúhoz ment, elébe vitték Őt. Adott neki hatalmat, dicsőséget, országot, hogy minden nép, nemzet és nyelv neki szolgáljon. Hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik, és országa meg nem rontatik.”

Mk 15,3–5 ■ „Erősen vádolták őt a főpapok. Pilátus pedig ismét megkérdezte őt, mondván: Semmit sem felelsz? Íme, mennyi tanúbizonyságot szólnak ellened! Jézus pedig semmit sem felelt, annyira hogy Pilátus elcsodálkozott.”

.....
.....
.....

„Így tárul a próféta szeme elé az a kiemelkedő, ünnepléses nap, amelyen az egész föld Bírája megvizsgálja az

emberek életét és jellemét, mindenkinek »cselekedetei szerint fizet«. Az Öregkorú: Isten, az Atya... Ebben a leírásban nem Krisztus második adventjéről van szó, hanem arról, hogy Jézus a mennyben az Öregkorúhoz megy, hogy átvegye a hatalmat, a dicsőséget és az országot, amelyet – közbenjárói munkája befejeztével – ad neki Isten. A prófécia szerint ez az esemény a 2300 nap végén valósul meg, azaz 1844-ben, nem pedig a második advent idején. Nagy Főpapunk a mennyei angyalok kíséretében belép a szentek szentjébe, és ott megjelenik Isten színe előtt, hogy elkezdje az emberért végzett szolgálatának utolsó szakaszát – a vizsgálati ítéletét és az engesztelést mindazokért, akikről bizonyosodik, hogy részesülhetnek áldásaiban.

A jelképes szolgálat idején csak azokért folyt az engesztelés, akik előzőleg bűneiket megbánva és megvallva Isten elé léptek, és bűneik a bűnért hozott áldozat vére útján átkerültek a szenthelyre. Azon a súlyos napon, a végső engesztelés és vizsgálati ítélet napján Jézus csak azoknak az ügyével foglalkozik, akik magukat Isten gyermekeinek vallották...

Az ítéletre kijelölt időben – a 2300 nap végén, azaz 1844-ben – elkezdődött a vizsgálat és a bűnök eltörlése. Azoknak, akik valaha is magukra vették Krisztus nevét, át kell esniük az alapos vizsgálaton. Mind az élőket, mind a holtakat megítélik »azokból, amik a könyvekbe voltak írva, az ő cselekedeteik szerint.« (Ellen G. White: *A nagy küzdelem / Korszakok nyomában*, A vizsgálati ítélet c. feje.)

Jézus a kihallgatásai során azért hallgatott, mert a kárhoztatás és az elítéltetés „gyalázatát” (Zsolt 69,21), ami a kárhozat büntetésének egyik része lesz (Jel 20,12–13), helyettesként viselte el.

„A kihallgatások elszenvedése tehát a büntetés egy részét jelentette Jézus számára, amelyet a bűnös emberiség helyett Megváltóként hordozott el. Amikor ezt a történetet végigkísér-

jük, gondoljunk mindig arra, hogy Jézus milyen »gyalázat« elszenvetésétől mentett meg minket helyettes áldozata által. A jogszerű igazság azt követelné, hogy egy napon szembetaláljuk magunkat Isten ítéletével. El kellene szenvednünk azt, hogy nyilvánosan feltárul összes törvényszegésünk és titkos bűnünk. Viselnünk kellene ezek szégyenét az igaz Isten tekintete és a világmindenség értelmes lényei előtt. Át kellene élnünk a reánk vonatkozó ítéletet, a »méltó a halálra« megállapítás kihirdetését. Milyen csodálatos, hogy nekünk soha nem kell elviselnünk mindezt, ha Krisztusban való hit által bűnbocsánatot nyerünk!» (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Bp., 2004, 322. o.)

4 Hogyan gyakorol Jézus kegyelmet, egyúttal érvényesíti az igazságot, amikor a felmentő ítéletben részesült megváltottakat is bevonja a végső egyetemes ítélet második szakaszába?

Jel 20,4-5 ■ „Majd királyi székeket láttam, leültek azokra, és ítélettétel adatott nekik. [Láttam] azokat, akiknek fejüket vették Jézus bizonyágtételéért és Isten beszédéért, majd azokat, akik nem imádták a fenevadat, sem annak képmását, és nem vették a homlokukra és a kezükre a fenevad bélyegét. Éltek és uralkodtak Krisztussal ezer esztendeig. A többi halottak nem elevedtek meg az ezer esztendő elmúltáig.”

1Kor 6,1-3 ■ „Merészel valaki közületek, ha peres dolga van a másikkal, az igaztalanok előtt törvénykezni, és nem a szentek előtt? Nem tudjátok-e, hogy a szentek a világot ítélik meg? És ha ti ítéletek meg a világot, méltatlanok vagytok-e a legkisebb dolgokban való ítélettételre? Nem tudjátok-e, hogy angyalokat fogunk ítélni, nemhogy élet-szükségre való dolgokat?

.....

.....

Pál apostol kijelentése szerint nem csupán a mártírokat és a végidő állhatatos hívőit vonja be Jézus az ítéletbe, hanem mindazokat, akiknek az „első feltámadásban” (Jel 20,6), az „élet feltámadásában” (Jn 5,29) volt részük, vagyis valamennyi megváltott, üdvösséget nyert embert. S mekkora kegyelem, ajándék és egyben kiváltság is lesz megismerni a „mély és elrejtett dolgokat” (Dn 2,22). Meglátni azt, hogy Isten hányszor akarta azoknak az embereknek az üdvösségét is, akik végül nemet mondtak arra (Mt 23,37). Megérteni azt, hogy „Isten világosság, és nincs őbenne semmi sötétség” (1Jn 1,5), hogy semmiképpen nem felelős a bűn történelméért, és azért, hogy emberi életek vesznek el.

„»A világ megítélése« bizonyára az egész történelem és üdv-történet erkölcsi-hitbeli kiértékelését jelenti majd. Az itt említett angyalok nyilván »a bűnbeesett angyalok, Sátán angyalai« (2Pt 2,4; Jel 12,7). Az »ítélettétellel adatott nekik« kijelentést semmiképpen sem érthetjük úgy, hogy ők maguk ítélnének – többek között egykori ellenségeik felett. Az ítékezés jogát az Atya »egészen Krisztusnak adta« (Jn 5,22.27) ...Az üdvözült emberek részvétele a végső igazságszolgáltatásban bizonyára abban áll, hogy Isten beavatja őket ítéletei indoklásába: »nyilvánvalóvá lesznek« előttük Isten ítéletei, azok igazságossága, amint az Írás mondja (Jel 15,3-4)...

Életük, sorsuk azonban összefonódott a kárhozottakéval a Földön, és most az azok feletti ítélethozatal tanulságait látva, bizonyára feltárulnak előttük saját életük emlékei is – vétkeik, balgaságaik, valamint Isten megmentő kegyelmének a csodái. Kétségtelenül roppant tanulságot, hatalmas lelki fejlődést jelent számukra az ítéletben való részvétel, amely egyre nagyobb és mélyebb hálára indítja őket Isten iránt.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, IV. köt., Spalding Alapítvány, Bp., 2011, 246-247. o.)

5 Hogyan érvényesül az igazság azok ítéletében, akik „nem akarnak megváltozni és nem félik Istent” (Zsolt 55,20)?

Jel 20,12–13 ■ „Láttam a halottakat, nagyokat és kicsinyeket, állni Isten előtt, és könyvek nyitattak meg, majd egy másik könyv nyitattott meg, amely az élet könyve, és megítéltettek a halottak azokból, amik a könyvekbe voltak írva, az ő cselekedeteik szerint. A tenger kiadta a halottakat, akik őbenne voltak, és a halál és a sír is kiadta a halottakat, akik önáluk voltak, és megítéltettek mindnyájan az ő cselekedeteik szerint.”

Lk 12,47 ■ „Amely szolga tudta az ő ura akaratát, és nem végezte el, sem annak akarata szerint nem cselekedett, sokkal büntettedik meg. Aki pedig nem tudta, és büntetésre méltó dolgokat cselekedett, kevesebbel büntettedik. Valakinek sokat adtak, sokat követelnek tőle, és akire sokat bíztak, többet kívánnak tőle.”

.....

.....

„Az egész gonosz világ a menny kormányzásával szembeni lázadása miatt Isten ítélőszéke előtt áll. Nincs senki, aki ügyüket védené. Nincs mentségük. A rájuk kimondott ítélet: örök halál. Ekkor mindenki előtt világossá válik, hogy a bűn következménye nem a csodálatos függetlenség, nem az örök élet, hanem rabság, romlás és halál. A gonoszok látni fogják, mit vesztek lázadó életükkel. Az »igen-igen nagy örök dicsőséget« (2Kor 4,17) semmibe vették, amikor Isten felkínálta nekik. De milyen kívánatosnak tűnik most! »Mindez az enyém lehetett volna – kesergi az elveszett ember –, de én eldobtam magamtól. Ó, micsoda elvakultság! Nyomorúsággal, gyalázzal és reménytelenséggel cseréltem fel a békessé-

get, boldogságot és dicsőséget.« Belátják, hogy Isten jogosan rekeszti ki őket a mennyből. Életükkel ezt vallották: »Nem akarjuk, hogy Ő [Jézus] uralkodjék rajtunk!« A gonoszok megigézve nézik Isten Fiának koronázását. Látják kezében a mennyei törvénytáblákat – a tilalmakat, amelyeket semmibe vettek. Tanúi a megváltottak csodálatának és elragadtatott imádatának, és miközben az ének hangja végigzúg a városon kívül rekedt tömeg felett, egy emberként kiáltják: »Nagyok és csodálatosak a Te dolgaid, mindenható Úr Isten; igazságosak és igazak a Te útjaid, óh szentek Királya!« (Jel 15,3) – és térdre hullva imádják az élet Fejedelmét.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A küzdelem véget ér c. fej.)

A bűnök büntetésének konkrét végrehajtásáról Isten nem adott részletes kinyilatkoztatást, de az több kijelentésből is egyértelmű, hogy lesznek különbségek. Lesznek, akik kevesebbel, és lesznek, akik sokkal büntetettnek. S ez így igazságos, hiszen borzalmas gonoszságokat követtek és követnek el ma is emberek ebben az életben, látható következmények nélkül. Azonban semmi sem kerüli el Isten figyelmét, és mindenki a „cselekedetei szerint” fog megítéltetni, s fogja azokért a büntetést elszenvedni.

Az igazság érvényesül a tekintetben is, hogy a büntetés egyes esetében ugyan súlyos lehet, de senki sem fog egy rövid élet bűneiért az örökkévalóságon át szenvedni.

6 Hogyan érvényesül Isten kegyelme az „Isten evangéliumának nem engedelmességek” végső sorsában (1Pt 4,17)?

Jel 20,14–15 ■ „A sír pedig és a halál vették a tűz tavába. Ez a második halál, a tűz tava. És ha valaki nem találtatott beírva az élet könyvében, a tűz tavába vettetett.”

Vö. Ésa 26,10 ■ „Ha kegyelmet nyer a gonosz, nem tanul igazságot, az igaz földön is hamisságot cselekszik, és nem nézi az Úr méltóságát.”

.....

.....

.....

Isten kegyelmet gyakorol, amikor visszaveszi az élet jogát azoktól, akik ebben az életben nem törekedtek összhangra jutni vele. Sajnos a mennyben sem törekednének erre, csak szenvednének Isten, az Ő Fia és a szent angyalok jelenlétében. Ott folytatnák életüket, ahol abbahagyták: Isten akarata semmibe vételeben, vagy éppen a konkrét lázadásban Őellene (vö. Jel 20,7–9).

„Bűntelen állapotában boldog közösséget ápolt az ember azzal a Valakivel, »akiben a bölcsesség és az ismeret minden kincse van elrejtve« (Kol 2,3). Bűne elkövetése után azonban már nem talált örömet a szentségben, és azon igyekezett, hogy elrejtőzzék Isten színe elől. Az újjá nem született szív ma is ebben az állapotban van. Mivel nincs összhangban Istennel, nem talál örömet a vele való közösségben. A bűnös nem tud boldog lenni Isten jelenlétében, visszariadna a szent lényekkel való közösségtől. Még ha engedélyt nyerne is, hogy belépjen a mennybe, nem lenne öröm számára. Az önzetlen szeretetnek az a légköre, ami ott uralkodik – mivelhogy ott minden szív együtt dobog Isten végtelen szeretetével – nem találna visszhangra lelkében. Gondolatai, érdekei, indítékai ellentétesek lennének azokkal a gondolatokkal, érdekekkel és indítékokkal, amelyek a menny bűntelen lakóit uralják. Disszonáns hang lenne a mennyei dallamban. Kínszenvedés helye volna számára a menny, mert elrejtőzni kívánna az elől a Valaki elől,

aki a menny világossága, örömének forrása és középpontja. Nem Isten önkényes határozata zárja ki a bűnösöket a mennyből, hanem saját alkalmatlanságuk rekeszti ki őket a mennyei lények közösségéből. Isten dicsősége megemésztő tűz lenne számukra. Üdvözlénék a megsemmisítő pusztulást, csak hogy elrejtőzhessenek annak tekintete elől, aki meghalt értük, hogy megváltsa őket.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, A bűnösnek Krisztusra van szüksége c. fej.)

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

A kegyelem és az igazság érvényesítése a hét utolsó csapás kitöltésekor

„Atyánk dicsősége, hogy kegyelmes, türelemmel, kedvességgel, jósággal és igazsággal teljes. De a bűnös megbüntetésében láthatóvá váló igazságosság éppolyan bizonyosan az Úr dicsőségének és kegyelmének a megnyilatkozása.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1904. március 10.)

I Ki tölti ki a hét csapást? Milyen mennyei esemény után következik ez be?

Jel 15,1-8 ■ „Láttam a mennyben más nagy és csodálatos jelet, hét angyalt, akinél volt a hét utolsó csapás, mert az által teljeseedett be az Istennek haragja. Ezek után láttam, íme megnyitattott a mennyben a bizonyágtétel sátorának temploma, kijött a templomból a hét angyal, akinél a hét csapás volt, tiszta és fehér gyolcsba öltözve, és mellüknel arany övekkel körülövezve. Egy a négy élőlény közül adott a hét angyalnak hét arany poharat, amely az örökkön-örökké élő Istennek haragjával teljes volt. Megtelt a templom füsttel, Isten dicsősége és ereje miatt, és senki a templomba be nem mehetett, mígnem a hét angyal hét csapása bevégeztetik.”

.....

.....

A hét csapás Isten igazságos ítélete az égis erő gonoszság miatt, melyet az angyalok akkor töltenek ki a földre, amikor a mennyei szentélyben befejeződik a közbenjárás, lejár a kegyelemidő. A földön beérik a gonoszság, Isten törvényét egyetemlegesen lábbal tiporják, és a bűn a tetőfokára hág, mint Nóé napjaiban, amikor »az emberek szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz« volt (1Móz 6,5).

„Aki közbenjárónk volt, aki minden bűnbánó imát és bűnvallomást hall, akit a fejét övező szivárvánnyal, a kegyelem és szeretet jelképével mutatnak be, hamarosan befejezi munkáját a mennyei szentélyben. Akkor elhagyja a kegyelem és irgalom a trónt, és helyüket az igazság foglalja el. Ő, akire népe várt, magára ölti hatalmát, a legfőbb bírótisztét.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1889. január 1.)

„Isten büntető ítélete azokat fogja sújtani, akik népét sanyargatni és pusztítani akarják. Isten türelme a gonoszok iránt törvényszegésre bátorítja az embereket, de büntetésük nem marad el, és rettenetes lesz, ha soká késik is. »Mint a Perázim hegyén, felkel az Úr, és mint a Gibeon völgyében, megharagszik, hogy megtegye munkáját, amely szokatlan lesz, és hogy cselekedje dolgát, amely hallatlan lesz.« (Ésa 28,21) Irgalmas Istenünknek a büntetés szokatlan tett. »Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában.« (Ezék 33,11) Az Úr »irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú..., megbocsát hamisságot, vétket és bűnt«. »Hosszútűrő az Úr és nagy hatalmú, de nem hagy büntetlenül.« (2Móz 34,67; Náh 1,3) Az igazságos Isten rettenetes dolgokkal fog földre tiport törvényének érvényt szerezni. A törvényszegőre váró büntetés súlyosságára abból következtethetünk, hogy az Úr nem siet az ítéletet végrehajtani. A nemzet, amelynek Isten sokáig tűr, és amelyre nem sújt

le addig, míg be nem tölti gonoszsága mértékét, végül ki fogja inni a harag poharát, amelybe nem vegyül irgalom.”
(Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. fej.)

Ugyanakkor Isten kegyelme is nyilvánvaló lesz, mert a nyomorúságos időben is védeni fogja népét, miként az egyiptomi kivonulás előtti tíz csapás idején is tette. „Azon a napon, azt mondja a Seregek Ura, amelyet én szerzek, tulajdonommá lesznek és kedvezek nekik, amint ki-ki kedvez a fiának, aki szolgálja őt. Megtértek és meglátjátok, hogy különbség van az igaz és a gonosz között, Isten szolgálja és aközött, aki nem szolgálja őt.” (Mal 3,17–18) Isten népe a hét csapás kitöltése előtt elnyerte a késői esőt, amely lehetővé tette az üzenet eljuttatását a Föld minden részébe, és tartalék erővel övezi fel őket a hét csapás nyomorúságos idejére, amikor közbenjáró nélkül kell megállni. Tehát a hét csapásban is együttesen nyilvánul meg Isten igazsága és kegyelme, ahogy Jelenések könyve 15. fejezete is bizonyosságot tesz erről: „Éneklik Mózesnek, Isten szolgájának énekét, és a Bárány énekét, ezt mondván: Nagyok és csodálatosak a te dolgaid, mindenható Úr Isten, igazságosak és igazak a te útjaid, óh, szentek Királya! Ki ne félne téged, Uram! És ki ne dicsőítené a te nevedet? Mert egyedül vagy szent. Eljönnek mind a népek, és lehajolnak előtted, mert a te ítéleteid nyilvánvalókká lettek.” (Jel 15,3–4)

2 Kiket sújt az első csapás? Miként nyilvánul meg ebben az igazság mellett a kegyelem is?

Jel 16,1–2 ■ „Hallottam nagy szózatot a templomból, amely mondta a hét angyalnak: Menjetek el, és töltsétek ki a földre Isten haragjának hét poharát! Elment azért az első, kitöltötte az ő poharát a földre, és támadt gonosz, ártalmas fekély azokon az embereken, akiken volt a fenevad bélyege, és akik imádták annak képét.”

.....

.....

Isten végtelen kegyelmét láthatjuk abban, hogy mielőtt lezárna a kegyelemidőt, közvetlenül előtte a késői eső erejével hirdett utolsó üzenetet eljuttatja a Föld minden lakosához, és lehetősége lesz mindenkinek választani Isten tiszta üzenete és a hamis evangélium között, a Teremtő parancsolatai és az emberi rendelkezések között. Isten hatalmas erővel késztet a Szentlelke által az igazság elfogadására, Sátán pedig mindent megtesz, hogy az embereket elhitesse, hogy ne az igazat válasszák. Így lesz az, hogy csak két osztálya lesz az emberiségnek: az élő Isten pecsétjét homlokukon viselő, és a fenevad bélyegét hordozók.

„Hamarosan eljön az idő, amikor a Föld minden lakója állást foglal a mennyei kormányzat mellett vagy ellen.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VII. köt., 141. o.)

„Jézus mindaddig nem hagyja el a szentek szentjét, amíg minden egyes lélek esete végleg el nem dőlt, akár örök életre, akár kárhozatra. Isten haragja mindaddig nem zúdul a földre, amíg Jézus be nem fejezi munkáját a szentek szentjében, amíg a papi ruhát le nem veti, és fel nem veszi az igazságszolgáltatás köntösét. Akkor Jézus megszűnik közbenjárni Isten és emberek között, és Isten sem habozik többé, hogy kiöntse elegyítetlen haragját mindazokra, akik igazságát elvetették.” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 36. o.)

Isten nem azért zárja le a kegyelmi időt, mert elfogy a türelme – „Hát türelmetlen-e az Úr lelke, avagy ezek-e az ő cselekedetei? (Mik 2,7) –, hanem akkor fejezi be Jézus a közbenjárást, amikor már nincs több megtérő. Akkor, ha még tovább tartaná is a lehetőséget, akkor sem térne meg már több ember. Ezek után

viszont „az Úr szélvésze, haragja tör elő, és a rohanó szélvész a hitetlenek fejére zúdul” (Jer 30,23).

Isten nem enged a hét csapás nyomorúságába egy embert sem, mielőtt nem figyelmeztette, kérlelte volna, időt és lehetőséget adva a megtérésre. De azt követően a kegyelmet makacsul visszautasítóknak el kell szenvedniük az Úr büntetését, amely már nem lesz kegyelemmel elegyítve. Az első csapás, az ártalmas fekélyek egyetemlegesek lesznek az egész világon, mindenki részese lesz, akin a fenevad bélyege lesz. Ezek a fájdalmas, szörnyű fekélyek nem múlnak el a következő csapások alatt, ahogy ezt az ötödik csapás leírásánál láthatjuk (Jel 16,10–11).

3 Milyen minden elképzelést felülmúló szenvedést fog jelenteni a második, harmadik és negyedik csapás?

Jel 16,3–9 ■ „A másik angyal is kitöltötte az ő poharát a tengerbe, és olyanná lett, mint a halott vére, és minden élő állat meghalt a tengerben. A harmadik angyal is kitöltötte az ő poharát a folyóvizekbe és a vizek forrásaiba, és lett vér. Hallottam, hogy a vizek angyala ezt mondta: Igaz vagy, Uram, aki vagy és aki voltál, te Szent, hogy ezeket ítélted. Mivelhogy szentek és próféták vérént ontották, vért adtál nekik inni, mert méltók arra. Hallottam, hogy más az oltártól ezt mondta: Jól van, Uram, mindenható Isten, igazak és igazságosak a te ítéleteid. A negyedik angyal is kitöltötte az ő poharát a napra, és adatott annak, hogy az embereket tikkassza tűzzel. Tikkadtak az emberek a nagy hőség miatt, és Isten nevét káromolták, akinek hatalma volt e csapásokon. Nem tértek meg, hogy neki dicsőséget adjanak.”

.....

.....

Ezek a csapások egyrészt a megsokasodott bűn, a Föld ember általi pusztításának a következményei (ennek jeleit mindannyian láthatjuk már a felborult természetben, időjárásban), másrészt Isten büntetése is.

„Ezek a csapások nem egyetemesek, különben a föld lakói mind elpusztulnának. De ilyen szörnyű csapásokról halandó ember soha nem hallott. Azok a büntetések, amelyek a kegyelemidő lezárta előtt sújtották az embereket, mind kegyelemmel voltak elegyítve. A közbenjáró Krisztus vére pajzsként védte a bűnöst bűnének teljes büntetésétől, de a végítéletkor Isten irgalom nélkül önti ki haragját...

A harmadik csapást kitöltő angyal egyértelművé teszi, miért igazságos ez a büntetés Isten részéről, hogy »a folyóvizek« és »a vizek forrásai« vérré váltak. Bármennyire iszonyúak is ezek a büntetések, Isten igazságosságához nem fér kétség. Isten angyala kijelenti: »Igaz vagy, Uram... hogy ezeket ítélted, mivelhogy szentek és próféták vérét ontották, vért adtál nekik inni, mert méltók arra.« (Jel 16,5–6) Akik Isten népét halálra ítélik, éppolyan bűnösök vérük ontásában, mint ha saját kezükkel ölték volna meg őket.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. feje.)

E csapások kitöltésének szörnyű következményeiről Habakuk prófeta így jövendölt: „A fügefá nem fog virágozni, a szőlőkben nem lesz gyümölcs, megcsal az olajfa termése, a szántóföldek sem teremnek eleséget, kivész a juh az akolból, és nem lesz ökör az istállóban.” (Hab 3,17) De Isten népe szenvedés és üldöztetés árán is Istenhez, az Ő Igéjéhez ragaszkodik, „örvendezni fognak az Úrban, és vigadni szabadításuk Istenében” (Hab 3,18).

„Isten népe sem menekül meg a szenvedéstől. Üldözni és nyomorgatni fogják őket, nélkülözni és éhezni fognak, de nem pusztulnak el. Az az Isten, aki Illésről gondot viselt,

egyetlen önfeláldozó gyermekét sem hagyja magára. Aki számon tartja fejük hajszálait, gondja lesz rájuk, és az éhínség idején is eledelt ad nekik. Míg a gonoszok az éhségtől és a ragálytól elpusztulnak, az igazakat angyalok védik, és betöltik szükségleteiket. Annak szól az ígélet, »aki igazságban jár«: »Kenyérét megkapja, vize el nem fogy.« (Ésa 33,15–16) (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. fej.)

Az isteni védelmet látni fogják a kegyelmet visszautasítók, és ez kétféle magatartást is kivált tömegekből. Ekkor fog teljesedni Ámós próféta jövendölése: „Íme, napok jönnek, azt mondja az Úr Isten, és éhséget bocsátok e földre, nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Úr beszédének hallgatása után. Vándorolni fognak tengertől tengerig, és északtól fogva napkeletig. Futkosnak, hogy keressék az Úr beszédét, de nem találják meg.” (Ámós 8,11–12)

„Tömegek fognak vágyakozni Isten kegyelmének védelme után, amelyet oly sokáig semmibe vettek.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. fej.)

„A csapások hullottak a Föld lakóira. Néhányan vádolták Istent, és átkozták Őt. Mások az Úr népéhez rohantak, és kérték, tanítsák meg őket, hogyan menekülhetnének meg az ítéletektől. De a szenteknek nincs több mondanivalójuk számukra. Már elsírták utolsó könnyüket a bűnösökért, elmondták az utolsó kétségbeesett imát, elhordozták az utolsó terhet, és beszámoltak az utolsó figyelmeztetésről is.” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 281. o.)

Az Isten irgalmas, kegyelmes, de teljesen igazságos is, amikor ezen tömegek felé nincs több megtérésre hívó üzenete. Ugyanis az ő kétségbeesésük kaini, ézsauai, júdási bűnbánat, ami a következményektől való félelem, de nem az igazi megváltozás, meg-

térés vágya. Ők ezt már végleg visszautasították. Tömegek viszont Isten népét vádolják a csapásokért, amiként történt ez Illés idejében is (vö. 1Kir 18,17).

4 Miért teljesen igazságos az ötödik csapás is? Kiket ér ez a büntetés?

Jel 16,10–11 ■ „Az ötödik angyal is kitöltötte az ő poharát a fenevad királyiszékére, lett az ő országa sötét, és rágták nyelvüket a kín miatt. Káromolták a menny Istenét az ő kínjaik, fekélyeik miatt, és nem tértek meg cselekedeteikből.”

.....

.....

.....

Az ötödik csapás a fenevad királyiszékét éri, a fenevadat, aki hitetésével magával vonta emberek tömegeit: „Csodálván, az egész föld követte a fenevadat... Imádják őt a föld minden lakosai, akiknek neve nincs beírva az élet könyvébe, amely a Bárányé, aki megöletett, e világ alapítása óta.” (Jel 13,3.8) A hitetőre Isten külön csapást mér, amelynek előképe az egykor Egyiptomot ért kilencedik csapás (lásd 2Móz 10,21–23). Úgy tűnik, ez a csapás mintegy jelképezi azt a sötétséget, amit ez a fenevad a világra árasztott. Isten szemében a legnagyobb bűn a mások félrevezetése, kárhozatba vitele. Amiként Sátán büntetése sokkal nagyobb lesz, mint azoké, akiket elcsábított, így a fenevad büntetése is nagyobb lesz, mint az általa elhitetetteké. Már Jel 13,10-ben jelzi az Ige a fenevaddal kapcsolatban: „Ha valaki fogságba visz mást, ő is fogságba megy, ha valaki fegyverrel öl, fegyverrel kell annak megöletni.”

Bár óriási lesz a hitetés, az elhíttettek maguk is felelősek elveszésükért.

„Az ítélet nem azért fog kárhozható embereket, mert lelkiismeretesen elhítték a hazugságot, hanem mert nem hitték el az igazságot. Mert elmulasztották megismerni az igazságot.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 55. o.)

„Különösen ünnepélyesen hangzik az apostol kijelentése azokról, akik nem akarják befogadni »az igazság szeretetét«. Azokról, akik az igazság üzenetét tudatosan elvetik, ezt hirdeti: »Ezért bocsátja rájuk Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak, hogy kárhoztassanak mindazok, akik nem hittek az igazságnak, hanem gyönyörködtek az igazságtalanságban.« (2Thess 2,11)

Az emberek nem mellőzhetik büntetlenül a figyelmeztetéseket, amelyeket Isten kegyelemből küld nekik. Akik állhatatosan elzárkóznak a figyelmeztetések elől, azoktól Isten elvonja Lelkét, és átengedni őket a csalásnak, amelyet annyira kedvelnek.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 266. o.)

„Azok az emberek, akik kényelemből és előrelátásból azért hanyagolják el Isten Szavát, hogy ne kerüljenek szembe a világgal, kárhozatos eretnokséget fognak vallásos igazságként elfogadni. Akik pedig szántszándékkal megtagadják az igazságot, a tévedés minden elképzelhető formáját elfogadják. Aki borzadva tekint az egyik csalásra, talán könnyűszerrel elfogadja a másikat...

Amikor az emberek elutasítják Isten Igéjének tanításait, az Úr visszavonja Lelkét, és megengedi, hogy kívánságaik szerint tévelyegjenek.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Sátán csapdái és A szentek szentjében c. fejezet.)

5 Milyen módon mutatja a hatodik csapás, hogy a tömegek eljutottak a gonoszság csúcsára, és teljesen igazságos a rájuk mért isteni ítélet?

Jel 16,12–16 ■ „A hatodik angyal is kitöltötte az ő poharát a nagy folyóvízre, az Eufráteszre, és kiszáradt annak vize, hogy a napkelet felől jövő királyoknak út készítettessék. Láttam a sárkány szájából, a fenevad szájából és a hamis próféta szájából három tisztátalan lelket kijönni, a békákhoz hasonlókat, mert ördögi lelkek azok, akik jeleket tesznek, akik elmennek a föld és az egész világ királyaihoz, hogy egybegyűjtsék őket a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára. Íme eljövök, mint a tolvaj. Boldog, aki vigyáz és őrzi az ő ruháit, hogy mezítelenen ne járjon, és meg ne lássák az ő rútságát. Egybegyűjtötték azért őket a helyre, amelyet zsidóul Armageddonnak neveznek.”

.....

.....

.....

Hatalmas, világméretű összefogás jön létre annak érdekében, hogy megsemmisítsék azokat, akik miatt – szerintük – a csapások érik a Földet. Ezt mindenki támogatni fogja, hiszen az lesz a hitetés, hogy ezáltal menekülhet meg a Föld. Egybegyűjtik a népeket a nagy csatára, az armageddoni küzdelemre. Ez nem egy adott helyszínen megrendezendő ütközet lesz, hanem egy egész világot érintő rendelet születik, hogy azokat, akik szerintük makacsul ellenállnak, és nem hajlandók Babilon rendelkezéseit, a meghamisított szombatot elfogadni, meg kell semmisíteni. Armageddon jelentése: Megiddó hegyei, és arra a két nevezet

tes ütközetre utal, amely a Megiddó síkság két hegyén, a Tábor- és a Kármel-hegyen történt. Mindkét esetben Isten népe, illetve Illés abszolút kisebbségben voltak, és életveszélyesen fenyegették őket, az isteni közbeavatkozás révén azonban azok vesztek el, akik életükre törtek.

„Az emberek azzal vádolják Isten törvényének tisztelőit, hogy csapásokat hoznak a világra. A természet félelmes háborgásaért, az emberek viszálykodásaért, a vérontásért és a mérhetetlen szenvedésért őket okolják.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A nyomorúság ideje c. fej.)

„Ezek a csapások felbőszítették a gonoszokat az igazak ellen. Azt gondolják, hogy mi hoztuk Isten ítéleteit rájuk, és ha megtisztíthatnák tőlünk a világot, akkor a csapások is abbamaradnának. Rendeletet adtak ki a szentek megölésére, akiket ez arra készítetett, hogy éjjel és nappal szabadulásért kiáltsanak. (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 36–37. o.)

„Amikor a diadalittas, gúnyolódó és szitkozódó emberek gonosz tömege már-már ráront zsákmányára, akkor az éj sötétjénél sűrűbb sötétség ereszkedik le. Majd az Isten trónjáról áradó, dicsfényben ragyogó szivárvány jelenik meg, amely átíveli az eget, és mintha körülzárná az imádkozó csoportokat. A dühös tömegeket hirtelen feltartóztatják. A gúnyolódó kiáltások elhalnak. Elfeledkeznek gyilkos haragjuk célpontjairól. Szörnyű balsejtelmek között merednek Isten szövetségének jelére, és szeretnének elrejtőzni megsemmisítő fényessége előtt...

Az Üdvözítő éjfélkor mutatja meg hatalmát népe szabadítására. A Nap megjelenik, és teljes fényében ragyog. Jelek és csodák gyors egymásutánban követik egymást. A gonoszok rémülettel és csodálkozva nézik a jelenetet, miközben

az igazak szent örömmel szemlélik szabadulásuk jeleit... Az égen egy kéz jelenik meg, amely két egymásra hajtott kő-táblát tart. A próféta ezt mondja: »Az egek kijelentik az Ő igazságát, mert Isten bíró.« (Zsolt 50,6) A szent törvény – az Úr igazsága, amely az élet vezérfonalaként hangzott el a Sínai-hegyről, mennydörgés és villámlás közepette – most az ítélet mércéjeként tárul az emberek elé. A kéz szétnyitja a táblákat, és láthatóvá válnak a Tízparancsolat rendelkezései, mintha tüzes tollal írták volna őket. A szavak olyan tisztán rajzolódnak ki, hogy mindenki elolvashatja. Megelevenedik az emlékezet, a babonaság és az eretnecség sötétsége szertefoszlik, és a Föld lakói elé tárul Isten tíz rövid, átfogó és irányadó ígéje.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul c. fej.)

A hatodik csapás az lesz Babilonra nézve, hogy az őket támogató tömegek előtt az isteni közbeavatkozás nyomán lelepleződnek, és „kiszárad az Eufrátesz vize”, azaz elapad a támogatottságuk (vö. Ésa 11,15–16; Jel 17,1.15). Gyilkos tervüket nem tudják végrehajtani, és az általuk elhíttetett emberek ellenük fordulnak, akik félrevezették őket, amint azt Jelenések könyve 18. fejezete leírja. Ez fogja az utat készíteni „a napkelet felől jövő királyok előtt”, azaz a dicsőségben megjelenő Jézus és az Ővele együtt érkező mennyei angyalok előtt.

A hatodik csapás eseményeit vetíti előre Eszter története, amely elmondja a megrázó eseményeket, de a csodálatos szabadulással bátorítást ad, hogy amiképpen megvédte az Úr akkor az övéit, most is „kiszáll néped szabadítására, felkentje segítségére” (Hab 3,13).

„Az Isten népe ellen kiadandó rendelet hasonló lesz ahhoz, amelyet Ahasvérus adott ki a zsidók ellen Eszter idején... A cselszövést Sátán sugallta, hogy eltörölje a Földről azt a népet, amely megőrizte az igaz Isten ismeretét. De a

gonosz tervet meghiúsította a másik hatalom, amely az emberek fiait uralkodik: Isten hatalmas angyalokra bízta népe védelmét.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 450. o.)

„Megtévesztéssel és dühös felhívásokkal fogják felkelteni az emberi indulatokat. Mivel az »így szól a Szentírás« szavakkal nem tudnak a bibliai szombat képviselői ellen semmit sem felhozni, ezért az erőszak eszközével lépnek fel... De azok, akik félik Istent, nem fogadhatják el a Tízparancsolat előírását sértő intézményt. Ezen a csatatéren vívja meg utolsó nagy harcát az igazság a tévelygéssel. Nem lehet kétség a harc kimeneteléről. Ma is, mint Eszter és Márdokeus korában, az Úr megvédi igazságát és népét.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 605. o.)

„Abban az időben felkel Mihály, a nagy fejedelem, aki a te néped fiaiért áll, mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mind ez ideig. Abban az időben megszabadul a te néped, aki csak beírva találta a könyvben.” (Dn 12,1) Isten ellen nem lehet csatát nyerni!

6 Mi történik a hetedik csapás után a földdel?

Jel 16,17–21 ■ „A hetedik angyal is kitöltötte az ő poharát a levegőégre, és nagy szózat jött ki a mennyei templomból a királyiszéktől, amely ezt mondta: Meglett! És lettek zendülések, mennydörgések, villámlások, és lett nagy földindulás, amilyen nem volt, mióta az emberek a földön vannak, ilyen földindulás, ilyen nagy. A nagy város három részre szakadt, és a pogányok városai elestek. A nagy Babilon megemléttetett Isten előtt, hogy adjon annak inni az ő búsult haragja borának poharából. Min-

den sziget elmúlt, a hegyek nem találtattak többé. Nagy jégeső, mint egy-egy tálentom, szállt az égből az emberekre, és káromolták Istent az emberek a jégeső csapásáért, mert annak csapása felette nagy.”

.....

.....

.....

„A föld elhagyott pusztasághoz hasonlított. A földrengés által elpusztított falvak és városok pusztán és romokban heverték. A hegyek elmozdultak helyükről, és hatalmas üregek tátongtak. Repedezett sziklák heverték mindenfelé, amelyeket egyrészt a tenger vetett ki magából, másrészt a hegyekről szakadtak alá. Hatalmas fák gyökerestől kitépve heverték szerte. S ez a föld lesz ezer éven át Sátán és angyalai lakhelye. Ide lesz kötözve, itt kell neki fel- s alá vándorolnia, és látnia Isten törvénye elleni lázadása következményeit. Egy évezreden át élvezheti az átok gyümölcsét, amelyet ő okozott... Rettenetesen szenved Sátán ez idő alatt. Bukása óta mindig fejlesztette gonosz vonásait. De most megfosztatik minden hatalmától és képességétől, és alkalma lesz azon szörnyű szerepe felett elmélkedni, amelyet bukása óta játszott. Egyben félelemmel és remegéssel tekint a jövőbe, amikor elveszi méltó büntetését, nemcsak minden gonoszságáért, melyet ő tett, hanem minden bűnért, melynek elkövetésére uszította az embereket.” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 289–290. o.)

Az Igében háromszor olvassuk azt, hogy *meglett*, a megváltási terv három döntő eseményének megvalósulásakor. Először Jézus mondta ki a kereszten, közvetlenül halála előtt, hogy „elvégeztetett”, azaz meglett. Másodszor a hetedik csapásnál

hangzik majd el, amikor véget ér a nagy küzdelem. Isten véget vet a bűn uralmának ezen a Földön, az övéit megszabadítja, és elkezdődik számukra az örök élet. Majd pedig az ezer esztendő után – amikor végrehajtja az ítéletet a bűnben megkeményedett emberek, valamint Sátán és angyalai fölött, örökre megsemmisítve a gonoszt és újjáteremtve a Földet – harmadszor is elhangzik: „Meglett.” (Jel 21,6)

Az e heti adomány az ifjúsági osztályt támogatja.

Isten kegyelmének és igazságának érvényesülése Jézus dicsőséges visszajövelekor

Jézus második eljövételét „boldog reménység”-nek nevezi a Szentírás (vö. Tit 2,13). Ez az esemény azonban nemcsak Isten kegyelmének, hanem igazságosságának is a megnyilvánulása lesz. Tanulmányunkban azt tekintjük át, hogyan érvényesül a történelem lezárulásakor kegyelem és igazság, amely Istennél mindig elválaszthatatlan.

I Hogyan mutatja be a Szentírás Jézus második eljövételét? Milyen korszak zárul le ekkor?

Mt 24,27–30 ■ „Amiképpen a villámlás napkeletről támad és ellátszik egész napnyugtáig, úgy lesz az ember Fiának eljövetele is. Mert ahol a hulla, oda gyűlnek a keselyűk. Mindjárt pedig ama napok nyomorúságai után a Nap elsötétedik, és a Hold nem fénylik, a csillagok az égről lehullanak, és az egek erősségei megrendülnek. Akkor feltetszik az ember Fiának jele az égen. Akkor sír a föld minden nemzetsége, és meglátják az ember Fiát eljönni az ég felhőiben nagy hatalommal és dicsőséggel.”

Jel 19,14 ■ „Mennyei seregek követték őt fehér lovakon, fehér és tiszta golcsba öltözve.”

Hab 3,3–4 ■ „Isten a Témán felől jön, és a Szent a Párán hegyéről. Dicsősége elborítja az egeket, dicséretével meg-

telik a föld. Ragyogása, mint a Napé, sugarak támadnak kezéből, és ott van az ő hatalmának rejteke.”

.....

.....

(Mit kívánt Jézus érzékelteni a „villámlás” hasonlatával? Milyen állapotba kerül a világ ekkorra? Mi a magyarázat a Jézus által említett sírásra? Kik követik Jézust és miért? Mi lehet a jelentősége annak a mozzanatnak, hogy „sugarak támadnak kezéből”?)

Jézus dicsőséges második eljövételének a tanítása mára elhomályosult még keresztény körökben is. A darwini evolúciós elmélettől befolyásolva sokan hisznek a világ fokozatos megjobbulásában. A Biblia ezzel szemben egy kézzelfogható isteni beavatkozásról tanít, amely a történelem legnyomorúságosabb időszakát zárja le. Jézus személyes, mindenki számára érzékelhető megjelenése azoknak lesz örömhír, akik földi életükben is szoros kapcsolatban álltak vele, mintegy „barátjukként” tekintettek rá (vö. Lk 12,4; Jn 15,15). Az a tény, hogy angyalok sokasága is elkíséri Jézust, egyrészt növeli a visszatérés ünnepélyességet, másrészt kifejezi Isten szándékát a menny és a föld „újragegyesítésére” nézve. Soha azelőtt nem láthatott a világ ilyen méretű angyali sereget!

„Nemsokára keleten megjelenik egy kicsiny fekete felhő. A távolból sötétnek látszó felhő körülveszi a Megváltót. Isten népe ebben a felhőben felismeri az ember Fiának jelét. Ünnepélyes csendben figyelik a Föld felé közeledő és egyre fényesebb és dicsőségesebb felhőt, mígnem nagy fehér felhő lesz belőle, amely megemésztő dicsőségként fénylik. Felette a szövetség szivárványa ível. Jézus hatalmas győzőként lép elő. Most nem »fájdalmak férfiak«-ként jön, hogy

kiigya a szégyen és a szenvedés keserű poharát, hanem a menny és a Föld győzteseként, az élők és holtak bírójaként, aki »hű és igaz«, aki »igazságosan ítél és hadakozik«... A királyt útján szent angyalok hatalmas, megszámlálhatatlan sokasága kíséri. Ajkukon dicsőítő ének, mennyei dallam hangzik. Az égen számtalan tündöklő alak látható – »tíz-ezerszer tízezer és ezerszer ezer«. Emberi tollal nem lehet megrajzolni ezt a képet. Az a tündöklés meghaladja az emberi képzeletet... Amint az »élő« felhő közelebb ér, minden szem meglátja az élet Fejedelmét. Szent fejét nem csúfítja töviskorona. Szent homlokán a dicsőség királyi koronája tündököl. Arca fényesebb, mint a vakító déli Nap.» (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul c. fej.)

2 Mi Jézus eljövételének a legfőbb célja?

Mt 24,31 ■ „Elküldi az ő angyalait nagy trombitaszóval, és egybegyűjtik az ő választottait a négy szelek felől, az ég egyik végétől a másik végéig.”

Ésa 25,9 ■ „Szólnak ama napon: Íme Istenünk, akit mi vártunk, és aki megtart minket, ez az Úr, akit mi vártunk, örüljünk és örvendezzünk szabadításában!”

1Kor 15,51–53 ■ „Íme titkot mondok nektek. Mindnyájan ugyan nem alszunk el, de mindnyájan elváltozunk. Nagy hirtelen, egy szempillantásban, az utolsó trombitaszóra, mert trombita fog szólni, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, és mi elváltozunk. Mert szükséges, hogy ez a romlandó test romolhatatlanságot öltson magára, és e halandó test halhatatlanságot öltson magára.”

(Mi történik a trombitaszó hatására? Mi lesz az angyalok feladata ekkor? Honnan gyűjtik össze a választottakat? Miért szükségeszerű a „romolhatatlanság” és „halhatatlanság” felöltése?)

A végidő eseményeinek ismeretében Jézus visszajövetelét a történelem legnagyobb „mentőakciójának” tekinthetjük. A világ olyannyira ellenségessé vált Isten népe iránt, a természet rendje is olyan mértékig felborult, hogy Istennek személyesen kell beavatkoznia népe megmentése érdekében. Isten a korábban élt igazak feltámasztásával egy nagy sereggé egyesíti a megváltottakat, akik így együtt találkozhatnak Jézussal. A halhatatlanság felöltésével visszanyerik azt az állapotot, amely a bűnesetig az emberi lét természetes velejárója volt. Betegségektől, balesetektől és más tragédiáktól sújtott világunkban valóban nagy örömhír, hogy Isten meg akar szabadítani a bűn minden átkától.

„A Föld rázkódása, a villámok cikázása és az ég zengése közepette hívja elő Isten Fia az alvó szenteket. Kezét az ég felé emeli, és az igazak sírjára tekintve kiáltja: »Ébredjetek, ébredjetek, ébredjetek, ti, akik alusztok a porban, és keljetek fel!« A halottak az egész Földön meghallják ezt a hangot, és akik hallják – minden nemzetségből, ágazatból, nyelvből és népből –, mérhetetlen sokan életre kelnek. A halál tömlőcéből lépnek elő, hervadhatatlan dicsőségben. Lépésük zajától zeng a Föld. »Halál! hol a te fullánkod? Pokol! hol a te diadalmad?« – kiáltják (1Kor 15,55). Az élő igazak és a feltámadt szentek hangja boldog győzelmi kiáltásban olvad össze.

A halottak olyan termettel támadnak fel, amilyennel a sírba szálltak. Ádám is a feltámadt sokaság között áll. Alakja méltóságteljes, alig kisebb, mint Isten Fiáé. Élesen különbözik a későbbi nemzedékektől. Ez is mutatja, hogy az emberiség elkorcsosult. De az igazak az örök ifjúság frissességével és elevenességével támadnak fel. Isten kezdetben nemcsak a maga jellemének, de alakjának és arcának hasonlatosságára is

teremtette az embert. A bűn azonban eltorzította Isten kép-
mását, és majdnem kitörölte az emberből. De Krisztus eljött,
hogy visszaadja azt, ami elveszett. Ő át fogja változtatni a mi
nyomorúságos testünket, és hasonlóvá teszi az Ő dicsőséges
testéhez. A halandó, romlandó test, amelyet eltorzított és
beszennyezett a bűn, tökéletes, szép és halhatatlan lesz.
Minden fogyatékoság és rútság a sírban marad. A rég elvesz-
tett Édenbe – az élet fájához – visszavitt üdvözültek növe-
kedni fognak, mígnem elérik kezdetben kapott méltóságtel-
jes magasságukat. A bűn átkának utolsó maradványa is eltű-
nik, és Krisztus hű gyermekei »az Úr, a mi Istenünk« szépsé-
gét fogják viselni, és testben, lélekben, értelemben Uruk
tökéletes hasonmását fogják tükrözni. Ő, sokat emlegetett,
régóta remélt, türelmetlenül várt, de igazán soha meg nem
értett, csodálatos üdvösség!

Az élő igazak »nagy hirtelen, egy szempillantásban« el-
válnak. Isten szava nyomán megdicsőülnek, Isten halha-
tatlanná teszi őket, és a feltámadt szentekkel együtt elragadja
őket az Úr elé az égbe. Az angyalok »egybegyűjtik az Ő
választottait a négy szelek felől, a Föld egyik végétől a másik
végéig«. A kisgyermekeket szent angyalok helyezik anyjuk
karjába. Barátok, akiket régen elszakított egymástól a halál,
újra találkoznak, hogy soha többé el ne váljanak.” (Ellen G.
White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul c. fej.)

3 Hová léphet be ekkor a megváltottak serege?

Jn 14,2-3 ■ „Az én Atyám házában sok lakóhely van, ha pedig
nem volna, megmondtam volna nektek. Elmegyek, hogy
helyet készítssek nektek. Ha majd elmegyek és helyet ké-
szítetek nektek, ismét eljövök és magamhoz veszek tite-
ket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.”

Mt 25,34 ■ „Akkor ezt mondja a király a jobb keze felől állóknak: **Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettet, a világ megalapítása óta.**”

1Kor 2,9 ■ „Amint meg van írva: **Amiket szem nem látott, fül nem hallott és ember szíve meg sem gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek.**”

Jel 1,5-6 ■ „Annak, aki minket szeretett, és megmosott bennünket a mi bűneinktől az Ő vére által, és tett minket királyokká és papokká az Ő Istenének és Atyjának: **annak dicsőség és hatalom mind örökkön-örökké!**”

.....

.....

.....

.....

(Mire utal Jézus az „Atyám háza” és a „sok lakóhely” kifejezésekkel? Mit jelent, hogy ez az ország már a „világ meg alapítása óta” készen áll? Lehet-e valós képünk Isten országáról?)

Isten szeretetének következő megnyilatkozása az igazak megjutalmazása lesz. Isten értékeli a földi életben tett erőfeszítéseiket, hogy a tőle kapott erőt felhasználva munkálkodtak a saját maguk és más emberek megjobbulásáért. A győzelmi korona és a felkínált ország mutatja, hová akarja Isten felemelni a bűn miatt korábban kimondhatatlan mélységbe került emberi nemzetséget. A mennyben rájuk váró örömeket aligha lehet szavakkal leírni vagy kifejezni.

Luther szerint „nem tudunk többet az örök életről, mint amennyit az anyjuk méhében lévő gyermekek tudnak arról a világról, amelybe belépni készülnek”. Isten tehát bőségesen

kárpótolja őket minden, e földi életben átélt szenvedésért. Gondolkodjunk többet Isten országáról, mert ez a téma képes arra igazán, hogy kiszakítson bennünket a hétköznapi fájdó valóságából!

„A Szent Város a megváltottak elé tárul. Jézus szélesre tárja gyöngykapuit. Az igazság megtartói belépnek rajtuk, és megpillantják az Édent, az ártatlan Ádám otthonát. Halandó fül által soha nem hallott hangon e szavak hallatszanak: »Küzdelmetek véget ért.« »Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettett, a világ megalapítása óta.«

...Jézus leírhatatlan szeretettel köszönti hűséges gyermekeit »Uruk örömében«. A Megváltó boldog, hogy a dicsőség országában láthatja a gyötrelme és megaláztatása árán megmentett lelkeket. Az üdvözültek osztoznak örömében, amikor a szentek között észreveszik azokat, akik imáik, fáradozásuk, szeretetük és áldozatuk nyomán tértek Krisztushoz. A fenséges fehér trón köré gyűlve kimondhatatlan öröm tölti el szívüket, amikor meglátják azokat, akiket ők vezettek Krisztushoz. Látják, hogy e hívők is megnyertek másokat, és az ő gyümölcsök is újakat. Mindnyájan révbe jutottak. Koronájukat Jézus lábához teszik, és dicsérik Őt a végtelen örökkévalóságon át.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul c. fej.)

„Ó, milyen fenséges lesz Őt látni és átélni, hogy megváltottjaként üdvözölnek! Sokáig vártunk, de reménységünk mégsem homályosult el. Ha csupán szépségében látjuk a Királyt, örökre áldottak leszünk. Úgy érzem, mintha hangozatosan kellene felkiáltanom: »Útban vagyunk hazafelé!«” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezetnek*, VIII. köt., 253. o.)

4 Kik lesznek még a tanúi Jézus visszatérésének, és miért?

Mt 26,63–64 ■ „Jézus pedig hallgatott. Felelvén a főpap, mondta neki: Az élő Istenre kényszerítlek téged, hogy mondd meg nekünk, ha te vagy-e Krisztus, Isten Fia? Mondta neki Jézus: Te mondtad. Sőt mondom nektek: Mostantól fogva meglátjátok az ember Fiát ülni Isten hatalmas jobbján, és eljönni az ég felhőiben.”

Jel 1,7 ■ „Íme eljön a felhőkkel, és minden szem meglátja őt, még akik őt átszegezték is, és sír őmiatta e föld minden nemzetsége.”

.....

.....

.....

(Miért tartja Isten fontosnak, hogy ezek az emberek is meglásák Jézus visszatérését? Mit mutat ez Isten bűnnel szembeni magatartásával kapcsolatban?)

Jézus kihallgatásában, megalázásában és keresztre feszítésében részt vevők bűnük arányában kell hogy részesüljenek az ítéltében. Ezért rövid időre visszakapják életüket, és így ők is meglátják Jézus dicsőséges visszatérését. Ítéletüket elkerülheték volna, ha valódi megbánásra jutnak életükben. Ez a mozzanat annak is bizonyosága, hogy Istennél bizonyos tettek nagyobb súllyal esnek a latba. Mennyire vigyáznunk kell, nehogy mi is hozzájáruljunk bármilyen tettünkkel Jézus újbóli meggyalázásához és keresztre feszítéséhez (vö. Zsid 6,6).

„Ott vannak azok is, akik kigúnyolták a megalázott, szenvedő Krisztust. Lelkük megremeg, amikor eszükbe

jutnak a főpap felszólítására mondott ünnepélyes szavai: »Mostantól fogva meglátjátok az ember Fiát ülni az Isten hatalmas jobbján, és eljönni az ég felhőiben.« (Mt 26,64) Most látják dicsőségben, és látniuk kell azt is, hogy Isten jobbján ül.

Akik kinevették, amikor Isten Fiának nevezte magát, most szórtlanok. Ott van a gögös Heródes, aki gúnyt űzött Krisztus királyságából, és megparancsolta gúnyolódó katonáinak, hogy koronázzák Krisztust királlyá. Ott vannak azok is, akik durván vállára tették a bíborpalástot, szent homlokára a töviskoszorút, a »jogart« a kezébe adták, és gúnyolódva, átkozódva térdet hajtottak előtte. Akik ütötték és leköpték az élet Fejedelmét, azok most nem tudják elviselni átható tekintetét, és menekülnek megemészthető dicsősége elől. A katona, aki átszúrta oldalát, az emberek, akik átszőgezték a kezét és a lábát, rémülten és büntudattal nézik a szögek és a dárda nyomát.

A papok és a főemberek előtt megdöbbenő pontossággal elevenednek fel a Golgota eseményei. Rémuлт borzongással emlékeznek vissza, miként kiáltották ujjongva, fejüket csóválva: »Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izráel királya, szálljon le most a keresztről, és majd hiszünk neki. Bízott Istenben, mentse meg most Őt, ha akarja.« (Mt 27,42–43)

Jól emlékeznek a példázatra, amelyet a Megváltó azokról a szőlőmunkásokról mondott, akik megtagadták gazdájuktól a szőlőskert termését, bántalmazták szolgálait, és a fiát megölték. Az ítéletre is emlékeznek, amit ők mondtak ki: a szőlőskert ura »mint gonoszokat gonoszul elveszti őket«. A papok és a vének a saját eljárásukat és megérdemelt végzetüket ismerték fel e hűtlen emberek bűnében és büntetésében. Halálos gyötrelmükben kiáltozni kezdenek. A Jeruzsálem utcáin egykor végig harsogó »Feszítsd meg! Feszítsd meg!« kiáltásnál hangosabb ez az ijesztő,

kétségbeesett sikoltás: »Ó Isten Fia, az igazi Messiás!« És szeretnének elmenekülni a királyok Királyának közelségéből. De az elemek harcában széthasadt Föld mély üregeiben hiába próbálnak elrejtőzni.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Isten népe megszabadul c. feje.)

5 Mi történik a gonoszokkal Jézus dicsőséges megjelenésekor? Mi történik a föld felszínével?

Ésa 24,6 ■ „Ezért átok emészti meg a földet, és lakolnak a rajta lakók, ezért megégnek a föld lakói, és kevés ember marad meg.”

Dn 2,34–35 ■ „Nézted, amíg egy kő leszakadt, kéz érintése nélkül, és letörte azt az állóképet vas és cseréplábairól, és darabokra zúzta azt. Akkor egygé zúzódott a vas, cserép, réz, ezüst és arany, és olyanok lettek, mint a nyári szérűn a polyva, felkapta azokat a szél és helyüket sem találták azoknak.”

2Thess 2,8 ■ „Akkor fog megjelenni a törvénytaposó, akit megemészt az Úr az ő szájának lehetetével, és megsemmisít az ő megjelenésének feltűnésével.”

2Pt 3,10 ■ „Az Úr napja pedig úgy jön majd el, mint éjjeli tolvaj, amikor az egek ropogva elmúlnak, az elemek pedig megégve felbomlanak, és a föld és a rajta lévő dolgok is megégnek.”

.....

.....

(Milyen korábbi, az Ószövetségben feljegyzett eseményre emlékeztet a Föld tűz általi megtisztítása? Kivel azonosítható a „törvénytaposó”? Miért kell Istennek elpusztítania még a föld felszínét is? Érvényesül-e eközben is Isten kegyelme?)

A Föld tűz általi megtisztítása egyedülálló esemény lesz, korábban ilyen nagyságrendű ítélet csak egyszer történt, amikor Isten vízőzönnel vetett véget az akkori világnak. Mivel mindent megfertőzött a bűn, Isten semmit sem tud átmenteni vilá-gunkból az Ő országába. A gonoszok elpusztítása Isten része-séről nem egy kegyetlen ítélet, hiszen ezek az emberek számtalanszor lehetőséget kaptak a megtérésre. Mivel Isten felkínált kegyelmét mindannyiszor visszautasították, végül elérték azt a pontot életükben, ahonnan már nincs visszaút, szívük végleg megkeményedett.

Isten igazságossága mellett kegyelme is érvényesül abban, hogy a világ elpusztításával annak szenvedését is lerövidíti. Gondoljunk itt arra, mennyi kárt okozott a bűn már napjainkra is, és milyen lenne egy végletekig tönkrement világban élni, ahol teljesen felborult a természet rendje.

„A bűnnel szemben, bárhol van is, »a mi Istenünk megemésztő tűz« (Zsid 12,29). Mindazokban, akik alávetik magukat hatalmának, Isten Lelke megemészti a bűnt. De ha az ember ragaszkodik a bűnhöz, azonosul is vele. Azután pedig Isten dicsősége, amely elpusztítja a bűnt, el kell, hogy pusztítsa a bűnöst is.” (Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, Krisztus visszatérése c. feje.)

„Isten Fia és a menny követői harcoltak a gonoszság hatalma ellen. Inteni, tanítani, menteni akarták az embereket. Most már mindenki döntött. A gonoszok teljesen Sátán mellé álltak az Isten elleni harcban. Ütött az óra, hogy Isten megvédje sárba tiport törvényének tekintélyét. Ez a küzdelem nemcsak Sátán ellen, hanem az emberek ellen is folyik. »Pere van az Úrnak a népekkel... a bűnösöket kardélre hányja!« (Jer 25,31)

Megkapták a szabadulás jegyét azok, »akik sóhajtanak és nyögnek mindazokért az utálatosságokért, amelyeket cse-

lekedtek«. Most elindul a halál angyala – az ezékieli látomás öldöklő fegyverrel ábrázolt angyala... Amikor Krisztus eljön, a gonoszokat eltörli a Föld színéről. Megemésztődnek szája leheletétől, és elpusztulnak dicsősége fényétől. Krisztus elviszi népét Isten városába, és a Föld lakatlan lesz...

Az egész Föld olyan, mint egy kietlen pusztaság. A föld-rengés által elpusztított városok és falvak romjai, gyökere-restől kitépett fák, a tengerből kivetett és a földből kiszakított töredezett sziklák hevernek szerte, és roppant nagy üregek jelzik az alapjukról levált hegyek helyét.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A Föld pusztulása c. feje.)

6 Mi lesz a sorsa Sátánnak és angyalainak? Mi következik még ezután?

3Móz 16,21 ■ „Tegye Áron mind a két kezét az élő bak fejére, és vallja meg felette Izráel fiainak minden hamisságát és minden vétkét, mindenféle bűneit: és rakja azokat a bak fejére, azután küldje el az arra való emberrel a pusztába.”

Jel 20,1–3 ■ „Láttam egy angyalt leszállni a mennyből, akinél volt a mélység kulcsa, és egy nagy lánc a kezében. Megfogta a sárkányt, azt a régi kígyót, aki az ördög és Sátán, és megkötözte azt ezer esztendőre, és vetette őt a mélységbe, bezárta azt és bepecsételte ő felette, hogy többé el ne hitesse a népeket, míg betelik az ezer esztendő, azután el kell neki oldoztatni egy kevés időre.”

Ésa 14,6 ■ „Aki népeket vert dühében szüntelen való veréssel, leigázott népségeket haraggal, kergettetik feltartoztatatlanul.”

Mal 4,1 ■ „Íme eljön a nap, lángoló, mint a sütőkemence, és olyanná lesz minden kevély és minden gonosztevő, mint a pozdorja, és megégeti őket az eljövendő nap, azt

templomban ér véget az engesztelés munkája, Isten és a mennyei angyalok, valamint a megváltott sereg színe előtt Jézus hasonlóképpen helyezi Isten népének bűneit Sátánra. Sátánnak minden bűnért, amelyre rávette az embert, felelnie kell. És amiként a bűnbakot a főpap lakatlan vidékre küldte, Krisztus is számúzi Sántát a pusztaság földre, a lakatlan és sivár pusztaságra...

Hogy a *mélység* kifejezés a kusza és sötét földet jelenti, az nyilvánvaló más bibliai igékből. A föld »kezdetben« való állapotáról a Biblia azt mondja, hogy »kietlen és pusztaság... és sötétség volt a mélység színén« (1Móz 1,2). A próféciából kitűnik, hogy ilyenre is alakul vissza, legalábbis részben. Jeremiás kijelenti: »Nézek a földre, de íme kietlen és pusztaság; és az égre, de nincs világossága! Nézek a hegyekre is, íme reszketnek; és a halmokra, de mind ingadoznak! Nézek, és íme egy ember sincsen; és az ég madarai is mind elmenekültek. Nézek, és íme a bő termőföld pusztává lett; és minden városa összeomlott.« (Jer 4,23–26)

A kietlen Föld lesz ezer esztendeig Sántánnak és gonosz angyalainak az otthona. A Földhöz láncolt Sántánnak nem lesz lehetősége arra, hogy más világokat is felkeressen, és arra sem, hogy kísértse és megzavarja azokat, akik soha nem buktak el. Ilyen értelemben lesz megkötözve. Nem lesz a Földön senki, aki felett hatalmát gyakorolhatná. Meg lesz fosztva a csalás és a rontás lehetőségétől, ami hosszú századokon át egyedüli öröme volt.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A Föld pusztulása c. fej.)

„A tűz, amely [az ezer esztendő végén] a gonoszokat megemészt, megtisztítja a Földet. Elsöpri az átok minden nyomát... Az ember a Földet, amely eredetileg az ő birodalma volt, átjászotta Sántánnak, és ez a hatalmas ellenség sokáig uralta. De Isten a megváltás terve útján vissza-

szerezte... Emberi nyelv alkalmatlan arra, hogy kifejezze az igazak jutalmát... Véges elme képtelen felfogni, milyen dicsőséges lesz... És az évek, az örökkévalóság évei folyamán még dicsőségesebb dolgok tárulnak fel Istenről és Krisztusról. Növekszik a szeretet, a tisztelet és a boldogság, miként a tudás is.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A küzdelem véget ér c. fej.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

IGÉK MINDEN NAPRA

Január

1. szerda	Gal 4,4-5	
2. csütörtök	Zsid 9,28	
3. péntek	Mt 2,1-2	Napnyugta: 16:04
4. szombat	Jel 22,20	
5. vasárnap	Jób 19,25	
6. hétfő	1Kor 15,26	
7. kedd	Ésa 21,11/b-12	
8. szerda	Jak 5,11	
9. csütörtök	2Pt 1,19	
10. péntek	Jel 10,5-6	Napnyugta: 16:11
11. szombat	Rm 9,28	
12. vasárnap	Jel 18,1	
13. hétfő	Jel 11,15	
14. kedd	Mal 4,5-6	
15. szerda	Jel 22,16	
16. csütörtök	Mt 28,19	
17. péntek	Lk 21,26	Napnyugta: 16:21
18. szombat	Ésa 1,16-17	
19. vasárnap	Rm 13,11	
20. hétfő	Jel 14,12	
21. kedd	Lk 15,4	
22. szerda	Jel 1,3	
23. csütörtök	Jn 15,20	
24. péntek	Mt 16,18	Napnyugta: 16:31
25. szombat	2Tim 3,1-2. 5	
26. vasárnap	Jel 16,15	
27. hétfő	Lk 21,36	
28. kedd	Lk 12,37	
29. szerda	Sof 2,3	
30. csütörtök	Mt 18,19	
31. péntek	Jer 8,20	Napnyugta: 16:41

IGÉK MINDEN NAPRA

Február

1. szombat	Mal 3,2	
2. vasárnap	3Móz 20,26	
3. hétfő	1Sám 2,3	
4. kedd	5Móz 8,2	
5. szerda	Jak 1,22	
6. csütörtök	1Pt 3,15	
7. péntek	Mt 5,6	Napnyugta: 16:52
8. szombat	2Kor 6,17-18	
9. vasárnap	1Jn 5,21	
10. hétfő	2Kor 13,5	
11. kedd	Zsolt 24,3-4	
12. szerda	1Pt 2,9	
13. csütörtök	Zsid 10,35-39	
14. péntek	2Kor 7,1	Napnyugta: 17:03
15. szombat	Mt 25,1-2	
16. vasárnap	Mt 25,13	
17. hétfő	Mk 13,35-36	
18. kedd	Mt 26,41	
19. szerda	1Pt 4,7	
20. csütörtök	1Tim 4,1	
21. péntek	Gal 2,29-30	Napnyugta: 17:14
22. szombat	1Kor 7,29	
23. vasárnap	1Thess 5,23	
24. hétfő	2Pt 3,11-12	
25. kedd	1Jn 2,18	
26. szerda	Zsid 11,5	
27. csütörtök	Hab 2,3	
28. péntek	Ésa 26,21	Napnyugta: 17:25

A reggeli igéket a *Maranatha* című könyvből idéztük.

IGÉK MINDEN NAPRA

Március

1. szombat	Jóel 1,15	
2. vasárnap	Ésa 1,5-6	
3. hétfő	Jn 3,5-7	
4. kedd	Mt 6,33	
5. szerda	Mt 13,45	
6. csütörtök	Kol 1,13-14	
7. péntek	Zsolt 34,9	Napnyugta: 17:35
8. szombat	Eféz 2,19	
9. vasárnap	Jn 17,3	
10. hétfő	1Jn 3,1	
11. kedd	Mt 22,11-12	
12. szerda	Zsolt 119,174	
13. csütörtök	1Kor 6,19-20	
14. péntek	1Pt 2,11	Napnyugta: 17:46
15. szombat	2Tim 2,22	
16. vasárnap	1Tim 4,12	
17. hétfő	2Pt 1,5-7	
18. kedd	1Thess 5,17	
19. szerda	Zsolt 62,8	
20. csütörtök	Jak 1,6	
21. péntek	Mt 5,8	Napnyugta: 17:56
22. szombat	Jn 17,17	
23. vasárnap	1Pt 5,8-9	
24. hétfő	Rm 6,13-14	
25. kedd	2Pt 3,9	
26. szerda	Jel 14,7	
27. csütörtök	Eféz 6,11	
28. péntek	Zsid 1,14	Napnyugta: 18:06
29. szombat	2Pt 2,9	
30. vasárnap	Zsid 2,3	
31. hétfő	Ám 4,12	